

www.MinisterieVanPropaganda.org

ALBANIE

lichtbaken van het
socialisme in europa

education proletarienne

proletariese opvoeding

**ALBANIE, LICHTBAKEN VAN HET
SOCIALISME IN EUROPA.**

INLEIDING

In de statuten van de nieuwe Kommunistiese Arbeiders-Partij van België in opbouw, AMADA-TPO, staat geschreven:

"In de socialistiese landen China, Albanië, Noord-Korea en Noord-Vietnam, bouwt de arbeidersklasse de maatschappij van de arbeid uit. De zege van de arbeiders in één land is het resultaat van de strijd van alle arbeiders ter wereld. Alle arbeiders ter wereld beschouwen de overwinningen van het socialisme als hun eigen overwinningen. CHINA EN ALBANIË ZIJN HET LICHTENDE VOORBEELD VOOR DE VERSTEVIGING VAN DE DIKTATUUR VAN HET PROLETARIAAT EN HET VOORKOMEN VAN HET REVISIONISTIES VERVAL."

Eind 1975 telden de Verenigde Staten acht miljoen werklozen, en de landen van de Europese Gemeenschap telden er 4.500.000. De katastrofale mislukking van de graanoogst van 1975 in de Sovjet-Unie is slechts één symptoom van de rampzalige gevolgen van het algemene herstel van het kapitalisme in Rusland. In deze situatie hebben steeds meer arbeiders en werkers van de kapitalistiese landen belangstelling voor de échte socialistiese landen zoals Albanië en China, waar de uitbuiting van de mens door de mens is afgeschaft, waar er geen crisis, inflatie noch werkloosheid voorkomt. Deze brosjure moet een propaganda-instrument zijn om in te spelen op deze grote belangstelling voor het socialisme, en om honderden arbeiders en intellectuelen te overtuigen om mee te werken aan de opbouw van een marxisties-leninistiese partij, die nodig is om ook de Belgiese werkers met succes te leiden naar de vestiging van de diktatuur van het proletariaat zoals in Albanië.

Deze brosjure bevat in het tweede deel levendige ooggetuigenverslagen van Belgiese arbeiders en intellektuelen die in 1974 en 1975 een studiereis maakten in Albanië. Deze kameraden hebben daar een land gezien waar het volk niets ondervindt van de grote economiese krisis die thans alle kapitalistiese en revisionistiese landen treft. De beschreven resultaten zijn des te opmerkelijker daar Albanië voor zijn bevrijding in 1944 het armste en achterlijkste land was van Europa. Het heeft bovendien in de jaren na zijn bevrijding te kampen gehad met de aanvallen en de sabotage van het Amerikaans-Engels imperialisme en van de verradersklik van Tito van Joegoslavië. De economiese boycot van Albanië door de revisionist Kroetsjov in 1960 heeft het land voor zeer grote moeilijkheden geplaatst.

Het Albanese volk heeft de enorme moeilijkheden van de nationale bevrijdingsstrijd en de socialistiese opbouw met succes kunnen overwinnen omdat ze geleid werd door een echte kommunistiese partij, met aan haar hoofd de uitmuntende marxist-leninist kameraad Enver HOXHA. Het Albanese volk weet dat het zijn geluk te danken heeft aan de juiste leiding van de kommunistiese partij : in het ganse land schildert en beeldhouwt het volk slogans ter ere van de partij, tot op de toppen van heuvels en hoge bergen. Overal voelt men de beslistheid van het volk om deze partij te versterken en zuiver te houden, als onmisbare gids van het ganse volk op weg naar het kommunisme.

De Albanese Partij van de Arbeid heeft de grondslagen gelegd voor de vestiging van de diktatuur van het proletariaat tijdens de Nationale Bevrijdingsstrijd tegen de Italiaans en Duitse fascistie die het land bezetten. Een marxistiese analyse van de huidige wereldsituatie leert dat het sociaal-imperialistiese Rusland koorts-

achtig een agressieoorlog voorbereidt tegen Europa. De Europese volkeren en kommunistiese partijen moeten zich voorbereiden op de strijd voor nationale onafhankelijkheid als meest nabijliggende strategiese taak. In het eerste deel van deze brosjure wordt beklemtoond hoe onze partij van de Albanese Partij van de Arbeid kan leren een korrekert marxisties-leninistiese lijn voor de periode van de nationale bevrijdingsstrijd uit te werken.

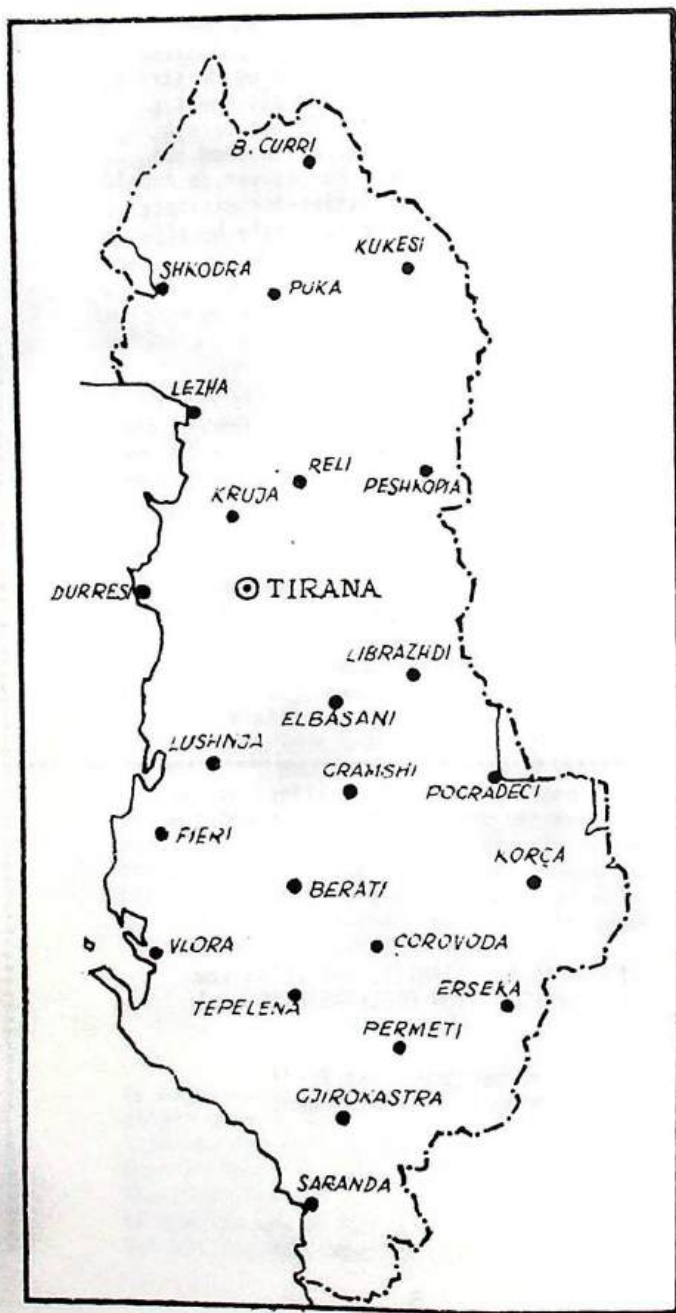
Tenslotte zal deze brosjure dienen als een gids waarmee de honderden kameraden en vrienden, die jaarlijks op reis gaan naar Albanië, hun bezoek aan dit socialisties land degelijk kunnen voorbereiden.

juni 1976.

uitgeverij PROLETARIESE OPVOEDING vzw
éditions EDUCATION PROLETARIENNE asbl

lange pastoorstraat 25-27
2600 Berchem (Antwerpen)

2204/1976/013

**DEEL I : AARDRIJKSKUNDIGE
EN GESCHIEDKUNDIGE
GEGEVENS OVER
ALBANIE.
DE NATIONALE EN
INTERNATIONALE
AVANTGARDE-ROL VAN
DE PARTIJ VAN DE
ARBEID VAN ALBANIE.**

GEOGRAFIES : ZO GROOT ALS BELGIE, EN AMPER 2 MILJOEN INWONERS.

Voor naamste geografiese gegevens.

- + Albanië ligt in het ZW-gedeelte van het Balkan-schiereiland tussen 39°38' en 42°39' noorderbreedte en tussen 19°16' en 21°4' oosterlengte.
- + Oppervlakte: 28.748 km². De totale lengte van de grens bedraagt 1204 km., waarvan 470 km. kust.
- + Bevolking: meer dan 2.100.000 inwoners, met een gemiddelde dichtheid van 73 inwoners per km². De hoofdstad Tirana telt ongeveer 180.000 inwoners. De voornaamste steden zijn: Durrës (54.000 inwoners), Vlorë (51.000 inw.), Shkodër (50.000 inw.), Korçë (46.000 inw.), Elbasan (40.000 inw.), enz.
- + Albanië is het meest bergachtige land van het Balkan-schiereiland. De gemiddelde hoogte bedraagt 714 m. Het hoogste punt is de Korab-berg (2.751 m).
- + De voornaamste stromen zijn: de Drin (281 km), de Seman (252 km), de Vjosë (238 km), de Shkumbin (146 km), de Mat (104 km), de Erzen (91 km), en de Buna (44 km). In het land liggen er zo'n 150 meren, waarvan het grootste deel kleine bergmeertjes zijn. De grootste meren zijn die van Shkodër, van Ohri, en van Prespë. Hun respektievelijke oppervlakten op Albanees grondgebied zijn: 140 km², 92 km² en 100 km².
- + Januari is de koudste maand; de gemiddelde temperatuur schommelt tussen 3° en 10°. Juli is de warmste maand; de gemiddelde temperatuur is 25°-26°.
- + 45% van de oppervlakte van het land is bedekt met bossen. Volgens de beschikbare geologische gegevens bezit Albanië ongeveer 30 soorten mineralen en metalen.

GESCHIEDENIS : EEUWEN STRIJD TEGEN VREEMDE OVERHEERSING.

De voorouders van de Albanezen - de Illyriërs - leefden in de verre oudheid. Zij hadden een zeer sterke staat gevormd met een rijke cultuur. Zij zijn beroemd geworden door hun strijd tegen de Romeinse legioenen en de overwinningen die ze op hen behaald hebben. In de middeleeuwen heetten de bewoners van het land Arbërs. In de 18° eeuw heetten ze Shqiptarë.

- In 167 vóór Kr. zijn de Illyriërs, na lange strijd, onder Romeinse overheersing gekomen.

- In 395 komt Illyrië onder de heerschappij van Byzantium, die 9 eeuwen duurt. Na de Byzantijnen kwamen de Ostrogothen en de Wisigothen.
- De eerste Albanese staat werd in de 12° eeuw in centraal Albanië gesticht en droeg de naam Albanois.
- Op het einde van de 14° eeuw vielen de Ottomaanse horden Albanië aan. Onder de leiding van de legendarische held George Kastrioti-Skanderbeg (1404-1468) heeft het Albanese volk gestreden tegen een sterkere vijand. Gedurende een periode van 25 jaar heeft het aan de vijand zware nederlagen toegediend en is het zo een van de voornaamste factoren geweest voor de verdediging van de Europese beschaving. Na de dood van Skanderbeg begint de Ottomaanse bezetting die ongeveer 5 eeuwen geduurd heeft. Deze periode wordt gekenmerkt door de talrijke opstanden van het Albanese volk tegen de Ottomaanse bezetters.
- 1912 (28 november - nationale feestdag) : Albanië roept zich uit tot een onafhankelijke staat, maar het Albanese volk kan nog niet echt van de vrijheid genieten.
- Tijdens de Eerste Wereldoorlog wordt Albanië door de oorlogsstokende machten Oostenrijk, Italië en Frankrijk bezet. Eens de vrede hersteld, zijn deze verplicht zich terug te trekken.
- 1920 (juni). De slag van Vlorë wordt gewonnen, waardoor de Italianen, die zich niet met de andere oorlogsstokers uit Albanië hadden teruggetrokken, in zee kunnen worden geworpen. De Italianen wilden zich meester maken van de zeeëngte van Otrante door hun aanwezigheid op de beide oevers van de Adriatische Zee, en zij wilden Vlorë behouden als bruggehoofd voor nieuwe veroveringen in de Balkan.
- 1924. Anti-feodale krachten werpen na een opstand de feodale regering van Ahmet Zogu omver en zij stellen een burgerlijk democratische regering aan met aan het hoofd Fan S. Noli.
- December 1924. Met de steun van de Serviërs en de Bielogardiese huurlingen van Vrangël, kan Ahmet Zogu naar Albanië terugkeren en er een diktatuur vestigen.
- 1928. Zogu roept zich uit tot "Koning van de Albanezen" en knoopt met het fascistiese Italië kapitulatie-achtige betrekkingen aan.
- 7 april 1939. Het fascistiese Italië valt Albanië aan. Zogu vlucht naar het buitenland, terwijl het volk de invallers gewapend weerstand biedt.
- 8 november 1941. De Kommunistiese Partij van Albanië (nu de Partij van de Arbeid van Albanië) met aan het hoofd kameraad

GEografie: ZO GROOT ALS BELGIE, EN AMPER 2 MILJOEN INWONERS.

Voornaamste geografiese gegevens.

Albanië ligt op het ZW-gedeelte van het Balkan-schiereiland tussen 39° en 41° noorderbreedte en tussen 19°16' en 21°4' oosterlengte.

De oppervlakte is 28.740 km². De totale lengte van de grens bedraagt 1200 km, waarvan 470 km kust.

De bevolking telt 2.100.000 inwoners, met een gemiddelde dichtheid van 73 inwoners per km². De hoofdstad Tirana telt ongeveer 400.000 inwoners. De voornaamste steden zijn: Durrës (54.000 inw.), Shkërbër (50.000 inw.), Korçë (40.000 inw.), en Prizren (30.000 inw.), enz.

Albanië is een bergachtig land van het Balkan-schiereiland. Het hoogste punt is de berg Korab (2854 m).

De belangrijkste rivieren zijn de Drin (282 km), de Seman (252 km), de Mat (104 km), de Vjosa (100 km), de Shkumbin (100 km), de Buna (100 km), de Tiron (100 km), de Erzen (100 km), de Ohrid (100 km), de Mat (104 km), de Vjosa (100 km), de Shkumbin (100 km), de Buna (100 km), de Tiron (100 km), de Erzen (100 km), de Ohrid (100 km), de Mat (104 km), de Vjosa (100 km), de Shkumbin (100 km), de Buna (100 km), de Tiron (100 km), de Erzen (100 km), de Ohrid (100 km).

De klimaat is gematigd. De gemiddelde temperatuur schommelt tussen 10°C en 20°C.

De belangrijkste bronnen van elektriciteit zijn de rivieren Drin en Seman.

De belangrijkste bronnen van elektriciteit zijn de rivieren Drin en Seman.

De belangrijkste bronnen van elektriciteit zijn de rivieren Drin en Seman.

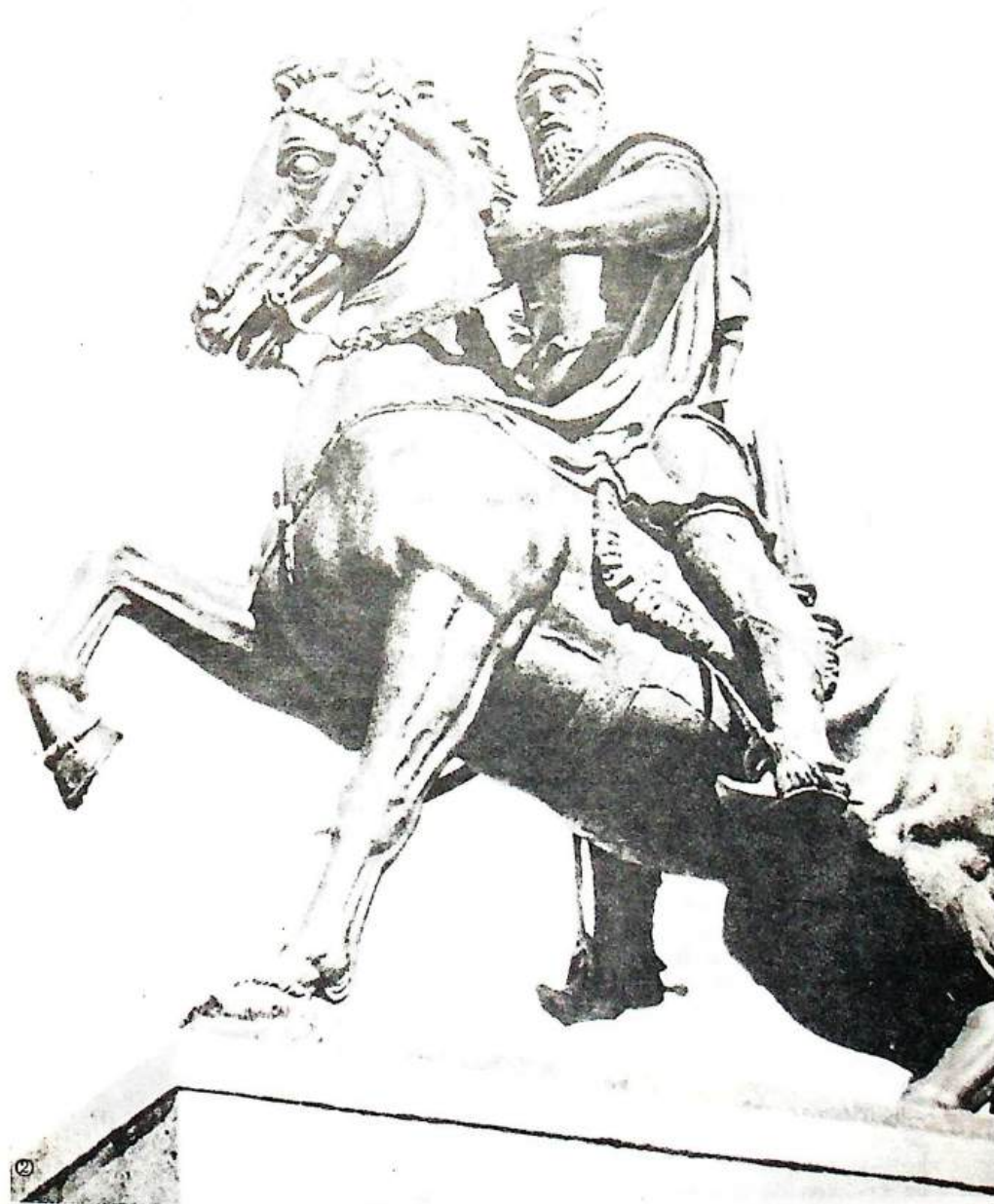
De belangrijkste bronnen van elektriciteit zijn de rivieren Drin en Seman.

De belangrijkste bronnen van elektriciteit zijn de rivieren Drin en Seman.

- In 395 komt Illyrië onder de heerschappij van Byzantium, die 9 eeuwen duurt. Na de Byzantijnen kwamen de Ostrogothen en de Wisigothen.
- De eerste Albanese staat werd in de 12^e eeuw in centraal Albanië gesticht en droeg de naam Albanois.
- Op het einde van de 14^e eeuw vielen de Ottomaanse horden Albanië aan. Onder de leiding van de legendarische held George Kastrioto-Skanderbeg (1404-1468) heeft het Albanese volk gestreden tegen een sterkere vijand. Gedurende een periode van 25 jaar heeft het aan de vijand zware nederlagen toegediend en is het zo een van de voornaamste factoren geweest voor de verdediging van de Europese beschaving. Na de dood van Skanderbeg begint de Ottomaanse bezetting die ongeveer 5 eeuwen geduurd heeft. Deze periode wordt gekenmerkt door de talrijke opstanden van het Albanese volk tegen de Ottomaanse bezetters.
- 1912 (28 november - nationale feestdag) : Albanië roept zich uit tot een onafhankelijke staat, maar het Albanese volk kan nog niet echt van de vrijheid genieten.
- Tijdens de Eerste Wereldoorlog wordt Albanië door de oorlogsstokende machten Oostenrijk, Italië en Frankrijk bezet. Eens de vrede hersteld, zijn deze verplicht zich terug te trekken.
- 1920 (juni). De slag van Vlorë wordt gewonnen, waardoor de Italianen, die zich niet met de andere oorlogsstokers uit Albanië hadden teruggetrokken, in zee kunnen geworpen worden. De Italianen wilden zich meester maken van de zeeënge van Otrante door hun aanwezigheid op de beide oevers van de Adriatische Zee, en zij wilden Vlorë behouden als bruggehoofd voor nieuwe veroveringen in de Balkan.
- 1924. Anti-feodale krachten werpen na een opstand de feodale regering van Ahmet Zogu omver en zij stellen een burgerlijk democratische regering aan met aan het hoofd Fan S. Noli.
- December 1924. Met de steun van de Serviërs en de Bielogardiese huurlingen van Vrangeli, kan Ahmet Zogu naar Albanië terugkeren en er een diktatuur vestigen.
- 1928. Zogu roept zich uit tot "Koning van de Albanesen" en knoopt met het fascistiese Italië kapitulatie-achtige betrekkingen aan.
- 7 april 1939. Het fascistiese Italië valt Albanië aan. Zogu vlucht naar het buitenland, terwijl het volk de invallers gewaard weerstand biedt.
- 29 november 1941. De Kommunistiese Partij van Albanië (nu de Partij van de Arbeid van Albanië) met aan het hoofd kameraad

Enver Hoxha, wordt in Tirana gesticht. Deze Partij organiseert en leidt de gewapende strijd van het Albanese volk tegen de Italiaanse fascist en de Duitse nazi's.

- Juli 1943. Oprichting van het Hoofdkwartier van het Nationaal Bevrijdingsleger dat in november 1944 meer dan 70.000 strijders telt. (Albanië had toen 1.100.000 inwoners.)
- 1944 (29 november - nationale feestdag). De Albanese krachten alleen bevrijden Albanië. Zij steken de grens over om de volkeren van Joegoslavië te helpen. Tijdens de strijd telt het Albanese volk de volgende verliezen: 28.000 martelaren, 12.000 gewonden, en materiële verliezen voor een bedrag van 1.620.000.000 dollar.
- De Italiaanse en Duitse fascist die in Albanië 170.000 man hadden, leden de volgende verliezen: 26.500 doden, 21.243 gewonden, 20.000 krijgsgevangenen en ook grote hoeveelheden oorlogstuigen en materieel.

SKANDERBERG, DE ALBANESE VRIJHEIDSTRIJDER (1404-1468) zie blz 9

1. DE PARTIJ VAN DE ARBEID VAN ALBANIË, LEIDENDE KRACHT IN DE NATIONALE BEVRIJDINGSSTRIJD TEGEN DE ITALIAANSE EN DUITSE FASCISTEN (1939-1944).

Op 7 april 1939 vielen de Italiaanse fascistiese troepen Albanië binnen. Het bezettingsleger bedroeg 100.000 man. Het Albanese volk telde toen iets meer dan 1 miljoen inwoners. Het Albanese volk bezat geen wapens, geen geld, geen gevormde leiders, geen ervaring. De kommunistiese partij werd op 8 november 1941 door ENVER HOXHA, onder de omstandigheden van fascistiese terreur opgericht. Er waren toen slechts 200 kommunisten in Albanië. Toch begon de partij onmiddellijk aan de organisatie van het gewapend verzet. Na de Italiaanse kapitulatie zonden de Duitse nazi's 70.000 tot de tanden gewapende soldaten naar Albanië. In de winter van 43-44 begonnen ze een "uitroeiingsoperatie" tegen het Albanese bevrijdingsleger dat op dat moment ongeveer 20.000 strijders, verdeeld over heel Albanië, bedroeg en slecht gewapend was. De gevechten tegen de vijand, de moeilijkheden en het lijden waarmee het gekonfronteerd werd, hardden het nationaal bevrijdingsleger tot op een hoogte die het nooit bereikt had. Dankzij de steun van de bevolking kon het bevrijdingsleger de wurgingspoging van de nazi-troepen doorbreken, nieuwe wapens buitmaken, de vijand drie maal meer manschappen doen verliezen dan het zelf verloor en de bevrijde gebieden beschermen en uitbreiden. In plaats van, na deze zware beproeving, op de plaats rust te blijven staan, gaf de kommunistiese partij van Albanië de richtlijn om dadelijk een tegenoffensief in te zetten. Op 29 november 1944, 32 jaar geleden, verjoeg het Albanese bevrijdingsleger de nazi-bezitters van de laatste morzel Albanees grondgebied: Skodër. 29 november is de dag van de totale bevrijding en van de zege van de anti-fascistiese en demokratiese volksrevolutie in Albanië. De kommunisten en arbeiders van de hele wereld verheugen zich hierover en trekken de lessen uit deze overwinning.

De juiste lijn van de partij van de arbeid van Albanië: in het vuur van de nationale bevrijdingsstrijd het oude anti-volkse regime vernietigen en de volksdemokratie vestigen.

Albanië is slechts even groot als België en telde veel minder inwoners. Waarom is het Albanese volk er in geslaagd volledig op eigen kracht de barbaarse Italiaanse en Duitse bezettingslegers te verjagen? En nog belangrijker: hoe kon het Albanese volk hiervan gebruik maken om de macht van de eigen kapitalisten te breken en de macht van de arbeidersklasse en het werkende volk te vestigen?

De enige reden is: het Albanese volk werd aangevoerd door een werkelijk revolutionaire kommunistiese partij, met een werkelijk revolutionaire lijn.

De partij was niet alleen bezorgd voor het gewapenderhand verdrijven van de bezettingslegers. Vanaf het eerste schot dat op de Italiaanse fascistien werd gelost, zorgde de partij er ook voor dat na de bevrijding de staatsmacht definitief in handen zou komen van het volk.

1. De grootgrondbezitter en diktator, koning Zogu had in '39 geweigerd het volk wapens te geven om zich te verdedigen tegen de Italiaanse invallen. Na de bezetting vluchtte hij en liet het land aan zijn lot over. Nadat, onder leiding van de kommunistiese partij, het verzet zich had georganiseerd en eind '43 de bevrijdingsstrijd zich in het hele land stormachtig ontwikkelde, richtte hij zelf vanuit Londen, een "bevrijdingsorganisatie" op. Zo trachtte hij het volk los te rukken van de kommunistiese partij om na de bevrijding zelf opnieuw de macht te grijpen. Hij trachtte zelfs een "regering in ballingschap" op te richten.

We zien hier precies dezelfde manoeuvres als die welke Spaak en Co gebruikten in Londen om te beletten dat het Belgiese volk onder leiding van de KP na de oorlog de macht zou grijpen. De Belgiese KP liet dit echter zonder meer gebeuren, omdat ze zelf schrik had om de macht van de arbeidersklasse te vestigen. Haar enig doel was: na de oorlog mee te zetelen in de regering en zo, langs parlementaire weg, het socialisme te vestigen. De Belgiese KP erkende dus de "regering in ballingschap" van Spaak en weigerde in de strijd een echte volksmacht op te bouwen.

Geheel tegenovergesteld werkte de Partij van de Arbeid van Albanië. Vanaf het eerste moment richtte de partij "raden voor nationale Bevrijding" op. In deze raden werd iedereen van elke politieke

overtuiging, die echt wilde vechten voor de nationale bevrijding, georganiseerd. Ze hadden als taak het hele volk te mobiliseren voor deze strijd.

Tegelijk vormden deze raden de kiem van een nieuw staatsapparaat. Wanneer er een gebied was bevrijd, dan organiseerden deze raden het bestuur.

De Albanese partij liet niet toe dat de oude staatsmacht met gemeentebesturen, gerecht en politie, die nog door de grootgrondbezitters en kapitalisten waren aangesteld, werd hersteld.

In begin 1944, tegen het einde van de oorlog, organiseerden deze bevrijdingsraden in alle bevrijde gebieden verkiezingen. Ze stuurden vertegenwoordigers naar het anti-fascistische kongres van Permët dat een anti-fascistische volksregering oprichtte. Zo werd in de oorlog een nieuw staatsapparaat, met leger, gerecht en bestuur, opgericht, dat volledig verschilde van het oude staatsapparaat.

Een nieuwe staat die werkelijk in handen was van het werkende volk. De volksdemocratische staat oefent de diktatuur uit van de werkende klassen, de arbeiders en de arme en middelarme boeren, die de drijvende krachten waren van de nationale bevrijdingsstrijd; in de volksdemocratie neemt ook dat deel van de burgerij en kleinburgerij deel aan de macht, dat meestreed tegen de bezetter.

De volksdemocratie is nog niet de diktatuur van het proletariaat, vermits de democratische en patriottische krachten van de andere klassen deelnemen aan de macht.

Toch droeg in Albanië de volksdemocratische macht in zich de snel groeiende macht van de diktatuur van het proletariaat. Zo waren de grote burgerij en de grootgrondbezitters van bij het begin uitgesloten van de deelname aan de volksdemocratische macht, wegens hun anti-nationale en anti-volkse houding tijdens de nationale bevrijdingsstrijd. De politieke organisaties die de belangen van deze klassen vertegenwoordigden nl. de 'Balli Kombëtar' en de 'Legaliteti' enz. werden vernietigd door het nationaal bevrijdingsleger om de enige reden dat zij zich ten dienste hadden gesteld van de fascistiese bezetter.

De enige en ondeelbare leiding van de KP in de nationale bevrijdingsstrijd en in de volksdemocratische macht was ook een belangrijke faktor die het snelle overgaan naar de vestiging van de diktatuur van het proletariaat in Albanië bevorderde.

2. Van in het begin ook bepaalde de partij zeer duidelijk hoe het volk de verschillende bondgenoten in de strijd tegen het fascisme moest beoordelen.

De enige betrouwbare bondgenoot, zo leerde de Albanese partij, was het socialistiese Rusland. Het Amerikaans en Engels imperialisme vormde ook een bondgenoot omdat het ook vocht tegen het fascisme. De Albanese partij waarschuwde er echter voor dat de Engels-Amerikaanse imperialisten zeker zouden proberen in Albanië de plaats van de Italianen en de Duitsers in te nemen en op hun beurt het volk zouden verdrukken en leegpersen.

De Belgiese KP waarschuwde niet in het minst het Belgiese volk voor dit gevaar. Ze voedde het volk niet op in de idee dat het volledig op eigen kracht de Duitsers moest buitendrijven en vervolgens de macht van het strijdende volk moest vestigen. Integendeel, de Belgiese KP richtte de ogen van de verzetsmannen en van het volk volledig op het naderende uur van de Engels-Amerikaanse invasie, waar alle heil moest vandaan komen.

Heel anders handelde de Partij van de Arbeid van Albanië. In oktober '44, vlak voor de volledige overwinning van het Albanese bevrijdingsleger, drongen de Engels-Amerikaanse generaals er herhaaldelijk op aan dat ze "hulp" mochten bieden. Het Albanese Bevrijdingsfront antwoordde echter dat het in staat was het hele land op eigen kracht te bevrijden. Toen de Engelse kommando's ontscheepten in Albanië, verplichtte het Albanese opperbevel hen onmiddellijk om terug in te schepen. Zo kon het gevaar van een nieuwe overheersing door een andere imperialistische grootmacht worden afgewend. Zo kon een begin worden gemaakt met de opbouw van een werkelijk onafhankelijk en socialisties Albanië.

INTERVIEW MET KAMERAAD SOFOLKI: HOE ONDER LEIDING VAN DE KOMMUNISTISCHE PARTIJ HET EENHEIDSFRONT EN VOLKSLEGER STAP VOOR STAP WERDEN UITGEBOUWD.

In 1973 hadden enkele kameraden in Albanië een gesprek met kameraad Affezoli SOFOLKI over de bevrijdingsstrijd van het Albanese volk. Kameraad SOFOLKI Affezoli is lid van de Partij van de Arbeid van Albanië en hoofdredakteur van een blad voor leraars en opvoeders. Hij vocht actief mee in de partizanenstrijd vanaf 1941 en is partijlid vanaf 1942.

Een minimumprogramma dat het volk verenigt.

AMADA: Vanaf '39 werd Albanië bezet door de Italiaanse fascistien. In '41 werd de partij opgericht. In '45 was Albanië bevrijd en begon de socialistiese opbouw. Wat was het belangrijkste punt waardoor de partij deze strijd naar de overwinning heeft kunnen voeren?

Sofokli Affezoli: Onze Partij heeft eerst en vooral een juiste lijn voor de bevrijdingsstrijd uitgewerkt. Onze Partij werkte een maximum- en minimumprogramma uit. Het maximumprogramma was dat van iedere marxist-leninistische partij, namelijk het vormen van een socialistiese gemeenschap en daarna de kommunistiese maatschappij. Het minimumprogramma van onze Partij gedurende de bezetting was

de bevrijding van ons land van de vreemde overheersers. Tegelijkertijd moesten alle verraders die samengewerkt hadden met de Italiaanse fascistische buitengesmeten worden. Deze verraders waren juist de toenmalige regeerders, de leidende klassen, namelijk de hoge burgerij en de grootgrondbezitters. In de strijd tegen de vreemde bezetters bereidden wij ook de omverwerping van deze uitbuiters voor.

AM.: Waren er groepen in Albanië die andere standpunten verdedigden?

S.A.: Onze partij heeft moeten vechten tegen verschillende machten in Albanië, die extreme posities hadden. Er waren de nationalistische krachten, die de strijd wilden beperken tot een gewone bevrijding van Albanië, om alzo weer het oude uitbuiterssysteem te herstellen. Maar er waren ook andere machten, "ultra-linksers"; men zei, archio-marxisten, dus marxisten van het verleden, die de huidige toestand niet begrepen. Zij zegden, als marxistische partij moeten wij enkel vechten, in gelijk welke omstandigheden voor de proletarische revolutie, moeten wij overal de klassen strijd voeren tegen de burgerij en tegen de feodale heersers. Wij mogen nooit een nationaal eenheidsfront sluiten om de vreemde bezetters buiten te vagen.

Alle twee deze extremiteiten waren zeer gevaarlijk voor dat ogenblik. De nationalistische waren gevaarlijk, omdat het volk niet kon en wilde opstaan tegen de fascistische bezetters, als ze zagen dat de daag na de bevrijding dezelfde reaktionairen hen terug zouden komen kommanderen.

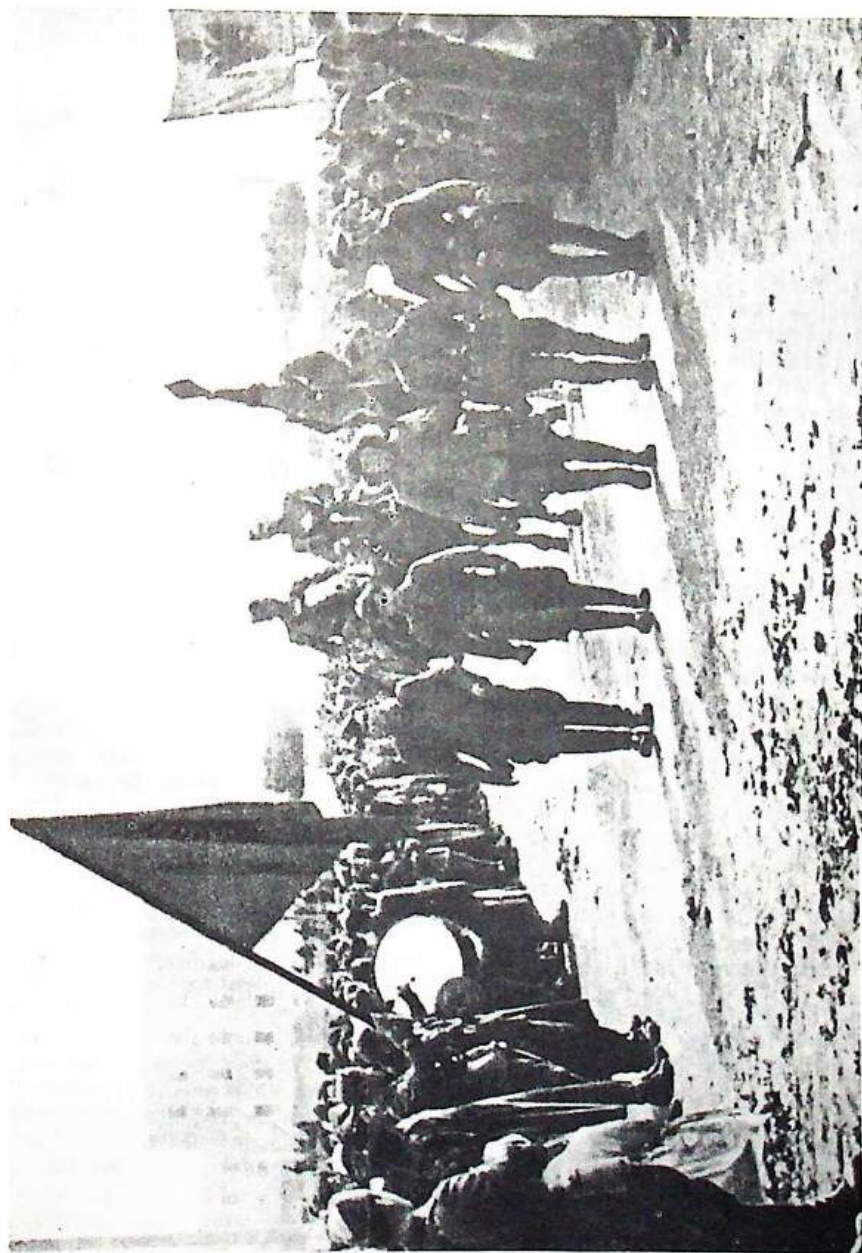
De ultra-"linksers" waren gevaarlijk omdat we, als we hun extremistische ordewoorden volgden, nooit het gehele volk konden verenigen in de nationale bevrijdingsstrijd. Dat was nochtans de meest dringende, de voornaamste taak, en de voorbereidende stap voor de socialistische revolutie.

Daarom heeft de Partij tegen deze twee fouten gevochten. De Partij heeft een breed nationaal bevrijdingsfront opgericht. De Partij heeft er steeds voor gezorgd dat ze de leidende rol in dit bevrijdingsfront stevig in handen hield, zodat na de bevrijding de oude uitbuiters geen schijn van kans hadden om terug de macht in handen te nemen.

Door propaganda en acties het volk winnen voor de gewapende strijd.

AM.: Hoe werd begonnen aan de gewapende strijd tegen de bezetter?

S.A.: We begonnen met propaganda te maken voor de gewapende strijd. De Partij was georganiseerd in basiscellen van 6 à 7 leden. Elk van de cellen groepeerde rond zich 6 à 10 sympathisanten uit de boerenklasse, functionarissen, studenten en am-

OPTOCHT VAN DE PARTISANEN

NA DE BEVRIJDING VAN TIRANA

bachtslieden. Het was ook mogelijk dat ieder cellid verschillende van die groepen rond zich had. Al deze kameraden maakten propaganda in hun omgeving. Maar propaganda was niet genoeg. Het volk kan maar gewonnen worden door acties die het voorbeeld gaven. We begonnen daarom gewapende partisanenacties uit te voeren, vooral in de steden.

We hadden bijvoorbeeld vernomen dat er in Durrës wapens waren in het gerechtshof, die afgenomen waren van de partisanen en die dienden als bewijsmateriaal. Een kameraad liet zich opsluiten in het gerechtshof door zich te verbergen in het toilet.

's Avonds sloot men de poorten en iedereen vertrok. 's Nachts was de rest van de kameraden op de afspraak en kon de opgesloten kameraad de poorten openen om zo al de wapens op te halen. De fascistische boften over hun organisatie en juist daarom vielen de partisanen hun gebouw aan en staken het in brand. Dit had een groot propaganda-effect. Op 24 juli 1942 was er in gans Albanië éénzelfde actie; op hetzelfde uur alle telefoonlijnen vernietigen. Iedereen nam daaraan deel, militanten en sympathisanten. Deze actie toonde onze kracht en organisatie evenals de kwetsbaarheid van de vijand en had dus een groot propaganda-effect.

Van partizanenguerilla tot nationaal bevrijdingsleger.

AM.: Hoe is dan de gewapende opstand gestart, die de bezetters buiten dreef?

S.A.: Al die verschillende acties waren een voorbereiding voor de algemene gewapende opstand. Op 14 juli '43 werd het Albanese volksleger gesticht. De partisanen-eenheden waren zo talrijk geworden dat men ze groepeerde en een hoofdkwartier stichtte onder leiding van kameraad Enver Hoxha.

Op het einde was het volksleger zo sterk dat de Duitse bezetter, die na de Italiaanse nederlaag Albanië bezette, in wanorde vluchtte. We hebben Duitse officieren gezien met het pistool in de hand die de soldaten verplichtten verder te vechten of dat ze anders werden neergeschoten. Zo hebben we er verschillende zien doden. Wanneer de Engelsen en Amerikanen zagen dat de overwinning van ons volksleger onder leiding van de kommunisten niet meer te vermijden was, dan zijn ze zonder toelating van de Partij en het volksleger ontscheept in het zuiden van Albanië. Ze kwamen ons zagezegd bevrijden, maar wilden in feite hun overheersing vestigen. Dit was een zeer belangrijk moment voor het land. Enver Hoxha heeft een ultimatum gesteld. Als ge uw soldaten van ons gebied niet verwijderd, zal ik aan het partisanenleger opdracht geven uw leger aan te vallen en ze terug in zee te drijven. Ze hebben zich in stilte teruggetrokken.

2. HET LAND IN SOCIALISTIESE ZIN HEROPBOUWEN.

Op 29 november werd de laatste stad in het noorden, Skodër, bevrijd. In heel het land werd de volksdemocratische diktatuur van arbeiders en boeren onder leiding van de kommunistische partij ingesteld. De eerste etappe van de revolutie was tot een goed einde gebracht.

De taken die zich in de volgende etappe stelden waren geenszins minder zwaar. Het land moest heropgebouwd worden, de economische en politieke macht van de vroegere uitbuiters moest gehroken worden, de volksdiktatuur diende verstevigd en heel de maatschappij moest in socialistiese zin opgebouwd worden.

De economiese macht van het kapitaal breken.

De nazi's hadden de ekonomie totaal ontwricht. Alle bruggen waren opgeblazen. De wegen, het telefoon- en elektriciteitsnet, de mijnen waren vernield. De Albanese en vreemde kapitalisten sloten fabrieken en gooiden arbeiders werkloos op straat. Zo probeerden ze de revolutionaire regering te dwarsbomen. De grootgrondbezitters en handelskapitalisten hielden hun waren achter en verdienden woekerwinsten op de zwarte markt. Voor de werkende bevolking dreigde er hongersnood en epidemieën.

De Partij maakte van de heropbouw van het land de zaak van gans het volk. Arbeiders, boeren, intellektuelen, vrouwen en jongeren organiseerden overal ploegen die vrijwillig werkten. Bruggen en wegen werden hersteld. Scholen werden opgericht en speciale kursussen werden ingevoerd om het analfabetisme, 80 % van de bevolking in 1938, uit te roeien. De grote winsten die de kapitalisten

tijdens de oorlog hadden kunnen verzamelen, werden zeer zwaar belast.

In december '44 werd de staatskontrolle over de produktie en distributie van industriële produkten ingesteld. De arbeiders bereidden zich doorheen deze kontrolle voor op het zelfstandig leiden van de ondernemingen na hun nationalisatie. De goederen van de Italiaanse en Duitse bezetters en de banken werden zonder schadeloosstelling gekonfiskeerd. De staat verwierf het monopolie van de buitenlandse handel. In juli 1945 werden de eerste verbruiksköperatieveën opgericht in de steden. De partij voerde een overtuigingswerk onder de ambachtslieden om zich te verenigen in eigen köperatieveën.

De grond aan hen die hem bewerken.

Het overgrote deel van de gronden was in handen van grootgrondbezitters en rijke boeren. Slechts door radikale maatregelen konden werkende boeren bevrijd worden uit deze middeleeuwse toestanden. De Partij lanceerde het ordewoord "de grond aan die hem bewerken". Bij wet werden gronden verdeeld onder de arme boeren; de vroegere grootgrondbezitters en rijke boeren die de grond zelf bewerkten, behielden een stuk grond van maximum 5 hektaren. Deze maatregelen wekten groot entoesiasme bij de arme boeren, die aktief deelnamen aan de toepassing van de wet. De oude uitbuiters, gesteund door de Engelse en Amerikaanse missies, probeerden de uitvoering van de wet te saboteren en vernielden landbouwwerktuigen die zij moesten afstaan. De arbeiders uit de steden echter hielpen mee de revolutionaire maatregelen doorvoeren. Het bondgenootschap van arbeiders en werkende boeren werd versterkt, de volksdemokratiese diktatuur over de vroegere uitbuiters versterkt.

Tegelijk met het verdelen van de gronden startte de Partij een grote kampanje onder de werkende boeren om de gedachten van de kollektivisatie van de landbouw ingang te doen vinden. Vanaf 1946 verenigden de eerste boeren zich in landbouwköperatieveën en werden staatsboerderijen opgericht. Zo werd de landbouw in socialistiese zin omgevormd.

De organen van volksdiktatuur versterken.

Na de revolutie was de macht van de ten val gebrachte uitbuiters geenszins gebroken. Zij werden gesteund door de Engelse en Amerikaanse imperialisten die de jonge Albanese volksstaat wilden vernietigen. Zij hadden nog allerlei geheime kontakten in de administratie. Zij beschikten over grotere ervaring inzake besturen en organiseren enz. De demokratie voor de overweldigende meerderheid van het volk kon slechts gevrijwaard blijven, wanneer de werkers hun diktatuur over de vroegere uitbuiters versterkten.

Tijdens de bevrijdingsstrijd had het Front van Nationale Bevrijding de eenheid van het volk rond de Partij gerealiseerd. De versterking van het Front was dan ook nu de geëigende weg om de aanvallen van de binnenlandse en buitenlandse vijanden tot mislukking te doemen.

De leidende kracht van het Front was de arbeidersklasse. Alhoewel weinig talrijk, gezien het klein aantal fabrieken, bezat zij een hoog socialisties bewustzijn. De grootste massa in het Front was de klasse van de werkende boeren, die ook de grootste last van de bevrijdingsstrijd hadden gedragen.

11 januari 1946 : Stichting van de Volksrepubliek Albanië.

Op 2 december 1945 werden door het Front verkiezingen georganiseerd voor de samenstelling van de Grondwetgevende vergadering die de grondwet moest opstellen. De Partij besliste dat er slechts een eenheidslijst, nl die van de kandidaten van het Demokratiese Front, werd voorgedragen. Slechts zo kon er demokratie heersen voor de grote massa van het werkende volk. De Partij voerde een grote kampanje voor opvoeding en mobilisatie. De grootgrondbezitters en kapitalisten probeerden de verkiezingen te saboteren. De Engelse en Amerikaanse imperialisten eisten dat zij het verloop van de verkiezingen konden kontroleren.

HOE FUNKTIONEERT HET SYSTEEM VAN DIKTATUUR VAN HET PROLETARIAAT ?

De Partij leidt op alle terreinen.

De verkiezingen waren vrij, met algemeen en individueel stemrecht, vanaf 18 jaar. 90 % nam deel aan de verkiezingen, 93 % van de kandidaten werden verkozen. De Partij haalde een enorme overwinning op de reaktionairen.

De grondwet bepaalde als grondprincipe: dat alle macht uit het Volk komt en aan het Volk toebehoort.

Op 14 april 1946 werd de Algemene Volksvergadering opgericht, hoogste orgaan van de Staatsmacht van de Volksrepubliek Albanië. Op die manier werd het systeem van de diktatuur van het proletariaat voltooid. Steunend op zijn twee krachtigste wapens, het Front en het Nationaal Bevrijdingsleger, heeft de Partij nooit de macht met de bourgeoisie gedeeld en bleef de leiding van de arbeidersklasse ongeschonden in de nieuwe staatsmacht. Zij vormt de garantie voor de verdere opbouw van het socialisme.

Het eerste artikel van de Albanese grondwet bepaalt dat de Partij het hele land leidt. Onder de diktatuur van het proletariaat leidt de Partij, die de fundamentele belangen van de arbeiders uitdrukt, alle staatsorganen, massa-organisaties en economische organisaties. De Partij is een onderdeel van het hele kompleks van de diktatuur van het proletariaat, maar ze speelt daarin de rol van gids, die de te volgen weg uitstippelt.

Natuurlijk kan de Partij zich onmogelijk bezig houden met het direkte bestuur en beheer van alle staats- en andere organen. De Partij geeft de grote richtlijnen, objektieven, strijdpunten aan voor elke ontwikkelingsperiode van de Albanese maatschappij. Ze beschikt daarbij dan over een heel aantal "hefbomen" of overbrengingsmechanismen, de massa-organisaties die als taak hebben de richtlijnen van de Partij grondig te bestuderen en creatief toe te passen op hun eigen werkterrein.

Het demokraties front - De verkiezingen.

De belangrijkste van deze "hefbomen" waarover de Partij van de Arbeid van Albanië beschikt, is zeker het Demokraties Front. Het Nationaal Bevrijdingsfront verenigde tijdens de tweede wereldoorlog de breedste massa's voor de weerstand tegen de bezetter. Na de bevrijding probeerden de binnen- en buitenlandse vijanden reaktionaire, zogezegde demokratiese Partijen op te richten om het enorme prestige en de leiding van de Kommunistiese Partij te ondergraven. Als antwoord daarop vormde de Partij het Nationaal Bevrijdingsfront om tot het "Demokraties Front van Albanië", een blijvend front waarin prakties iedere Albanees die ouder is dan 18 jaar is, georganiseerd is. Het front werd de voornaamste steun van de volksmacht. Het is doorheen het front dat de breedste lagen van het volk worden opgevoed, gemobiliseerd en verenigd rond de richtlijnen van de Partij. Het is langs het front dat de Partij de verlangens van het volk het best kan aanvoelen en koncentreeren.

Na de bevrijding wekte het Demokraties Front de boeren op om de stap naar de kollektieve landbouw, zoals de Partij die voorstelde, te zetten. Vandaag is het het Front dat iedereen in beweging zet om de invloeden vreemd aan het socialisme te bekampen, en om ieder burger een vaderlandslievende geest bij te brengen.

Het is het Demokraties Front dat ook de verkiezingen organiseert voor de organen van de staat op nationaal en regionaal vlak. In de regel zijn er om de vier jaar verkiezingen van de nationale volksvergadering. Dit is het hoogste wetgevend orgaan dat het land bestuurt onder leiding van de richtlijnen van de Partij. Het hoogste uitvoerend orgaan is de regering met de verschillende ministeries. De verschillende ministers worden verkozen door

de nationale volksvergadering, waar ze echter niet noodzakelijk lid van moeten zijn.

Hoe geschieden nu deze verkiezingen? Het Demokraties Front opent de kampanje en doet een algemene oproep opdat de kandidaten zich zouden aanbieden. De Partij leidt het Front. Het is in discussie tussen het Demokraties Front en de Partij dat de kandidaten worden uitgekozen.

Alle organen van het Front bestuderen de algemene oproep en nemen maatregelen opdat iedereen zou deelnemen aan de verkiezingen. Dan zijn er volksvergaderingen, door alle massa-organisaties bijeengeroepen. Daar worden de kandidaten door het Demokraties Front voorgesteld. Er is discussie en kritiek over de kandidaten en het volk kan een kandidaat afwijzen. Er zal dan een andere worden voorgesteld.

Daarna zijn er opnieuw massavergaderingen waarop de kandidaten komen spreken. Ze bespreken de voorbije vier jaar en geven hun voorstellen en kritieken in verband met de komende periode. Ze luisteren naar het oordeel, de voorstellen en kritieken van de massa. Op de eerste vergadering wordt dus de persoon in kwestie, op de tweede vergadering de problemen van de streek die hij zal moeten oplossen, besproken.

Tenslotte zijn er dan de verkiezingen. Ze zijn direkt, persoonlijk, vrij en geheim en gebeuren per wijk.

Die verkiezing, na de massale raadpleging en discussie, dient om de democratie nog te verdiepen, om werkelijk iedereen het recht en de mogelijkheid te bieden zijn oordeel te geven.

Dit voor wat betreft de nationale verkiezingen.

Op dezelfde wijze verlopen de verkiezingen van de volksraden van de streek, van de stad of van de wijk. Deze volksraden zijn de hoogste organen in streek, stad of wijk. Ze komen elke maand samen en nemen de beslissingen, die dan in de loop van de maand door het uitvoerend Komitee moeten uitgevoerd worden.

De volksraden voor een streek bestaan uit ongeveer 120 mensen, voor de stad uit ongeveer 90 en voor de wijk uit 7 à 8 man. De uitvoerende komitees worden gekozen in de schoot van de volksraden. Overal in de volksraden maken de arbeiders en boeren het grootste deel uit. In Skodra bijvoorbeeld is er overal een meerderheid van arbeiders, soms tot 85 %.

Nationale volksvergadering en volksraden voeren allen de richtlijnen van de Partij uit, en konkretiseren ze voor hun werkterrein. De Partij leidt hen op drie manieren:

Ten eerste: door de richtlijnen en beslissingen van de Partij die worden doorgegeven aan de staatsorganen.

Ten tweede: langs het overtuigings- en opvoedingswerk van de kommunisten die werken in deze organen.

Ten derde: door de controle van de Partij op al het werk van de staatsorganen.

Het democraties centralisme.

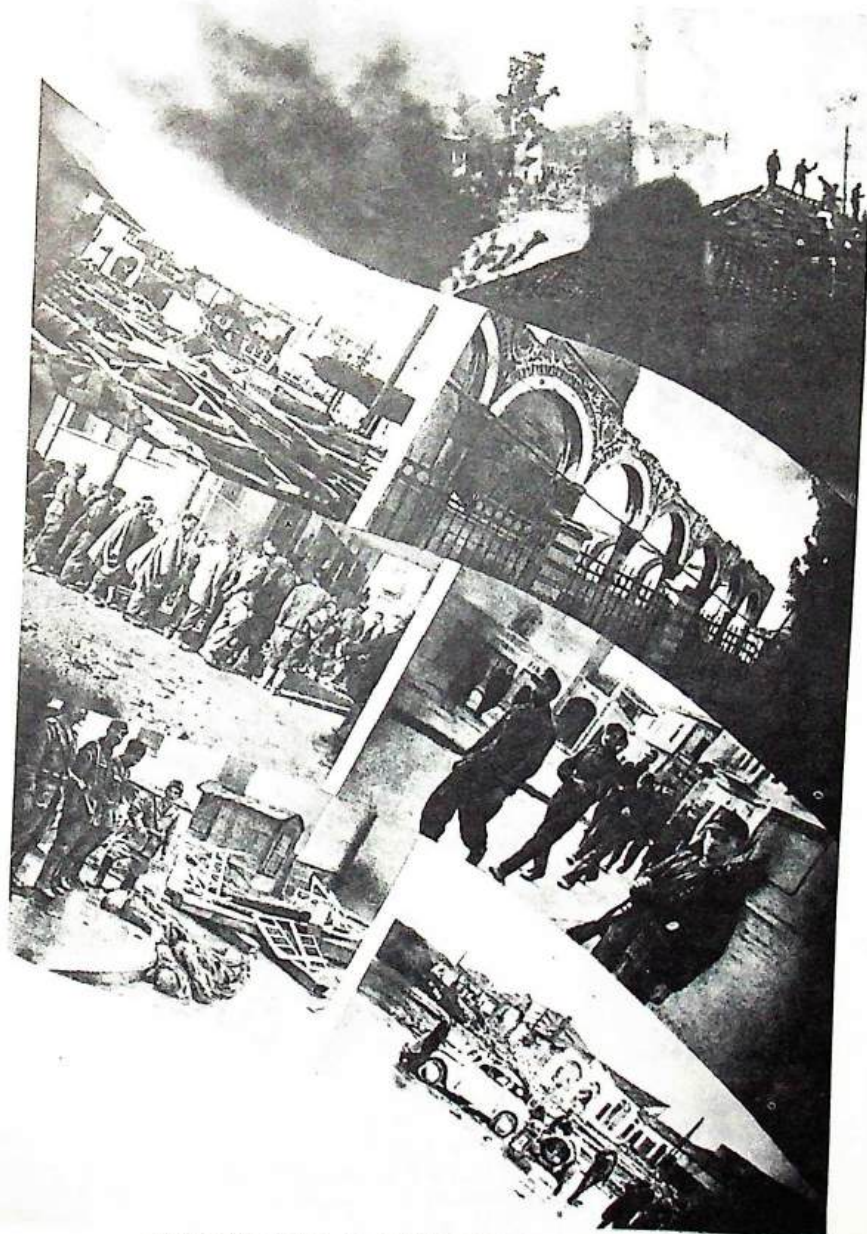
Voor elke beslissing of richtlijn van de Partij worden de massa's echter rechtstreeks geraadpleegd langs de massa-organisaties. Zo stoelt heel de Albanese maatschappij op twee principes, de democratie en het centralisme. Het centralisme, de unieke leiding door de Partij en de democratie, de brede raadpleging, discussie en kritiek van de massa's.

De ontwikkeling van de ekonomie bijvoorbeeld wordt geleid door één plan, voor gans het land, zodat er een harmoniese ontwikkeling is. De Partij bepaalt de grote objektieven van het plan. Ze houdt hierbij rekening met de wetten van de ekonomie, met de binnen- en buitenlandse toestand en met de voorradige krachten. Alleen op die grondslag kan een plan opgesteld worden dat werkelijk de fundamentele belangen van het volk uitdrukt. De Partij zal bijvoorbeeld zeggen: "de omsingeling van het Sovjet-revisionisme dwingt ons onze ekonomie zo compleet mogelijk te maken, wat ons ekonomies onafhankelijk maakt van het buitenland. We moeten daarom de komende jaren grote aandacht besteden aan de uitbouw van de zware verwerkende nijverheid, de petrochemiese nijverheid, enzovoort. Deze industrialisering mag echter niet gebeuren ten koste van de boeren. Daarom bevoeiingswerken, landbouwmachines- en kunstmestfabrieken enzovoort."

De democratie betekent dan dat dit alles door gans het volk wordt bediscussieerd. Dat men nakijkt voor elke fabriek of landbouwkooperatieve of de voorgestelde produktienormen niet te laag of te hoog liggen enzovoort. Het uitvoerend komitee van de streek en de direktie van de fabrieken voeren dan het plan uit.

Volgens dezelfde principes wordt de leiding van een fabriek gekozen. Deze leiding bestaat uit de direktie, en rondom haar een raad van technici. In iedere fabriek hebben we een Partijkomitee, de jeugdorganisaties en de beroepsorganisaties of sindikaten. Dikwijls ook nog afdelingen van de vrouwenorganisatie. De Partij speelt opnieuw de leidende rol door raadgevingen en richtlijnen voor de ideologiese strijd en de ekonomie. De direktie en de massa-organisaties volgen die richtlijnen op, maken ze konkreet, passen ze toe. De direktie geeft rekenschap van haar werk zowel aan het partijkomitee van de fabriek als van de stad of de streek. Ze doet dit ook aan het Uitvoerend Komitee van de streek.

De direktie wordt benoemd door het Uitvoerend Komitee van de streek, en dit na verkiezingen. Het Partijkomitee stelt een kandidaat voor aan de massa's. Als dit goedgekeurd wordt, beslist het Partijkomitee, en deze beslissing wordt door het Uitvoerend Komitee bekrachtigd. Er zijn gevallen geweest waar de massa's

GEVECHTEN VOOR DE BEVRIJDING VAN TIRANA

Partij hebben afgekeurd. Dan wordt een twee-
daat voorgesteld.

Hoe worden tenslotte de kaders van een fabriek verkozen? De kaders (of leiders) van de massa-organisaties, zoals de sindikaten, worden door de leden gekozen. De kaders, verantwoordelijk voor de ganse fabriek worden aangeduid door het Partij-komitee van de streek; die voor een afdeling van het fabriek, door het Partij-komitee van de fabriek. De technici worden aangeduid door het Uitvoerend Komitee.

De Partij leidt alles in het socialistiese Albanië. Toch wordt deze leiding niet als diktatoriaal en opgelegd aangevoeld. Dit komt door de brede democratie die de Partij in al haar werk toepast. Dit komt vooral door het immense prestige waarover de Partij van de Arbeid van Albanië onder het volk beschikt. "Wij hebben alles te danken aan de Partij", hoorden we dikwijls zo is het. Vanaf haar oprichting heeft de Partij steeds een juiste lijn aangegeven voor de ontvoogding van het Albanese volk. Albanese Partij is erin geslaagd een juiste lijn uit te stippen die toeliet de bezetters van twee landen die tien maal groter zijn dan Albanië, te verdrijven. Dankzij de leiding van de Partij werd Albanië opgetild uit de feodaliteit in de 20e eeuw. Van 1965 tot 1970 bijvoorbeeld steeg het reële inkomen van elke Albanees met 17%. In dezelfde periode werden 73.000 nieuwe woongelegenen gebouwd. Eén derde van de bevolking studeert. Dit alles is te danken aan de juiste leiding van de Partij, die zich op de fundamentele punten nooit heeft vergist. En dat komt dan weer omdat de Partij het marxisme-leninisme, die ervaring van honderd jaar klassenstrijd, gelukte en mislukte bevrijdingsstrijd en revolutie, opbouw van het socialisme, als grondslag neemt en creatief toepast. En omdat de Partij steeds nauw verbonden blijft met het volk. Dat is dus de basis van het vertrouwen waarmee in heel Albanië de leiding van de Partij van de Arbeid als een logiese en juiste zaak aanvaard wordt.

c
t
H
si
Na
se
ma
gin

3. DE BEGINSSELASTE STRIJD VAN DE ALBANESE PARTIJ HET REVISIONISME VAN TITO.

De volkeren van Joegoslavië leverden een heldhaftige strijd tegen de Duitse nazi-bezetting. Meer dan één miljoen werkers gaven hun leven in deze strijd. Op eigen krachten versloegen de volkeren van Joegoslavië de bezetter. De leiding van de kommunistiese Partij was echter in handen van de revisionist Tito. Om de partij om te vormen tot een valse kommunistiese partij saboteerde Tito de opvoeding in de leer van Lenin en Stalin. Tito voerde de anti-fascistiese strijd op een burgerlijk nationalisties programma: hij weigerde de strijd tegen de fascistiese bezetter te beschouwen als een eerste stap in de strijd voor de sociale bevrijding van de arbeidersklasse. Tito zei op het tweede kongres van de partij in 1947: "Heeft de Kommunistiese Partij een ander programma dan het front? Neen, ze heeft geen ander."

Het front was het bevrijdingsfront dat gedurende de 2° wereldoorlog was opgericht tegen de Duitse bezetting van Joegoslavië. Het bevrijdingsfront groepeerde alle krachten die streden voor de nationale onafhankelijkheid, van kommunisten tot vertegenwoordigers van de nationale burgerij, en het had als enig programma de strijd voor de nationale onafhankelijkheid. Tito gaf hiermee aan de onafhankelijkheidsstrijd, op.

De strijd voor de nationale onafhankelijkheid, de logiese voortzetting van de nationale burgerij, en wilde op die basis van de nationale onafhankelijkheid van Joegoslavië stellen. De Albanese kommunisten en de Italiaanse bezetters en de agenten van de Engels-Amerikaanse imperialisten verjaagd, moeten ze.

de kandidaat van de Partij hebben afgekeurd. Dan wordt een tweede kandidaat voorgesteld.

Hoe worden tenslotte de kaders van een fabriek verkozen?

De kaders (of leiders) van de massa-organisaties, zoals de sindikaten, worden door de leden gekozen. De kaders, verantwoordelijk voor de ganse fabriek worden aangeduid door het Partij-komitee van de streek; die voor een afdeling van het fabriek, door het Partij-komitee van de fabriek. De technici worden aangeduid door het Uitvoerend Komitee.

De Partij leidt alles in het socialistiese Albanië. Toch wordt deze leiding niet als diktatoriaal en opgelegd aangevoeld. Dit komt door de brede democratie die de Partij in al haar werk toepast. Dit komt vooral door het immense prestige waarover de Partij van de Arbeid van Albanië onder het volk beschikt.

„... hebben alles te danken aan de Partij“, hoorden we dikwijls te horen is het. Vanaf haar oprichting heeft de Partij steeds een rechte lijn aangegeven voor de ontvoogding van het Albanese volk. De Albanese Partij is erin geslaagd een juiste lijn uit te stippen die toeliet de bezetters van twee landen die tien maal groter zijn dan Albanië, te verdrijven. Dankzij de leiding van de Partij werd Albanië opgetild uit de feodaliteit in de 20e eeuw. Van 1965 tot 1970 bijvoorbeeld steeg het reële inkomen van elke Albanese met 17%. In dezelfde periode werden 73.000 nieuwe woongelegen gebouwd. Eén derde van de bevolking studeert. Dit alles is te danken aan de juiste leiding van de Partij, die zich op de fundamentele punten nooit heeft vergist. En dat komt dan weer omdat de Partij het marxisme-leninisme, die ervaring van honderd jaar klassenstrijd, gelukte en mislukte bevrijdingsstrijd en revolutie, opbouw van het socialisme, als grondslag neemt en creatief toepast. En omdat de Partij steeds nauw verbonden blijft met het volk.

Dat is dus de basis van het vertrouwen waarmee in heel Albanië de leiding van de Partij van de Arbeid als een logiese en juiste zaak aanvaard wordt.

3. DE BEGINSSEL LASTE STRIJD VAN DE ALBANESE PARTIJ TEGEN HET REVISIONISME VAN TITO.

De volkeren van Joegoslavië leverden een heldhaftige strijd tegen de Duitse nazi-bezetting. Meer dan één miljoen werkers gaven hun leven in deze strijd. Op eigen krachten versloegen de volkeren van Joegoslavië de bezetter. De leiding van de kommunistiese Partij was echter in handen van de revisionist Tito. Om de partij om te vormen tot een valse kommunistiese partij saboteerde Tito de opvoeding in de leer van Lenin en Stalin. Tito voerde de anti-fascistiese strijd op een burgerlijk nationalisties programma: hij weigerde de strijd tegen de fascistiese bezetter te beschouwen als een eerste stap in de strijd voor de sociale bevrijding van de arbeidersklasse. Tito zei op het tweede kongres van de partij in 1947: *"Heeft de Kommunistiese Partij een ander programma dan het front? Neen, ze heeft geen ander."* Het front was het bevrijdingsfront dat gedurende de 2° wereldoorlog was opgericht tegen de Duitse bezetting van Joegoslavië. Het bevrijdingsfront groepeerde alle krachten die stredden voor de nationale onafhankelijkheid, van kommunisten tot vertegenwoordigers van de nationale burgerij, en het had als enig programma de strijd voor de nationale onafhankelijkheid. Tito gaf hiermee dus eigenlijk de strijd voor het socialisme, de logiese voortzetting van de onafhankelijkheidsstrijd, op. Hij wakkerde het enggeestig nationalisme aan en wilde op die basis Albanië onder de heerschappij van Joegoslavië stellen. Nadat de Albanese kommunisten de Italiaanse bezetters, de Duitse nazi's en de agenten van de Engels-Amerikaanse interventiemacht hadden verjaagd, moeten ze vechten tegen een nieuwe dreiging.

de kandidaat van de Partij hebben afgekeurd. Dan wordt een tweede kandidaat voorgesteld.

Hoe worden tenslotte de kaders van een fabriek verkozen?

De kaders (of leiders) van de massa-organisaties, zoals de syndikaten, worden door de leden gekozen. De kaders, verantwoordelijk voor de ganse fabriek worden aangeduid door het Partij-komitee van de streek; die voor een afdeling van het fabriek, door het Partij-komitee van de fabriek. De technici worden aangeduid door het Uitvoerend Komitee.

De Partij leidt alles in het socialistiese Albanië. Toch wordt deze leiding niet als diktatoriaal en opgelegd gevoeld. Dit komt door de brede democratie die de Partij in al haar werk toepast. Dit komt vooral door het immense prestige waarover de Partij van de Arbeid van Albanië onder het volk beschikt.

"Wij hebben alles te danken aan de Partij", hoorden we dikwijls. En zo is het. Vanaf haar oprichting heeft de Partij steeds een juiste lijn aangegeven voor de ontvoogding van het Albanese volk. De Albanese Partij is erin geslaagd een juiste lijn uit te stippen die toeliet de bezetters van twee landen die tien maal groter zijn dan Albanië, te verdrijven. Dankzij de leiding van de Partij werd Albanië opgetild uit de feodaliteit in de 20e eeuw. Van 1965 tot 1970 bijvoorbeeld steeg het reële inkomen van elke Albanese met 17%. In dezelfde periode werden 73.000 nieuwe woongebouwen gebouwd. Eén derde van de bevolking studeert. Dit alles is te danken aan de juiste leiding van de Partij, die zich op de fundamentele punten nooit heeft vergist. En dat komt dan weer omdat de Partij het marxisme-leninisme, die ervaring van honderd jaar klassenstrijd, gelukte en mislukte bevrijdingsstrijd en revolutie, opbouw van het socialisme, als grondslag neemt en creatief toepast. En omdat de Partij steeds nauw verbonden blijft met het volk.

Dat is dus de basis van het vertrouwen waarmee in heel Albanië de leiding van de Partij van de Arbeid als een logiese en juiste zaak aanvaard wordt.

3. DE BEGINSSELASTE STRIJD VAN DE ALBANESE PARTIJ TEGEN HET REVISIONISME VAN TITO.

De volkeren van Joegoslavië leverden een heldhaftige strijd tegen de Duitse nazi-bezetting. Meer dan één miljoen werkers gaven hun leven in deze strijd. Op eigen krachten versloegen de volkeren van Joegoslavië de bezetter. De leiding van de kommunistiese Partij was echter in handen van de revisionist Tito. Om de partij om te vormen tot een valse kommunistiese partij saboteerde Tito de opvoeding in de leer van Lenin en Stalin. Tito voerde de anti-fascistiese strijd op een burgerlijk nationalisties programma: hij weigerde de strijd tegen de fascistiese bezetter te beschouwen als een eerste stap in de strijd voor de sociale bevrijding van de arbeidersklasse. Tito zei op het tweede kongres van de partij in 1947: *"Heeft de Kommunistiese Partij een ander programma dan het front? Neen, ze heeft geen ander."* Het front was het bevrijdingsfront dat gedurende de 2° wereldoorlog was opgericht tegen de Duitse bezetting van Joegoslavië. Het bevrijdingsfront groepeerde alle krachten die streeden voor de nationale onafhankelijkheid, van kommunisten tot vertegenwoordigers van de nationale burgerij, en het had als enig programma de strijd voor de nationale onafhankelijkheid. Tito gaf hiermee dus eigenlijk de strijd voor het socialisme, de logiese voortzetting van de onafhankelijkheidsstrijd, op. Hij wakkerde het enggeestig nationalisme aan en wilde op die basis Albanië onder de heerschappij van Joegoslavië stellen. Nadat de Albanese kommunisten de Italiaanse bezetters, de Duitse nazi's en de agenten van de Engels-Amerikaanse interventiemacht hadden verjaagd, moeten ze vechten tegen een nieuwe dreiging.

De pro-kapitalistische politiek van Tito ontmaskerd.

De reaktionair Stojnic werd door de Joegoslaviese Partij naar Albanië gestuurd om met de hulp van de doorwinterde opportunisten in de Albanese Partij zelf, zoals Xoxi en Maleshova, de proletarische lijn van Hoxha te ondermijnen.

Konkreet vroeg Stojnic aan de Albanese Partij om niet openlijk als Kommunistiese Partij het volk te leiden maar om het democraties front naar voor te schuiven. In het front moest men zelfs ex-kollaborateurs en vertegenwoordigers van de reaktionaire klerus betrekken.

Stojnic zei: *"Na de oorlog moeten we de zaken tot rust brengen, moeten we de eenheid van heel het volk smeden om te weerstaan aan de buitenlandse vijand. Om het land herop te bouwen moet een klein land als Albanië de klassenstrijd niet versterken."*

Stojnic, hierin gesteund door Maleshova, verdedigde eveneens het standpunt dat Albanië de socialistiese revolutie niet moest ontwikkelen. Zo probeerden de Joegoslaven de klassenstrijd tegen de burgerij af te zwakken om de burgerij te beschermen en terug de macht in hun handen te geven. Op het II° plenum van 1944 verklaarde Stojnic: *"Albanië kan zijn ekonomie niet uitbouwen noch zijn onafhankelijkheid ontwikkelen want het imperialisme zou er onmiddellijk zijn klauwen opzetten"* en dat ook *"geen enkele andere weg openstond voor Albanië dan zich in een konfederatie of zelfs nauwer bij Joegoslavië aan te hechten."*

Om daartoe te komen vond hij het onontbeerlijk de Albanese volksmassa's voor te bereiden op die band tussen de twee landen en Tito populair te maken als *"het symbool van de bevrijding van de Balkanvolkeren en van Europa."*

Al deze theorieën van Tito werden één voor één bekampt door kameeraad Enver Hoxha. In 1946 werd Maleshova als agent van het Joegoslavies revisionisme, omwille van haar rechtse stellingen, uit het Centraal Komitee gezet. In 1948 werden uiteindelijk alle aanhangers van Tito uit de partij gezet en gestraft.

Stalin ging voorop in de strijd tegen het revisionisme.

Door de zegevierende strijd van de kommunistiese partijen en de patriotten van het Sovjet-volk, werd het hitlerfascisme verpletterd en kwamen na de oorlog de volksdemokratieën tot stand. Het volk wilde het kommunisme, het wilde de weg van Stalin volgen. Om hun macht te bewaren moesten de kapitalisten zich nu ook voorstellen als "kommunist" en daarom namen zij de leer van Tito als hun vlag. Openlijk revisionistiese stellingnamen doken op in verscheidene oostbloklanden.

Het informatieburo opgericht door de Sovjet-Unie, waarin verschillende KP's waren opgenomen, zette een scherpe tegenaanval in in 1948. Onder leiding van Stalin ontmaskerde het informatieburo in 1948 de drijfverijen van Tito. De Joegoslavische partij wordt als trotskistisch bestempeld.

"De Joegoslavische leiders zijn begonnen de buitenlandse politiek van de Sovjet-Unie gelijk te schakelen met de buitenlandse politiek van de imperialistische krachten en zij gedragen zich tegenover de Sovjet-Unie op dezelfde wijze als tegenover de burgerlijke staten."

Wat betreft de binnenlandse politiek van Joegoslavië vermeldt de resolutie: *"Zij ontkennen de aanroei van de kapitalistische elementen in hun land en de hieruit voortvloeiende verscherping van de klassenstrijd op het Joegoslavies platteland. Deze ontkenning heeft zijn oorsprong in de opportunistische stelling dat de klassenstrijd niet zou verscherpen in de periode van overgang van het kapitalisme naar het socialisme zoals het marxisme-leninisme leert, maar dat de klassenstrijd zou verzwakken zoals de opportunisten van het type Boecharin beweerden, die de theorie van de vreedzame overgang van het kapitalisme naar het socialisme verdedigden."*

De leidende rol van de partij wordt door de Joegoslavische leiders verworpen: *"Zij lossen de partij op in het volksfront van de partijlozen. Dit alles wijst op het bestaan van stromingen die de Joegoslavische KP willen uitschakelen."*

Het Centraal Komitee was in meerderheid samengesteld uit gekoöpteerde leden door Tito aangeduid en niet uit verkozen leden; de partijleden werden bespioneerd door de politieke politie die in handen was van Tito. De resolutie schrijft:

"Dit leidt tot de likwidatie van de partij als actief en onafhankelijk organisme; dit ontwikkelt in de partij militaire methodes van leiding geven, vergelijkbaar met de methodes die in de tijd door Trotsky worden gehuldigd."

Deze resolutie toont aan hoe Stalin een juiste strijd voerde tegen het revisionisme en de pogingen tot kapitalistisch herstel. De theorieën van Tito werden echter in het geheim door Kroeatsjov en Breznev verdedigd in de Russische Partij. Na de dood van de grote marxist-leninist, kameraad Stalin, deden zij een staatsgreep en gingen zij de theorieën van Tito toepassen om het kapitalisme te herstellen.

1974 : ALBANIË PLEIT VOOR EENHEID VAN DE BALKANLANDEN TEGEN DE RUSSIESE OORLOGSDREIGING.

De omvorming van Rusland tot agressieve oorlogsmacht brengt een wijziging in de relaties tussen Joegoslavië en Albanië.

Rusland is een kapitalisties land en de meest agressieve oorlogstoker geworden. De Russiese nieuwe tsaren bedreigen eerst en vooral de Balkanlanden Joegoslavië en Roemenië. Beiden behoorden vroeger tot het socialistiese kamp. De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Kissinger en zijn adviseur Sonnenfeldt zegden in een toespraak aan een vergadering van Amerikaanse adviseurs in West-Europa te London, dat ze "de Russiese belangen" in Joegoslavië en Roemenië "erkennen". Rusland voelt zich dus gesterkt om er de een of andere dag een militaire bezetting naar het voorbeeld van Tsjecho-Slowakije door te voeren. Roemenië en Joegoslavië proberen zich onafhankelijk van Rusland op te stellen. Ze protesteerden hevig tegen de uitverkoop van hun landen door Kissinger en Co te London. Ze bereiden hun volk voor op een Russiese agressie. Gezamenlijk bouwen ze een modern jachtvliegtuig van eigen ontwerp. Beiden verzetten ze zich tegen de politiek van "de blokken" en de "invloedssferen" van de twee supermachten. Albanië voert principieel verder strijd tegen het revisionisme, zoals dat oa. in Joegoslavië wordt toegepast. Het ontwikkelt echter tegelijk betrekkingen van vreedzaam nabuurschap met Joegoslavië en Roemenië, van economiese en politieke samenwerking tegen de twee supermachten. Dat is ook wat het Albanese volk vandaag doet met het kapitalistiese Griekenland, dat vroeger zo'n gezworen vijand was.

We geven voor een beter begrip enkele uittreksels uit de toespraak van Enver Hoxha aan zijn kiezers, gehouden in november 1974.

"Wij zijn de vrienden van onze Joegoslaviese en Griekse buurvolkereken. De imperialistiese grootmachten en hun broeinesten proberen met allerlei lonten en ontstekers ons tegen elkaar op te zetten, de een tegen de ander. Maar wij, volkeren van de Balkan, hebben er de nodige lessen uit getrokken en tegenover het gemeenschappelijk gevaar hebben wij en komen wij een gemeenschappelijke taal vinden, zelfs al zijn we op vele punten niet met elkaar akkoord. Men kan de historische feiten niet wegvegen. Wanneer een van ons werd aangevallen, dan werd de andere ook aangevallen door dezelfde vijand. Dezelfde vijanden hebben ofwel de ene of de andere aangezet om de derde te verzwakken. De lont van het kruisvat bevond zich in de handen van de vijanden van onze volkeren en in de door hen betaalde klikjes (...)"

"Wij hebben gezegd en wij zeggen aan de Joegoslaviese en Griekse volkeren dat de grens van Albanië met hen altijd rustig zal blijven en dat de vijand verplicht zal zijn van ons Albanesen eerst aan te vallen en dat hij dan verslagen zal worden en moeilijk hun grenzen zal kunnen bereiken. Wij vertrouwen erop dat onze buurvolkereken op eenzelfde manier zullen handelen uit eerbied voor ons. Wij wensen te leven in onze landen. Dat de vijanden maar niet danken dat ze aan ons een gemakkelijke opdracht hebben. Wij, Albanesen, wij wensen het beste voor het Joegoslaviese en Griekse volk. Laten wij dus onze vriendschap ontwikkelen op de meest geschikte manier voor elkeen, zonder wederzijdse inmenging in el-

KAMERAAD ENVER HOXHA TIJDENS ZIJN TOESPRAAK TOT HET VOLK
TER GELEGENHEID VAN DE BEVRIJDING VAN TIRANA OP 28 NOVEMBER 1944.

kaars binnenlandse aangelegenheden en laten wij niet toelaten dat iemand, voor de een of andere reden het grondgebied van onze landen kan aanranden of onze belangen van goede buurtschap komt bedreigen. Albanië, Joegoslavië en Griekenland leven niet alleen buiten het verraderspakt van Warchau en de Nato, maar zij leven ook vrij en onafhankelijk. Wij begroeten de moed van Griekenland dat uit de Nato is getreden. (...)"

"Wij zeggen tot onze bureu: er zijn geen en er zullen geen vreemde militaire basissen komen in ons land, maar wij verlangen van onze kant dat zij ook de vreemde militaire basissen in hun eigen land zouden uitschakelen. Onder geen enkel voorsendsel mag men toelaten dat de vloten van de twee supermachten permanente basissen hebben, of dat ze aanleggen, reparaties doen of zich komen bevoorraden in uw havens. Dat is zeer gevaarlijk zowel voor het land dat zoiets toelaat als voor zijn bureu. Wij kunnen met niemand akkoord gaan over deze praktijken. Wij hebben ons standpunt kenbaar gemaakt ten opzichte van de agressies van de Amerikanen en de Russen in de Middellandse Zee en wij blijven konsekvent trouw aan deze politiek." (...)" (Albanese Aktualiteiten, VNA, p. 21-22)

4. DE ONVERSCHROKKEN STRIJD VAN DE KLEINE PARTIJ VAN ALBANIË TEGEN HET VERRAAD VAN KROETSJOW AAN HET MARXISME - LENINISME.

Op het 20ste Partijkongres van de Kommunistiese Partij van de Sovjet-Unie (KPSU) in februari 1956, bracht de revisionist Kroetsjow zijn "geheim rapport" naar voor, waarin hij het werk van kameraad Stalin op lasterlijke wijze door de modder sleurde. Door leugens en laster over Stalin wilde Kroetsjow het terrein voorbereiden om definitief verraad te plegen aan de marxisties-leninistiese lijn die Stalin met kracht verdedigd had, zowel in de Sovjet-Unie als in de internationale kommunistiese beweging. Bovendien had Kroetsjow, zonder raadpleging van de andere kommunistiese Partijen, besloten de Tito-kliek - belangrijkste vertegenwoordigster van het na-oorlogse revisionisme en agent van het Amerikaanse imperialisme - van al haar misdaden wit te wassen door tijdens zijn bezoek aan Belgrado in 1955, te verklaren dat "Joegoslavië een socialisties land" was.

Sinds deze gebeurtenissen in de periode 1955-56 ontstonden steeds grotere meningsverschillen tussen de Kommunistiese Partij van China (KPC) en de kliek van Kroetsjow die de leiding had gegrepen in de KPSU. De KPC verzette zich tegen het verraad door Kroetsjow van de marxisties-leninistiese beginselen. In het boek "De Polemie" (verkrijgbaar in de boekenwinkels "Het Rode Boek") wordt omstandig uitgelegd rond welke punten de ideologische meningsverschillen tussen de KPC en de KPSU draaiden. Het ging o.a. om belangrijke en fundamentele vraagstukken zoals: de houding van de kommunisten tegenover het (toen nog zeer agressieve) Amerikaanse imperialisme, de kwesties van oorlog en vrede, de beoordeling van het werk van Jozef Stalin, de houding tegenover de Joegoslaviese revisionisten, de oorzaken van de kontra-revolutie in Hongarije, de theorieën van Kroetsjow en andere revisionisten over een zogenaamde "vreedzame weg naar het socialisme", enz.

Kroetsjow deed alles om te verhinderen dat binnen de internationale kommunistiese beweging op korrekte wijze een grondige studie en diskussie zou georganiseerd worden over deze meningsverschillen tussen de KPC en de KPSU, met als doel tot eenheid te komen op basis van het marxisme-leninisme. In plaats daarvan nam de Kroetsjow-kliek haar toevlucht tot de burgerlijke methodes van komplotten en chantage tegen de Chinese KP en alle andere partijen die niet meteen blindelings het standpunt van de KPSU wilden bijtreden. De Chinese KP bezweek echter niet voor de intimidaties van Kroetsjow en bleef onwrikbaar het marxisme-leninisme en de zaak van de wereldrevolutie verdedigen. In de loop van 1960 begon Kroetsjow aan versneld tempo de meest schandelijke intriges en komplotten door te voeren om de weerstand van de KPC tegen zijn kontra-revolutionaire lijn te breken.

De konferentie van Boekarest 1960

en grote verrassingsaanval werd door Kroetsjow gelanceerd op de "KONFERENTIE VAN BOEKAREST van 1960". In juni 1960 waren delegaties van de voornaamste kommunistiese partijen in Boekarest bijeen om het Kongres van de Roemeense KP bij te wonen. Buiten het medeweten van verschillende kommunistiese partijen om, probeerde Kroetsjow in de marge van dit kongres een Konferentie bijeen te roepen met als doel een veroordeling van de Chinese KP door de internationale kommunistiese beweging te forceren. Kroetsjow riep ter plaatse deze Konferentie toch bijeen op 24 juni. Op 23 juni begon de KPSU onder de aanwezige partijdelegaties een dokument van 65 bladzijden te verspreiden met een veroordeling van de standpunten van de KPC. De partijen werden verzocht zich de volgende dag over dit dokument uit te spreken. De Albanese delegatie kreeg het dokument laat in de avond van 23 juni, amper 10 uur vóór de opening van de Konferentie.

De Partij van de Arbeid van Albanië (P.A.A.) had op voorhand aanwijzingen gekregen dat Kroetsjow zou proberen een dergelijke verrassingsaanval tegen de KPC in Boekarest te organiseren. Daarom had ze beslist dat niet Enver Hoxha, maar wel Hysni Kapo de delegatie in Boekarest zou leiden, en dat hij in verbinding moest blijven met het Centraal Komitee in Tirana. Na telegrafies contact kreeg Hysni Kapo van de P.A.A. opdracht om de volgende dag op de Konferentie een verklaring af te leggen die een kategorieke veroordeling inhield van de anti-marxistiese manoeuvres van Kroetsjow. Hij zei:

"Een zo belangrijke kwestie als deze welke kameraad N. Kroetsjow ons plots heeft voorgelegd zonder dat enige voorafgaande studie mogelijk was, moet op een ernstige wijze en ten gronde gestudeerd en bediskuteerd worden, met een koel hoofd en in een geest van kameraadschap, overeenkomstig de leninistiese normen, en volgens

*de marxisties-leninistiese lijn. Alleen zo mag er in onze partij-
en gehandeld worden."*

Kroetsjow lanceerde zich op die Konferentie in een grootscheepse aanval tegen de KPC die hij overlaadde met laster en scheldwoorden: hij noemde de KPC "zot" en beschuldigde haar "een oorlog te willen ontketenen", "het vaandel over te nemen van de imperialistische burgerij", van "het zuiverste nationalisme" te getuigen in het Chinees-Indies grensgeschil, van "zoals Trotsky" te werk te gaan tegenover de KPSU. Vertegenwoordigers van andere partijen die gehoorzaam waren aan Kroetsjow, gingen op dezelfde weg mee en vielen heftig de KPC aan die ze beschuldigden van "dogmaties" te zijn, "gauchisties en avonturisties", "schijn-revolutionair", "sektair" en "nog erger als Joegoslavië", enz.

Gans deze stortvloed van beschuldigingen en laster kon de Albanese delegatie geenszins overhalen om mee een gezamenlijke veroordeling van de Chinese KP uit te spreken. Hysni Kapo hield staande dat men eerst de Chinese kameraden de gelegenheid moest bieden te antwoorden op de beschuldigingen van de Sovjets, dat de methodes die door Kroetsjow werden aangewend niet korrekt waren, en dat de P.A.A. slechts zijn oordeel over het geschil zou uitspreken na grondige studie en voorbereiding op een vergadering, die speciaal over deze kwestie zou bijeengeroepen worden.

Uiteindelijk moest Kroetsjow zich neerleggen bij de nederlaag van zijn manoeuvres. De Konferentie besliste einde 1960 in Moskou te vergaderen over het ideologiese geschil tussen de KPSU en de KPC. Na de Konferentie van Boekarest begonnen de Russiese revisionisten ook de Albanese Partij volop te intimideren en chanteren. De Russiese ambassadeur in Tirana probeerde Albanese generaals op te zetten tegen hun Centraal Kommittee (CK). Russiese funktionarissen benaderden Albanese kaders die in de Sovjet-Unie gestudeerd hadden en verklaarden dat de lijn van de P.A.A. verkeerd was.

In Moskou slaagden de Russen erin door vleierij een eerzuchtig lid van het Centraal Komitee van de P.A.A. - Liri Belishova - persoonlijk stelling te doen nemen tegen de officiële standpunten van haar Partij en tegen de KPC. In Albanië zette de Russiese ambassadeur ook een wankelmoedig lid van het CK van de P.A.A., Koço Tashko, zodanig onder druk dat hij ook het standpunt van zijn partij verloor. (Liri Belishova zal nog hetzelfde jaar uit het Politiek Bureau van het CK verwijderd worden en Koço Tashko zal uitgesloten worden als lid van de P.A.A.) In dezelfde periode bedreigde marschalk Gretchko eigenmachtig Albanië met uitsluiting uit het pakt van Warschau. Een ekonomiese delegatie uit Albanië die in september naar Moskou gaat onderhandelen over de uitvoering van een reeds toegestaan hulpprogramma, zal 2 maand lang zonder resultaat met de Sovjets besprekingen voeren, omdat de Russen eerst politieke volgzzaamheid van de Albanesen eisten.

De konferentie der 81 partijen te Moskou (november 1960).

Begin november 1960 vertrekt de Albanese delegatie onder leiding van Enver Hoxha naar Moskou voor de Konferentie der 81 partijen die het ideologies geschil tussen de KPSU en de KPC zal behandelen. Kroetsjow had gevraagd om op 9 november, vóór de opening van de Konferentie, een gesprek te hebben met E. Hoxha, die hierin had toegestemd. Precies op die dag bezorgt het CK van de KPSU aan alle aanwezige partijen een brief van 125 bladzijden waarin de KPC werd aangevallen, en waarin tevens de Volksrepubliek Albanië niet langer gerangschikt werd bij de socialistiese landen, waarin de KPSU de verdediging op zich nam van de uitgesloten anti-partij-elementen uit het CK van de P.A.A.; tevens werd de P.A.A. in die brief vals beschuldigd het demokraties centralisme niet toe te passen en een anti-sovjjet-politiek in praktijk te brengen. Enver Hoxha vond het nutteloos nog met Kroetsjow te diskuteren op het ogenblik dat deze zich veroorloofde de P.A.A. voor alle kommunistiese partijen te belasteren, en hij zegde het onderhoud van die dag meteen af. In het belang van de eenheid van het socialistiese kamp besloot de Albanese delegatie toch nog besprekingen te voeren met de Russiese leiders op 10, 11 en 12 november. Enver Hoxha eiste van de Russiese leiders een zelfkritiek over hun laster en hun anti-kommunistiese handelwijze. De Kroetsjow-kliek weigerde. Alles wat ze wilde was dat de P.A.A. haar valse standpunten zou bijtreden, en ze probeerden zelfs de Albanese delegatie te doen bijdraaien door hen alles te beloven wat ze nodig hadden - fabrieken, graan, enz. Dit ontlokte Enver Hoxha de opmerking:

"Ik kan niet begrijpen dat men in de besprekingen tussen twee kommunistiese partijen zulke kommereanten-metodes probeert toe te passen."

Op 12 november braken de besprekingen af nadat Kroetsjow spottend tot Enver Hoxha had gezegd:

"Ik kan gemakkelijker met Mac Millan (= de reaktionaire leider van het kapitalistiese Engeland) tot overeenstemming komen als met u."

Enver Hoxha wist dat de kontra-revolutionair Kroetsjow voor geen enkel maneuver zou terugschrikken om de P.A.A. en het Albanese volk te straffen voor zijn trouw aan het marxisme-leninisme. Toch besloot hij op 16 november 1960 vanop de publieke tribune, in aanwezigheid van de delegaties van 81 kommunistiese partijen, een moedige en politiek hoogstaande rede te houden waarin hij de verrader Kroetsjow en al zijn drijfverijen tot op het bot zou ontmaskeren. We publiceren hieronder enkele belangrijke uittreksels uit deze historische rede. Deze tekst is een prachtig voorbeeld hoe de kommunisten onbevreesd moeten durven ingaan tegen stroom

als het er om gaat de juiste marxisties-leninistische lijn te verdedigen.

Na zijn tussenkomst werd Enver Hoxha overladen met scheldwoorden door de Kroetsjow-kliek en haar akolieten, zoals de befaamde revisionistische leiders Gomulka (Polen), Juvkov (Bulgarije), Thorez (Frankrijk), Ulbricht (DDR), e.a.

Nog hetzelfde jaar zou Kroetsjow besluiten tot de totale economische boycot van Albanië en China. Maar de principevaste strijd die onze Albanese en Chinese kameraden in die jaren geleverd hebben, heeft alle eerlijke marxist-leninisten van de wereld aangespoord tot strijd tegen het moderne revisionisme en hergroepering van alle echte kommunistiese krachten in de wereld.

DE HISTORIESE REDE VAN ENVER HOXHA OP DE KONFERENTIE VAN 81 KOMMUNISTIESE EN ARBEIDERSPARTIJEN TE MOSKOU. (16 november 1960). (Uittreksels)

De Partij van de Arbeid van Albanië is van oordeel dat het imperialisme, en op de eerste plaats het Amerikaans imperialisme noch van uitzicht noch van aard veranderd is. Het is agressief en het zal dat blijven, zelfs al heeft het nog maar één tand in de mull. Het is ertoe in staat de wereld in een oorlog te storten. Ook vinden wij, zoals wij in de redaktiekommissie onderstreept hebben, dat de volkeren moeten horen dat er geen volstrekke waarborg tegen een wereldoorlog is, zolang het socialisme niet zal gezegevierd hebben over heel de wereld, of tenminste in het merendeel van de landen van de wereld. De Amerikanen verbergen hun opzet niet; verre van in te stemmen met ontwapening, bewapenen zij nog meer, zij drijven hun oorlogsvoorbereidingen op. Wij moeten dus waakzaam zijn.

Wij moeten de vijand geen enkele toegeving doen die onze beginselen aantast. Wij zullen ons geen illusies maken over het imperialisme; als we dachten de toestand te verbeteren, zouden we hem maar verslechteren. Niet alleen bewapent de vijand zich en bereidt de oorlog tegen ons voor, maar hij voert ook een ongebreidelde propaganda om de geesten te vergiftigen en in de war te brengen. Hij besteedt miljoenen dollars om agenten en spionnen te onderhouden, om in ons land bespiedingsopdrachten, ondermijning en aanslagen te laten uitvoeren. Het Amerikaans imperialisme geeft miljarden dollars aan zijn trouwe handlangers, de verradersbende van Tito. Al die kruiperijen bedoelen ons binnenlands front te verzwakken, ons te verdelen, onze achterhoede te ontwrichten.

Vreedzame koëxistentie en klassenstrijd

Men praat veel over de vreedzame koëxistentie. Sommigen gaan zo ver te beweren dat de Chinese Volksrepubliek en Albanië vijandig

staan tegenover de vreedzame koëxistentie. Het is nodig eens en voor altijd deze kwaadaardige laster te logenstraffen. Geen enkele socialistiese staat, geen enkel kommunistiese militant kan een tegenstander zijn van de vreedzame koëxistentie, van de vrede. De grote Lenin heeft als eerste gesteld dat het beginsel van de vreedzame koëxistentie van landen met verschillend sociaal stelsel een op de objektieve feiten gesteunde noodzaak is, zolang er in de wereld tegelijk socialistiese en kapitalistiese landen zullen bestaan. Onze Partij van de Arbeid heeft altijd, trouw aan de gedachte van Lenin, geoordeeld dat de politiek van vreedzame koëxistentie beantwoordt aan de diepe belangen van al de volkeren, dat zij leidt naar de versterking van de stellingen van het socialisme. Dit beginsel van Lenin ligt dan ook ten grondslag aan de buitenlandse politiek van onze volksstaat.

De vreedzame koëxistentie tussen de twee tegenover elkaar staande stelsels betekent niet - en dit staat in tegenspraak met wat de moderne revisionisten beweren - dat men aan de klassenstrijd oet verzaken. Deze moet integendeel voortgezet worden. De politieke en ideologiese strijd tegen de burgerlijke of revisionistiese ideologie moet altijd meer opgedreven worden. Er moet konsekwent gestreden worden om de vreedzame koëxistentie in te voeren zonder aan het imperialisme enige toegeving te doen, die tegen onze beginselen indruist. Terzelfdertijd moet de klassenstrijd in de kapitalistiese landen meer ontwikkeld worden, evenals de beweging voor nationale onafhankelijkheid van de koloniale en afhankelijke volkeren.

«Vreedzame weg» of gewelddadige revolutie ?

Wij zien het zo dat de kommunistiese en arbeiderspartijen van de kapitalistiese landen moeten vechten opdat de vreedzame koëxistentie er komt tussen hun staten, waar het kapitalistiese stelsel nog heerst, en onze socialistiese landen... Maar dit is niet hun eerste taak. In die landen moet de klassenstrijd zich eveneens ontwikkelen, groeien, sterker worden, en de werkende massa's, geleid door het proletariaat van elk land met de kommunistiese partij aan het hoofd, verbonden met heel het wereldproletariaat, moeten het imperialisme het bestaan onmogelijk maken, de gronslagen van zijn oorlogsbestel en zijn ekonomie ondermijnen, en zo beogen de oude macht te vernietigen om een nieuwe macht, die van het volk, in te stellen. Zullen de massa's dit doel bereiken met geweld of langs de vreedzame en parlementaire weg?

Deze vraag was duidelijk. Kameraad Kroetsjow is hierover nutteloos verwarring komen stichten op het 20ste Kongres, tot grote voldoening van de opportunisten. Waarom moest hij zo de ondubbélzinnige stellingen van Lenin en van de socialistiese Oktoberrevolutie belachelijk maken? De Partij van de Arbeid van Albanië beschouwt de

leerstellingen van Lenin hieromtrent nog steeds als zeer klaar en zij is hen altijd trouw gebleven. Tot nu toe heeft geen volk, geen proletariaat, geen kommunistiese of arbeiderspartij de macht gegrepen zonder geweld en zonder bloedvergieten.

Sommige kameraden loochenen de feiten als zij beweren dat zij de macht hebben gegrepen zonder bloed te vergieten. Zij vergeten dat het roemrijke Sovjet-leger voor hen stromen bloed vergoten heeft gedurende de Tweede Wereldoorlog.

Onze Partij oordeelt dat wij ons in deze aangelegenheid met zorg op de twee wegen moeten voorbereiden, maar vooral op de gewelddadige machtsovername: als wij op dit geval voorbereid zijn, versterken wij onze kansen op welslagen ingeval de zaken anders zouden lopen. De burgerij laat wel iedereen toe van te praten. Maar op een gegeven ogenblik steekt ze een fascistiese staatsgreep ineen en verplettert u, als men geen kaders voorbereid heeft die standvastig genoeg zijn, en geen klandestiene arbeid, en geen basissen voor de ongelijke gevechten, en geen strijdmiddelen. Wij moeten deze rampzalige mogelijkheid voorkomen.

De Partij van de Arbeid van Albanië vecht zonder ophouden voor de vrede en de vreedzame koëxistentie, gegrondvest op de marxisties-leninistiese beginselen, zoals Lenin het ons leerde en zoals ze vastgelegd zijn in de Verklaring van Moskou. Zij was altijd voor algemene ontwapening en zal dat altijd zijn en zal daadwerkelijk strijden voor de verwerkelijking hiervan. Wat er ook moge gebeuren, de Partij van de Arbeid van Albanië zal nooit verzaken aan de politieke en ideologische strijd tegen de drijfveren van het imperialisme en het kapitalisme en tegen de burgerlijke ideologie. Zij zal niet ophouden verbeteren, volgehouden en onverbidde-lijk strijd te voeren tegen het moderne revisionisme, en in het bijzonder tegen het Joegoslaviëse revisionisme van Tito. Bepaalde kameraden beschuldigen ons, Albanezen, ervan koppig te zijn, lichtgeraakt, driftig, sektair, dogmaties, enzovoort. Maar wij wijzen deze laster van de hand en verklaren hun dat wij niet van onze stellingen zullen wijken - want zij zijn marxisties-leninisties. Men beweert dat wij oorlog willen en dat wij tegen de koëxistentie zijn. Kameraad Kozlov heeft ons zelfs voor de volgende keuze geplaatst, ons Albanezen: ofwel koëxistentie, zoals hij die opvat, ofwel een imperialistiese atoombom op Albanië, een bom die het land in asse zou herscheppen en geen Albanees in leven zou laten. Ons volk had nog nooit iemand zo tegen ons met de atoombom weten dreigen. Geen enkele vertegenwoordiger van het Amerikaans imperialisme zelf is zover durven gaan. Maar een lid van het Presidium van het Centraal Komitee van de Kommunistiese Partij van de USSR blijkt zo op te treden.(...)

Waarom krijgt China de atoombom niet ?

Wij vragen waarom kommunisties China geen atoombom zou mogen ma-

ken? Wij zijn van oordeel dat het ze moet bezitten. En als China over de atoombom en raketten zal beschikken, zullen we wel zien wat de houding van het Amerikaans imperialisme zal zijn. Zal het nog kunnen weigeren de rechten van China in de internationale arena te ontkennen? En zullen de Amerikaanse imperialisten met hun wapens durven dreigen zoals nu?

Iemand kan de vraag stellen of het bezit van de atoombom en de mogelijkheid ervan gebruik te maken, China zouden toelaten zijn rechten te verwerven ondanks de tegenkanting van de Verenigde Staten. Neen. China zal dit wapen niet gebruiken als wij niet aangevallen worden door hen die oorlog en agressie in het bloed hebben. Maar als de USSR niet over de atoombom beschikte, zou het imperialisme zich anders aanstellen. Wij zullen nooit de eersten zijn om dergelijke wapens te gebruiken. Wij zijn tegen de oorlog. Wij zijn voor de vernietiging van de kerntuigen. Maar wij hebben de bom nodig om ons te verdedigen. "De vrees is de beste hoedster van de wijngaarden", zegt een oud spreekwoord van ons volk. De imperialisten moeten ons vrezen, moeten ons zelfs erg vrezen.(...)

De conferentie van Boekarest : strijdig met de leninistische normen.

Wij zijn van oordeel dat de Ontmoeting van Boekarest een zeer slechte dienst bewezen heeft aan de zaak van de kommunistiese wereldbeweging, de internationale solidariteit van de werkers, de versterking van het socialistiese kamp en de marxisties-leninistiese regeling van de ideologische, politieke en organisatoriese geschillen, die nadelig zijn aan het marxisme-leninisme en die misschien kunnen rijzen binnen de kommunistiese arbeiderspartijen. De verantwoordelijkheid hiervoor moet berusten bij de kameraden van de leiding van de Kommunistiese Partij van de Sovjet-Unie die deze ontmoeting belegd hebben, die ze onder deze vorm opgevat hebben en er niet-marxistiese normen hebben toegepast.

Hun enig doel was de Chinese Kommunistiese Partij te doen veroordelen door de internationale kommunistiese beweging voor ingebeelde of niet gegronde vergissingen en fouten. Het Centraal Komitee van de Partij van de Arbeid van Albanië is deze diepe overtuiging toegedaan na de feiten bestudeerd te hebben op grond van het Sovjet en Chinees materiaal waarover het nu beschikt, en na een zeer nauwgezette analyse van de ontwikkeling van de internationale toestand en van de officiële standpunten. irgenomen door de Kommunistiese Partij van de Sovjet-Unie en door de Chinese Kommunistiese Partij.

De Partij van de Arbeid van Albanië denkt, elk van ons denkt, dat de Sovjet-kameraden zich zwaar vergist hebben in Boekarest. Zij hebben de Chinese Kommunistiese Partij ten onrechte beschuldigd van afwijkingen van het marxisme-leninisme en van de Verklaring van Moskou van 1957. Zij hebben de Chinese Kommunistiese Partij er ten onrechte van beschuldigd "dogmaties" te zijn, "sektair",

"voor de oorlog", "vijandig ten opzichte van de vreedzame koëxistentie", "begerig een bevoorrechte plaats te verwerven in het socialistiese kamp en de internationale kommunistiese beweging", enz.

De Sovjet-kameraden hebben ook een zware vergissing begaan door te profiteren van de grote toewijding en het grote vertrouwen van de kommunisten ten opzichte van de Sovjet-Unie en de Kommunistiese Partij van de Sovjet-Unie, om te trachten aan de andere kommunistiese en arbeiderspartijen hun verkeerde standpunten tegenover de Chinese Kommunistiese Partij op te dringen.

De Partij van de Arbeid van Albanië heeft zich vanaf het begin, bij de koortsachtige pogingen en de ontoelaatbare drukkingsmiddelen van de Sovjet-kameraden bij onze afvaardiging in Boekarest, rekenschap ervan gegeven dat zij met gezochte bewijzen en drukkingsmiddelen de afvaardiging van de Partij van de Arbeid van Albanië in de val wilden lokken die zij opzetten, dat zij haar achter haar verkeerde opvattingen zochten te scharen. (...)

De Partij van de Arbeid van Albanië is niet alleen van oordeel dat de Ontmoeting van Boekarest een volledig verkeerd initiatief geweest is, maar ook dat de begane vergissing bewust verergerd is. De Ontmoeting van Boekarest mag helemaal niet in het vergeetboek geraken. Zij moet streng veroordeeld worden als een smet op de internationale kommunistiese beweging. (...)

Kroestjow probeerde Albanië uit te hongeren.

In oktober van dit jaar heeft kameraad Kroetsjow met de meeste ernst aan de Chinese kameraden verklaard: "Wij zullen Albanië behandelen zoals Joegoslavië." Wij delen deze verklaringen mee aan deze vergadering van het internationaal kommunisme, teneinde te tonen hoever men de zaken gedreven heeft, hoe men zich gedraagt tegenover een klein socialisties land. Wat is de "misdaad" die de Partij van de Arbeid van Albanië begaan heeft, dat ons land behandeld zou worden zoals Tito-Joegoslavië? Hebben wij misschien het marxisme-leninisme verraden, zoals de Tito-kliek dat gedaan heeft? Of hebben wij misschien het socialisties kamp verlaten om ons op sleeptouw te laten nemen door het Amerikaans imperialisme, zoals Joegoslavië dat gedaan heeft? Neen, en heel de internationale kommunistiese beweging kan dat getuigen. (...)

Wij zijn verplicht deze vergadering op de hoogte te stellen van het feit dat de Sovjet-leiding in feite van dreigementen tot konkrete daden is overgegaan om Albanië te behandelen zoals Tito-Joegoslavië. Dit jaar is ons land getroffen door een reeks natuurrampen. Eerst een hevige aardbeving, dan in oktober, erge overstromingen, maar vooral daarna een verschrikkelijke droogte: gedurende vier maanden viel er in Albanië geen druppel regen. De bevolking werd met hongersnood bedreigd en de schaarse voor-

raden van het land werden verbruikt. Onze regering deed dringend beroep op de Sovjet-Unie; ze vroeg om haar koren te verkopen, en zette haar de zeer ernstige toestand van het land uiteen. Dit gebeurde na de Ontmoeting van Boekarest. Wij moesten 45 dagen wachten om een antwoord van de Sovjet-Unie te krijgen. Terwijl wij maar voor 2 weken levensmiddelen hadden, kende de Sovjet-regering - na 45 dagen en herhaalde smeekbeden - ons in plaats van de gevraagde 50.000 ton koren, slechts 10.000 toe, wat beantwoordde aan de behoeften van het volk voor 2 weken; en dan kon deze hoeveelheid ons nog maar in september-oktober geleverd worden. Dit was een openlijk drukkingsmiddel, gebruikt tegen onze Partij om haar te plooiën naar de wil van de Sovjet-kameraden.

In die moeilijke dagen hebben we ettelijke zaken kunnen vaststellen. Wat?! De Sovjet-Unie, die aan de hele wereld graan verkoopt, zou over geen 50.000 ton beschikken om aan het Albanees volk te leveren, een broedervolk, trouw aan het Sovjet-volk, aan het marxisme-leninisme en het socialistiese kamp, in een tijd dat, om edenen onafhankelijk van zijn wil, het met de hongersnood bedreigd was? Nochtans had kameraad Kroetsjow ons eens gezegd: "Maak jullie niet ongerust over uw brood, bij ons eten de ratten alleen zoveel graan als bij jullie de mensen verbruiken."

In de Sovjet-Unie konden de ratten dus verder eten, maar het Albanees volk moest van honger sterven zolang de leiding van de Partij van de Arbeid van Albanië zich niet onderworpen zou hebben aan de wil van de Sovjet-leiding. Dit is een verschrikkelijk feit, kameraden, maar waar. Als het dit te weten komt, zal het Sovjet-volk nooit deze handelswijze van zijn leiders vergeven, want zij is niet marxisties, noch internationalisties, noch een vriend waardig. Het was al even weinig vriendschappelijk een akkoord te weigeren voor deze korenaankoop en ons te verplichten onze kleine goudreserve van de nationale bank te halen om in de Sovjet-Unie de maïs te kopen die ons volk nodig had om zich te voeden. (...)

Kan men subversieve daden goedkeuren van een partij tegen een andere om die haar eenheid te breken, en haar leiding, of die van een andere staat omver te werpen? Nooit van z'n leven! De Sovjet-leiders hebben kameraad Stalin ervan beschuldigd zogenaamd tussengekomen te zijn bij andere partijen om hun standpunten van de bolsjevistische Partij op te leggen; wij kunnen getuigen dat kameraad Stalin tegenover ons nooit zo gehandeld heeft, dat hij zich altijd tegenover het Albanese volk en de Partij van de Arbeid van Albanië als een groot marxist gedragen heeft, als een merkwaardig internationalist, als een kameraad, een broer en een ware vriend van het Albanese volk. In 1945, toen ons volk door hongersnood bedreigd was, deed Stalin de schepen met graan bestemd voor het Sovjet-volk hun koers wijzigen - en het Sovjet-volk leed toendertijd zelf onder een schaarste aan levensmiddelen - om ze dadelijk naar

ALBANESE SPOTPRENT : ALGEMENE VERWARRING OP DE KONFERENTIE VAN DE KOMMUNISTIESE PARTIJEN ALS HOXHA, NAAST DE CHINESE DELEGATIE, DE REVISIONISTEN WAARONDER CHROESTJOV AANKLAAGT.

het Albanese volk te zenden. In volstreekte tegenstelling hiermee heeft de huidige Sovjet-leiding zich schandelijke daden gepermitteerd. (...)

Wie het werk van Stalin niet verdedigt, is een opportunist en een lafaard.

Er wordt veel over deze eenheid gepraat. Zij is onontbeerlijk en wij moeten alles in het werk stellen om haar te versterken, om haar te bevestigen. Maar in feite bestaat deze eenheid voor vele belangrijke beginselkwesties niet.

De partij van de Arbeid van Albanië oordeelt dat de zaken herzien moeten worden in het licht van een marxisties-leninistiese analyse en dat de vergissingen, verbeterd moeten worden. Neem de kwesties van de kritiek op Stalin en zijn werk.

De Partij, in haar hoedanigheid van marxisties-leninistiese Partij, is zich tenvolle ervan bewust dat de personenkultus vreemd is aan het socialisme en noodlottig voor onze partijen en de kommunistiese beweging zelf. De marxistiese partijen mogen zich niet ertoe beperken de ontwikkeling van de personenkultus te verhinderen omdat hij de werking van de massa's remt, hun rol ontkent en tegengesteld is aan de ontwikkeling van het leven zelf van de Partij en de wetten die haar beheersen. Zij moeten ook met al hun krachten strijden om deze kultus uit te roeien zodra hij zich uit of als hij al in een land aan het licht gekomen is. Zo gezien zijn we het helemaal ermee eens dat de personenkultus van Stalin moest gekritikeerd worden als iets noodlottigs in het leven van de Partij. Volgens ons hebben het 20ste Kongres en in het bijzonder het geheim verslag van kameraad Kroetsjow de kwestie kameraad Stalin niet aangepakt op een juiste en objektieve manier, in een marxisties-leninistiese geest. (...)

De kommunistiese wereld en de progressieven kregen van kameraad Kroetsjow de veroordeling van kameraad Stalin opgelegd. Wat konden onze partijen in die omstandigheden doen, als men hen plots, alle tegelijk, gebruikmakend van het grote gezag van de Sovjet-Unie, zo een kwestie oplegde?

De Partij van de Arbeid van Albanië bevond zich voor een grote keuze. Zij was niet overtuigd - zoals zij dat overigens nooit zal zijn - van de gegrondheid van de veroordeling van kameraad Stalin, van de werkwijze en de vormen die kameraad Kroetsjow gebruikte. Maar al ondertekende onze Partij in het algemeen de formuleringen van het 20ste Kongres over deze kwestie, zij hield zich niet stipt aan de beperkingen opgelegd door dit kongres, zij gaf niet toe aan de pogingen tot chantage en bangmaken die men tegen ons land uitvoerde.

In verband met de kwestie Stalin toonde de Partij van de Arbeid van Albanië zich realisties, zij toonde zich rechtvaardig en er-

kentelijk tegenover deze roemrijke marxist, die niemand van ons tijdens zijn leven durfde kritiker en die met modder bespat werd na zijn dood. Zo is een ondraaglijke toestand geschapen, waar de leidende rol van Stalin in heel een roemrijk tijdvak van de geschiedenis van de Sovjet-Unie ontkend wordt - de roemrijke tijd dat de eerste socialistiese staat ter wereld opgebouwd werd, dat de Sovjet-Unie zich versterkte, de imperialistiese komplotten zegevierend verijdelde, de trotskisten, de volgelingen van Boekharin, de koelakken als klasse verpletterde, haar zware industrie triomfantelijk oprichtte en haar landbouw kollektiviseerde; de tijd dus dat de Sovjet-Unie een kolossale mogendheid werd, met sukses het socialisme opbouwde, en gedurende de Tweede Wereldoorlog met een legendariese heldenmoed vocht, het fascisme verpletterde en de volkeren bevrijdde, de tijd dat het sterke socialistiese kamp geschapen werd, enz. enz.

De Partij van de Arbeid van Albanië oordeelt dat het niet rechtvaardig is, noch natuurlijk, noch marxisties dat de naam en het grote werk van Stalin uit heel dat tijdvak geschrapt zouden worden, zoals nu. Het vruchtbare en onsterfelijke werk van Stalin moeten wij beschermen; wie het niet verdedigt is een opportunist en een lafaard.

Kameraad Stalin was ook door zijn persoonlijke rol en als leider van de bolsjevistische kommunistiese Partij, de meest hoogstaande gids van het internationaal kommunisme na de dood van Lenin; hij oefende een zeer gunstige invloed uit, met groot gezag, op de versteviging en de ontwikkeling van de overwinningen van het kommunisme in de hele wereld. Al de teoretiese werken van kameraad Stalin vormen een vurige getuigenis van zijn trouw aan zijn geniale meester, de grote Lenin, en aan het leninisme. Stalin streed voor de rechten van de arbeidersklasse en van de werkers in de hele wereld; hij leverde konsekwent strijd tot aan het einde voor de vrijheid van de volkeren van onze volks-demokratische landen.

Al was het alleen maar onder deze gezichtspunten: Stalin behoort de hele kommunistiese wereld toe en niet alleen de kommunisten van de Sovjet-Unie; hij behoort alle werkers van de wereld toe en niet alleen die van de Sovjet-Unie.

Indien kameraad Kroetsjow en de Sovjet-kameraden deze kwestie in deze geest hadden beschouwd, zouden de grote vergissingen die begaan zijn, vermeden zijn. Maar zij hebben de kwestie Stalin oppervlakkig beschouwd, enkel van het binnenlands standpunt van de Sovjet-Unie. Volgens de mening van de Partij van de Arbeid van Albanië hebben zij, zelfs zo gezien, de kwestie Stalin maar van een enkele zijde bekeken; zij hebben alleen zijn vergissingen gezien, zij hebben bijna helemaal voorbijgegaan aan zijn mateloze activiteit, aan zijn grote bijdrage tot de versterking van de Sovjet-Unie, de versteviging van de kommunistiese Partij van de Sovjet-Unie, de oprichting van de Sovjet-ekonomie en industrie, van de

kolchozen-landbouw, de leiding van het Sovjet-volk in de grote, met de zege bekroonde strijd tegen het Duitse fascisme.

Heeft Stalin vergissingen begaan? Onvermijdelijk hield een zo lange tijd, vol heldhaftige daden, gevechten, overwinningen, ook vergissingen in - niet alleen die van Jozef Stalin persoonlijk - maar ook die van de leiding als kollektief orgaan. Bestaat er een partij of een leider die meent onfeilbaar geweest te zijn bij zijn werk? Als er kritieken uitgebracht worden op de huidige Sovjet-leiding, raden de Sovjet-kameraden ons aan vooruit te kijken, niet op het verleden terug te komen en een einde te stellen aan de polemiek; maar als het om Stalin gaat, kijken ze niet alleen niet vooruit, maar keren ze terug om alleen maar in de zwakheden van het werk van Stalin te graven.

Zeker, de personenkultus van Stalin moest overstegen worden. Maar kan men zeggen, zoals gedaan werd, dat Stalin zelf die personenkultus op touw gezet heeft? De personenkultus moet zeker verworpen worden, maar was het daartoe nodig en rechtvaardig dat ieder die de naam van Stalin uitsprak, onmiddellijk op de index gezet werd, met de vinger gewezen, dat iedereen die Stalin aanhaalde, scheef bekeken werd. Sommigen maakten er een punt van eer van standbeelden van Stalin neer te halen en de namen van naar hem genoemde steden te veranderen.

Te Boekarest zei kameraad Kroetsjow aan de Chinese kameraden: "Jullie klampen jullie vast aan een dood paard. Als jullie zin hebben, kunnen jullie zelfs zijn kreng komen halen."

En deze uitlatingen betroffen Stalin.

Is het nodig hierover uit te wijden? Moet er meer gezegd?

De Partij van de Arbeid van Albanië verklaart plechtig dat zij tegen deze daden en tegen de beoordelingen van het werk van de persoon van Jozef Stalin is.

Maar waarom, Sovjet-kameraden, zijn deze vragen zo en onder zo'n valse vormen gesteld, als het mogelijk was de vergissingen van Stalin en deze van de leiding op de juiste wijze te tonen, van ze te verbeteren zonder hiertoe zo'n schok op te wekken in het hart van de kommunisten van de hele wereld, dat enkele hun zin voor discipline en het gezag van de Sovjet-Unie hen ervan weerhielden krachtig hun stem te verheffen? (...)

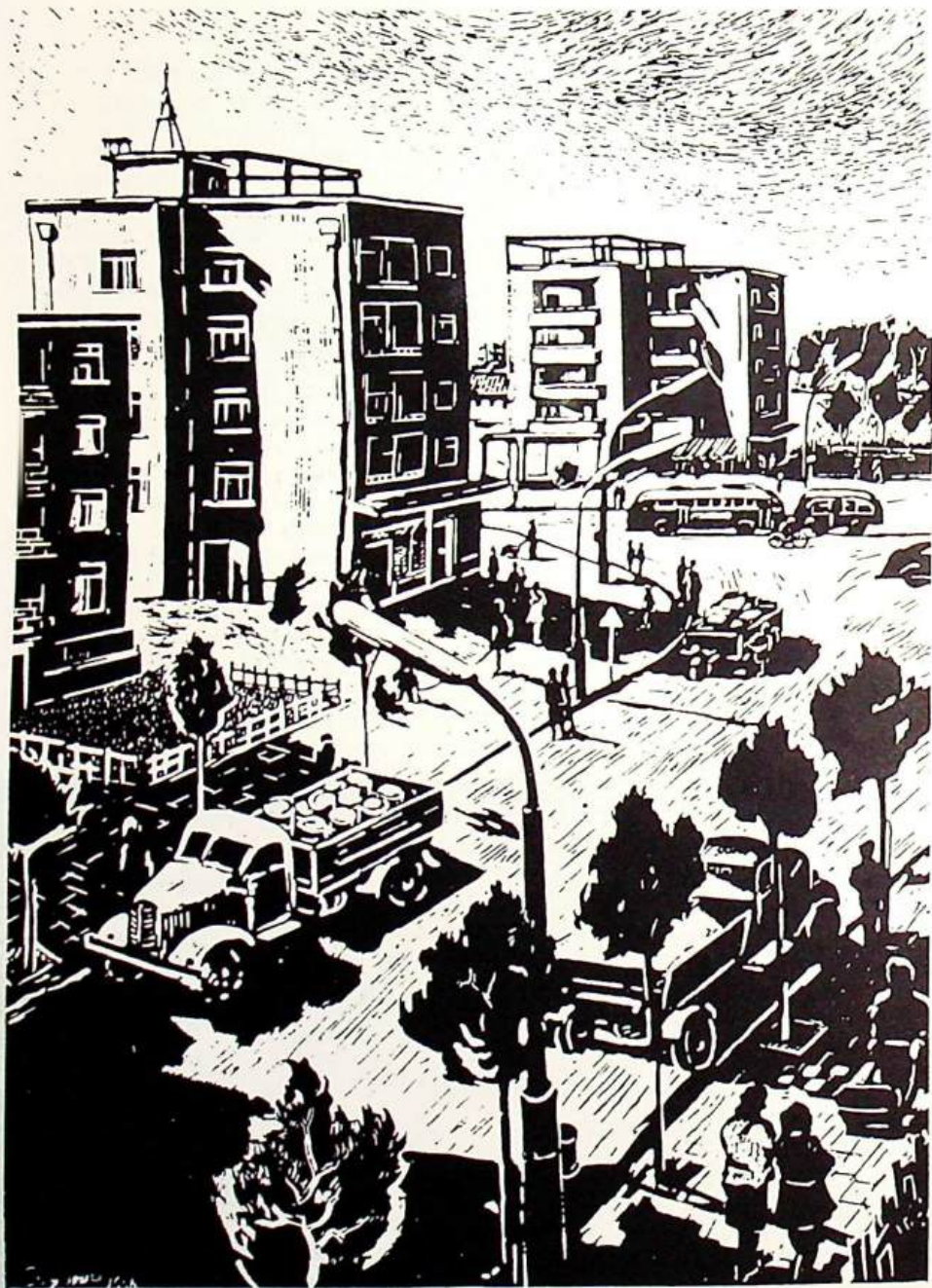
Het zou heel heilzaam zijn als wij op deze Konferentie onze fouten moedig aankeken en onze wonden verzorgden, overal waar wij er hebben, want zij zouden kunnen ontsteken en gevaarlijk worden. Wij voelen ons niet beledigd omwille van de kritieken die de kameraden ons geven, als deze juist zijn en gegrond op feiten, maar wij zullen nooit aanvaarden zomaar "dogmaties", "sektair", "enge nationalist" genoemd te worden, om de eenvoudige reden dat wij hardnekkig tegen het moderne revisionisme en bijzonder tegen het Joegoslaviese revisionisme strijd leveren. Als iemand onze strijd tegen het revisionisme beschouwt als dogmatisme of sektarisme,

raden wij hem aan zijn revisionistische bril af te zetten om hier klaar te zien.

De Partij van de Arbeid van Albanië meent dat deze Konferentie geschiedenis zal maken, dat zij zich zal scharen in de traditie van de leninistische konferenties die de bolsjevistische Partij be- legde om verkeerde standpunten aan te klagen en uit te roeien, om de eenheid van onze internationale kommunistiese en arbeiders- beweging te versterken en te bevestigen. Onze Partij van de Ar- beid zal ook in de toekomst vechten om onze eenheid, onze broe- derlijke banden te smeden en het gezamenlijk optreden van de kom- munistiese en arbeiderspartijen te versterken, want in deze een- heid en in dit gezamenlijk optreden bevindt zich, voor de zaak van de vrede en het socialisme, de waarborg voor de overwinning.

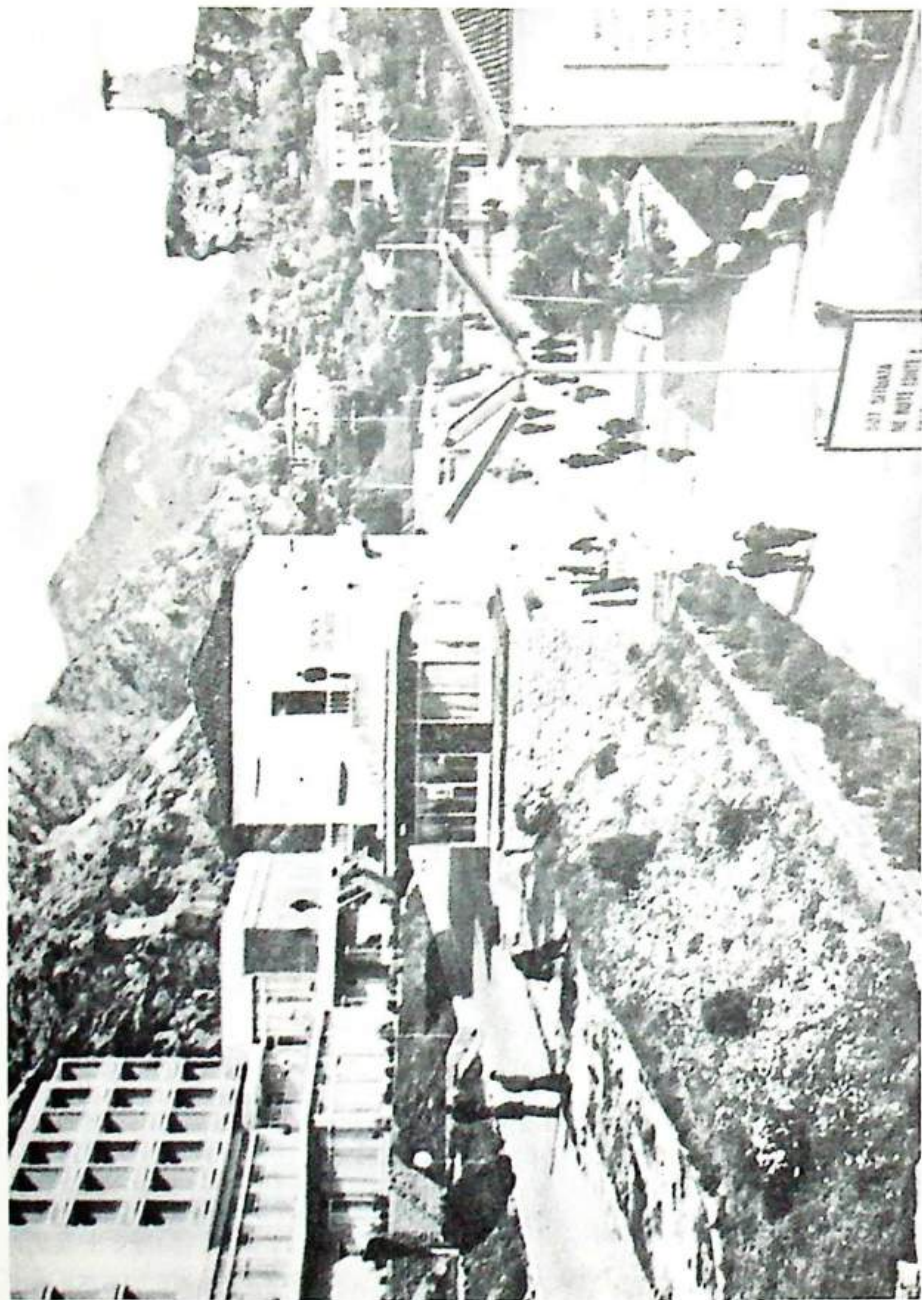

ENVER HOXHA NAAST STALIN OP EEN 1 MEI-PARADE OP HET RODE PLEIN.
" WIE STALIN AFBREEKT, BREEKT HET MARXISME-LENINISME AF. "

EEN NIEUWE STRAAT IN DE BUITENWIJKEN VAN TIRANA (lino-sneede)
DOOR STEFAN GARULI .

ZICHT OP HET HISTORIES STADJE KRUJA. SLOGANS EN MODERNE HUIZEN
NAAST HET OUDE KASTEEL VAN SKANDERBEG.

**DEEL II : HET SOCIALISTIES
ALBANIE VAN DICHTBIJ
GEZIEN.
REISVERSLAGEN 1974
EN 1975.
BEGINSELEN VOOR DE
OPBOUW VAN HET SO-
CIALISME IN DE PRAK-
TIJK VAN HET HEDEN-
DAAGSE ALBANIE.**

1. WELK VERSCHIL ZIEN WE TUSSEN HET REVISIONISTIES JOEGOSLAVIE EN HET SOCIALISTIES ALBANIË ?

4 dagen op doorreis in Joegoslavië en twee weken bezoek aan Albanië leerden ons zeer goed het verschil zien en kennen tussen een land dat zich nog "socialisties" noemt maar dat in feite volledig kapitalisties is en daartegenover het echte socialisme van Albanië. Van de lange busreis doorheen Joegoslavië profiteerden we om heel goed overal rond te kijken en door studie en discussie belangrijke lessen te trekken over het verval van Joegoslavië. Vooral het artikel van de Chinese kameraden "IS JOEGOSLAVIE EEN SOCIALISTIES LAND ?" en de brochure "DE STRIJD TEGEN HET MODERNE REVISIONISME" van Enver Hoxha waren hierbij een grote hulp.

Het Joegoslavies platteland : koöperatieven werden ontbonden.

Dit is zeker het eerste dat ons opviel : met de bus reden we van een verwaarloosd platteland met moerassen, onbebouwde grond, kleine individuele percelen en achtergelaten terrassen... naar een land met enorme graanvelden, bevoeiingskanalen die het land vruchtbaar maken. Het ene land dat ons een armoedig, versnipperd en vervallen platteland toonde was inderdaad Joegoslavië. Van het andere land, Albanië zagen we de hoogontwikkelde landbouw die volledig in eigen behoeften kan voorzien en sommige landbouwprodukten kan uitvoeren.

In Joegoslavië bemerkten we achtergelaten velden en terrassen die vroeger drooggelegd waren, maar nu onbebouwd zijn. In Albanië ziet ge overal grote groepen boeren en boerinnen aan het werk op uitgestrekte landbouwterreinen en velden; vaak waren ze ook aan het studeren, discussiëren of gezamenlijk de krant aan het lezen. Dit beeld kwamen we in Joegoslavië niet éénmaal tegen. Wat is de oorzaak van de grote achterstand van de Joegoslaviese landbouw tegenover Albanië, hoewel de beide landen vergelijkbaar zijn wat klimaat en bodemgesteldheid betreft ?

De reden is dat de Tito-kliek reeds van bij 't begin volledig afweek van de marxisties-leninistiese beginselen over de opbouw van de socialistiese landbouw.

In 1951 verklaarde de Tito-kliek openlijk dat men de weg van de kollektivisering van de landbouw zou verlaten en er werd een begin gemaakt met het ontbinden van de kollektieve landbouwbedrijven en boerenkoöperaties. Het aantal boerenkoöperaties daalde van meer dan 6.900 in 1950 tot iets meer dan 1.200 aan het eind van 1953 en tot 147 in 1960. Het Joegoslavies platteland wordt thans overheerst door de meestal kleine private landbouwproduktie.

De rijke boeren bleven heersen.

Terwijl in Albanië reeds bij de eerste wet op de landbouwhervorming alle grootgrondbezitters onteigend werden en een begin gemaakt werd met de oprichting van landbouwkoöperaties en staatsboerderijen, werden in Joegoslavië wel een aantal boerenkoöperaties gesticht, maar het bezit van de rijke boeren werd in hoofdzaak onaangetaast gelaten. Je kan dat voornamelijk op 3 punten merken :

- op het gebied van de landeigendom : in '59 bezat 70 % van de boeren 43 % van de grond en 13 % bezat 33 % van de grond.
- op het gebied van het bezit aan trekdieren en landbouwmachines. De arme boerenbedrijven die in de meerderheid zijn, beschikten in 1963 over ongeveer 1 ploeg per 20 bedrijven; de rijke boeren beschikten over bijna alle aanwezige traktoren en een groot aantal andere landbouwwerktuigen. In Albanië zijn er daarentegen overal traktoren-stations en de landbouwwerktuigen worden ter beschikking gesteld van alle boeren in de koöperatieven en staatsboerderijen.
- op het gebied van het in dienst nemen van landarbeiders : de arme boeren worden steeds armer en worden verplicht zich te verhuren aan de rijke boeren.

De landbouwpolitiek van de Tito-kliek ging regelrecht in tegen de richtlijnen van Lenin, die schreef dat *"zolang de ekonomie der individuele boeren, die kapitalisten en kapitalisme kweekt, in het land overheerst, het gevaar van herstel van het kapitalisme bestaat en er niet werkelijk sprake kan zijn van de overwinning van de socialistiese opbouw in ons land."*

De Joegoslavies industrie: het buiten- en binnenlands privé-kapitaal floreert.

De buitenlandse kapitalisten zijn met open armen ontvangen door de Joegoslaviese verraderskliek. Op doorreis kwamen we zo bijvoorbeeld voorbij een fabriek waarop het opschrift stond "Zasta-

va-Fiat". De Fiatkapitalisten mogen hier dus in dat zogenaamd "socialisties" land fabrieken komen zetten en daar arbeiders uitpersen, afdanken en winsten exporteren precies zoals Ford en GMC dat bij ons doen. Volgens officiële gegevens steunt Joegoslavië voor meer dan de helft op investeringen uit het buitenland, voornamelijk uit Amerika, zodat van onafhankelijkheid en socialisme geen sprake kan zijn.

Volgens het officieel statisties zakboek van Joegoslavië dat in Belgrado is verschenen, telde Joegoslavië in de jaren '60 reeds meer dan 115.000 handwerkbedrijven, die eigendom van partikulieren zijn. In feite zijn de eigenaars geen ambachtslui maar zuivere kapitalisten. Sommigen onder hen hebben tussen de 500 en 600 arbeiders in dienst.

«Managers» verrijken zich in staatsbedrijven.

Het herstel van het kapitalisme kunnen we niet in het minst zien aan de verwording van de "publieke ondernemingen". Terwijl in Albanië de produktiemiddelen effectief in handen zijn van de staat van de diktatuur van de arbeidersklasse, zijn in Joegoslavië de fabrieken in handen van de nieuwe burgerij, de "managers". Deze managers kunnen we perfect vergelijken met de "socialistiese" staatskapitalisten van het slag van Baeyens en Baudrin in België. Voor de vorm zijn zij geen bezitters van de staatsbedrijven die ze beheren, maar ze gebruiken hun controle over deze fabrieken ter verrijking van zichzelf, zij die de eigendommen beheren, de arbeiders uitbuiten en zelf de grootste winsten opstrijken. Zij worden aangesteld door de Tito-kliek en zij hebben zelf het recht om de produktieplannen op te stellen, te beslissen wat er gebeurt met de winsten, hoeveel personeel en wie er werkt, aan welke lonen, wie er afgedankt wordt, enz... Tito beweert dat in deze staatsbedrijven "arbeiders-zelfbestuur" bestaat. In feite hebben de arbeiders er even weinig te zeggen als in onze staatskapitalistische bedrijven, zoals Val St. Lambert, de mijnen, enz. De arbeidersraden in Joegoslavië zijn louter stemmachines om de beslissingen van de topmanagers te bekrachtigen en te aanvaarden, zoals de ondernemingsraden bij ons. De kloof tussen arbeiders en managers wordt voortdurend groter. Reeds in 1963 waren er ondernemingen waar het totaalbedrag aan premies dat de leidende groep ontvangt, gelijk is aan het loonfonds van de gehele onderneming. Nationale planning, vastgestelde prijzen zoals in Albanië, bestaan allang niet meer. Elk bedrijf plant en organiseert zijn produktie met als enig oogmerk : zelf zoveel mogelijk winsten maken. De konkurrentie viert hoogtij. Langsheen de kust zie je de managers van de grote "staatshotels" mekaar door publiciteit de klanten proberen af te snoepen. Geen wonder dat het Joegoslavies volk alle kwalen van het kapitalisme

ondergaat. In 1974 kende het land een inflatie van 24 %. In 1963 waren er reeds 2 miljoen Joegoslaven verplicht zich als gastarbeider te verkopen in het buitenland; en dan nog was 10 % van de actieve bevolking werkloos.

Ideologische en morele ontaarding.

Het stadsbeeld van Joegoslavië steekt schril af tegenover dat van Albanië. Daar merk je geen klasseverschillen meer. Hier kan je achter bedelaars zien vlakbij de meest luxueuze hotels; aan de kust liggen de luxueuze jachten van de nieuwe burgerij. De meerderheid van het volk wordt voortdurend armer terwijl de kleine liek managers, kapitalisten, zich vetmest op hun rug. Voor diezelfde hotels hangen reclames die klanten lokken voor de talrijke strip-tease-bars in de stad. Krantenkiosken puilen uit van de sex-boekjes en andere dekadente rommel. Met het kapitalisties winstbejag hebben ook drugs, de pop-kultus, enz. volop hun intrede gedaan. Zo hoopt de heersende klasse de jeugd verwijderd te houden van de revolutionaire marxisties-leninistische politiek. Aan de souvenirswinkel langs de weg is het een gesjacher van belang : je kan minstens de helft van de prijs afdingen. Een bediende van een benzinestation INA (staatsbedrijf) stelde onze chauffeur voor 200 dinar (= 500 F) méér op de faktuur te zetten en de winst te delen.

In Dubrovnick vroeg een Belgies toerist ons zijn rekening voor het avondmaal na te tellen : 80 Dinar (= 200 F) teveel. Een kelner wilde ons geen tweede maal bedienen omdat we geweigerd hadden een stevige fooi te betalen. In Albanië voelen de kelners zich beleedigd als ge een fooi zoudt geven. Op straat zie je er geen reclame, maar mooie borden die het volk mobiliseren voor de opbouw van het socialisme, in de strijd tegen revisionisten en imperialisten. De ganse Albanese maatschappij is doordrongen van een hoogstaande moraal, van werkijver en strijd tegen het egoïsme en individualisme.

De oorzaak : het verval van de Partij.

De ontwikkeling van een nieuw kapitalisme in Joegoslavië vindt zijn oorsprong in het feit dat de Kommunistiese Partij van Joegoslavië zeer vlug de belangrijkste marxisties-leninistische beginzelen heeft overboord gegooid. Volgens Tito diende de Kommunistiese Partij geen ander programma te hebben dan het front (= de massa-organisatie waar alle leden van het volk toe behoren). Tito liet vooral rijke boeren tot de Partij toetreden in plaats van arbeiders en arme boeren; zo kreeg men een Partij die helemaal niet uit

SOCIALISME TEGENOVER REVISIONISME. ALBANIE : AFFICHE VOOR REVOLUTIONAIRE WAAKZAAMHEID. JOEGOSLAVIE : KAPITALISTIESE REKLAME VOOR ZONNE-OLIE.

proletarische revolutionairen bestond, maar een Partij van karrië-
risten, bourgeois (rijke mensen) en ongedisciplineerde kleinbur-
gers. Tussen 1948 en 1952 alleen al werden 200.000 leden van de
Partij uitgestoten; dit is de helft van het oorspronkelijke aantal.
Velen werden gearresteerd en vermoord, terwijl de kapitalistische
krachten de vrije loop kregen. In 1952 verklaarde Tito dat niet
langer de Partij maar wel het front het maatschappelijke leven zou
leiden; en in het front had hij toen reeds vroegere kollaborateurs,
reaktionairen, geestelijken, enz. toegelaten. Om elke herinnering
aan de leninistische opvattingen over het voorhoede-karakter van de
Partij uit te wissen veranderde Tito in 1952 dan ook de naam van
de KP in "Liga" der Joegoslavische Kommunisten. Geen enkel volk
leeft in verhouding zulke grote offers gebracht in de strijd tegen
het fascisme als het Joegoslavische : 10 % van de mannelijke bevol-
king stierf in de partizanenstrijd. Voor het Joegoslavische volk
heeft deze strijd niet geleid naar het socialisme. Voor het Alba-
nese volk wél. De enige reden is dat het Albanese volk werd ge-
leid door een echte kommunistische voorhoedepartij die alleen de
meest revolutionaire elementen in haar rangen opneemt : een Partij
die voortdurend strijd voert om het marxisme-leninisme zuiver te
bewaren. Een Partij, wiens voortdurende versterking een bekommer-
nis is van het ganse volk.

2. DE KOMMUNISTIESE PARTIJ EN HAAR LEDEN VERVULLEN EEN VOORHOEDEROL BIJ DE OPBOUW VAN HET SOCIALISME.

INTERVIEW MET ARBEIDER EN INGENIEUR VAN DE TRAKTOR-ONDERDELENFABRIEK «TRACTORI» IN TIRANA.

De traktoronderdelen-fabriek van Tirana werd in '67 gebouwd met Chinese hulp. Tachtig procent van alle traktoronderdelen worden er gemaakt, ook voor de uitvoer.

Onze Albanese kameraden zelf noemen deze fabriek een voorhoede-fabriek. Wij zagen dit dadelijk aan de entoesiaste manier waarop we werden ontvangen. Tientallen arbeiders kwamen toe om ons te verwelkomen en te horen wie we waren.

De arbeider die ons rondleidde, dankte ons uit naam van zijn kameraden als volgt :

"Alle arbeiders rond mij zijn heel entoesiast over de opgang van de strijd van de Belgiese arbeidersklasse. Wij wensen u veel sukses toe voor die strijd, voor de volledige omverwerping van het kapitalisme en het doorvoeren van de socialistiese revolutie." De muurkrant met foto's van de dokstaking, die we gemaakt hadden; werd dadelijk afgegeven aan het beste atelier, opgehangen en gelezen door de arbeiders. Deze interesse en solidariteit met de strijd van de arbeiders in de hele wereld en ook in België troffen we in heel Albanië aan. Van onze twee gidsen, een arbeider (partijverantwoordelijke) en een ingenieur namen we het volgende interview af. We verwerkten hierin de ervaringen van andere fabrieken rond dezelfde onderwerpen.

De benoeming van de direktie moet de goedkeuring van de arbeiders hebben.

- Hoe wordt de direktie van de fabriek aangesteld ?

De direktie wordt meestal voorgesteld door de staat. Zijn benoeming wordt echter bediskussiëerd door de arbeiders van de fabriek op basis van zijn levensgeschiedenis en zijn verdiensten. Hebben de massa's blijvende bezwaren, dan kan er iemand anders worden voorgesteld.

De brigadiers voor een bepaalde afdeling worden voorgesteld door het Partijkomitee van de fabriek en bediscussiëerd door de arbeiders van die afdeling.

In de draadtrekkerij van Sköder bijvoorbeeld, is de direktie een vrouw. Ze was vroeger een der beste arbeidsters. Nu studeert ze buiten haar werk aan de universiteit om nog beter haar direktie-taak te kunnen opnemen. Ze werkt 1 maand per jaar in de produktie en besteedt de rest aan administratieve en organisatorische arbeid.

Om de band van de ingenieurs met de arbeiders te bewaren werken alle ingenieurs 4 uur van de 8 uur in de produktie. (Als er veel werk is gebeurt het ook wel dat ze enkele dagen achtereenvolgend in de fabriek staan en daarna enkele dagen ingenieurswerk doen).

Dit heeft twee voordelen : er wordt vermeden dat de ingenieurs hooghartige bureaucraten worden; het verbetert ook de planning en de produktie omdat de ingenieurs vanuit eigen ervaring de mogelijkheden en problemen leren kennen.

„Bliksemladen“.

- Hoe kunnen de arbeiders de direktie kritiseren ?

Als de arbeiders kritiek hebben op de direktie dan hebben ze drie mogelijkheden :

- 1) ze kunnen hem geven op de vergadering van de brigade aan hun chef
- 2) ze kunnen zelf naar de direktie gaan
- 3) ze kunnen een muurkrant maken.

In Albanië noemt men dit "bliksemladen". In elke afdeling zijn er borden opgehangen waar men deze bliksemladen kan bevestigen.

Een konkreet voorbeeld van kritiek op de direktie :

Een dak van een atelier was niet afgeeraakt. De arbeiders reklameerden regelmatig. De direktie beloofde, doch stelde altijd uit. Op een algemene vergadering van het atelier werd de direktie uitgenodigd. De arbeiders stelden : het dak moet af, anders zijn wij, noch de machines veilig. Zo werd de zaak geregeld.

Bij zware fouten kan de direktie worden afgezet. Er bestaat ook een permanent systeem van arbeiderskontrolle op de leidende kaders. Op de algemene vergaderingen van de ateliers worden kontrollegroepen aangeduid uit de beste arbeiders, d.w.z. zij, die goede resultaten behaald hebben in de produktie en zij die zich bekommeren om de politieke en ideologische opvoeding van hun werkmakkers.

Een dergelijke kontrollegroep trekt naar een andere afdeling om er de stand van zaken na te gaan. Ze onderzoeken of de produktie de normen en de kwaliteit van het plan behaalt. Of er ongewettigde afwezigheden zijn. Of er bepaalde problemen zijn. Hoe de politieke en ideologische opvoeding wordt aangepakt.

TRAKTORI- FABRIEK IN TIRANA . SPOTPRENTEN EN MUURKRANTEN OVER DE "SOCIALISTIESE WEDIJVER" EN OVER DE DOELSTELLINGEN VAN HET VIJF-JARENPLAN.

Wanneer een kritiek voor de tweede maal gegeven wordt, dan worden bliksemladen opgesteld die zowel één arbeider als een gehele afdeling of de verantwoordelijke kaders kunnen kritiker. De controlegroep kan dan een algemene vergadering van het atelier in kwestie bijeenroepen.

Dit systeem van arbeiderscontrole bestaat ook tussen de fabrieken onderling (bijvoorbeeld van een bepaalde stad) en ook tussen een fabriek en een landbouwkoöperatief.

In de straten van Fier lazen we bijvoorbeeld een "bliksemlad" tegen een bepaalde fabriek die op alle terreinen achterna hinkte. Ernaast hing de zelfkritiek van de leiding van deze fabriek.

Een filmregisseur werkt tijdens kandidaatsperiode voor Partij 3 jaar in gieterij.

Wat is de rol van een partijcel in een fabriek ?

De Partijcel is het hoogste orgaan in de fabriek. Ze leidt het volledig politiek en economisch leven van de fabriek.

Dat wil zeggen dat de Partij-organisatie op basis van de nationale richtlijnen het concrete plan voor de fabriek opstelt. De directie werkt dit plan tot in de details uit, en leidt de uitvoering. De partij leidt het hele leven van Albanië. Deze leiding wordt algemeen aanvaard, omdat de richtlijnen van de partij in de hele geschiedenis van Albanië juist zijn gebleken. Een directeur moet geen partijlid zijn. Maar hij is, zoals iedereen in Albanië, politiek actief en voert mee actief de richtlijnen van de partij uit.

- Wie is er partijlid ? Hoe wordt men partijlid ?

De Partij is de ruggengraat van het hele leven in Albanië. Ze verenigt de meest bewuste en actieve kameraden uit alle lagen van de bevolking, in alle sectoren en van het hoogste tot het laagste niveau.

In de traktoronderdelenfabriek van Tirana is 20 % van de arbeiders lid van de Partij. Dit is zeer veel, en dit getuigt van het hoge politiek niveau van de arbeiders van deze fabriek.

Partijlid worden is immers zeer moeilijk. Men moet eerst een aanvraag richten tot de Partij-organisatie. Als deze de aanvraag goedkeurt, wordt ze voorgelegd aan de massa's uit het milieu van de kandidaat-partijlid (fabriek en wijk). Dan begint de stageperiode : 3 jaar voor intellectuelen en kaders, twee jaar voor arbeiders.

Als men een leidende functie bekleedt, verliest men deze tijdens de stageperiode. Men doet het werk en trekt het loon van een gewone arbeider. Ook na deze stageperiode blijft het partijlid per jaar een grote periode fabrieksarbeid doen, zoals elke Albanese.

In de gieterij van de traktorfabriek is - in vergelijking met vele gelijkaardige gieterijen bij ons - behoorlijk voor goede afzuiging van metaaldampen en stof gezorgd. Toch blijft het werk er zwaar en is het er warmer dan in de andere afdelingen. Precies op deze plaats ontmoetten Belgiese bezoekers een Albanees filmregisseur die daar als arbeider werkte tijdens zijn stageperiode voor de toetreding tot de Kommunistiese Partij. Toen kameraden in 1975 Tractori bezochten deed onder meer een reporter van radio Tirana zijn stageperiode in de gieterij. Partijvoorzitter Enver Hoxha leert ons : *"De kommunisten staan altijd op de voorposten van de strijd. Hun plaats is daar waar de moeilijkheden het grootst zijn (...). De kommunisten moeten met het volk verbonden zijn zoals het vlees aan het been."*

In deze gieterij werkten dan ook de meeste partijleden. Dit was zo in alle fabrieken van Albanië.

De taak van de partijleden, overal waar ze werken is : als eerste de problemen zien en oplossen. De kommunisten vergaderen dan ook regelmatig met hun gehele atelier om de problemen te bespreken, kritiek en zelfkritiek toe te passen en het marxisme-leninisme te bestuderen.

Een Albanees motorblok ... tegen het revisionisme.

- De fabriek heeft een grote rol gespeeld in de onafhankelijkheid van het land en de strijd tegen het revisionisme. Wat bedoelen jullie daarmee ?

Wel, in '61 zijn de Kroetsjev-revisionisten de economiese boycot begonnen omdat onze partij weigerde hen te volgen op de weg van het verraad aan het marxisme-leninisme. De Partij is toen dadelijk begonnen aan de voorbereiding van een gepast antwoord. De oprichting van deze fabriek hebben we als dusdanig opgevat.

- Kunt ge voorbeelden van die boycot geven ?

Kroetsjev heeft in 1960, toen Albanië door natuurrampen getroffen was en een slechte oogst had, graanschepen voor Albanië geblokkeerd, omdat de KPA weigerde te buigen voor de revisionisten. Kameraad Stalin daarentegen hielp Albanië in 1945 toen een grote hongersnood dreigde, zelfs al was er toen in Rusland een graantekort.

- Deze strijd is in Albanië wellicht met een opvoedingskampanje gepaard gegaan ? Is bijvoorbeeld de redevoering van Kameraad Enver Hoxha op de konferentie der 81 partijen in 1961 bestudeerd ?

In heel het land is deze redevoering bestudeerd, zelfs door de provincies. Het ordewoord was "Wij zullen nooit op de knieën kruipen voor de revisionisten, al moesten we gras eten". En ik

verzeker u, wij hebben gras gegeten. Wij zijn in heel onze geschiedenis een trots volk geweest. Wij hebben ons nooit neergelegd bij de vreemde bezetting door Turken, Italianen of Duitsers.

- Hoe werd de studie georganiseerd ?

Onder meer in massavergadering en dagelijkse studie in strijd met het revisionisme. Maar wij strijden niet alleen op theoreties vlak. Een voorbeeld van strijd tegen het revisionisme in de praktijk is ons eigen traktor-motorblok. Vroeger gebruikten we een Joegoslavies blok van 4.000 lek dat als één van de beste van de wereld gold. Maar na 2 jaar hadden de boeren al stukken. Nu zijn we er echter in geslaagd en eigen motorblok te maken voor 2.000 lek en wij krijgen geen klachten meer te horen van de boeren. Je ziet, met ieder stuk dat wij maken, brengen we een grote slag toe aan het revisionisme. Wij weten dat de revisionisten van Albanië en landbouwland wilden maken zonder eigen zware industrie. Wij aten ons geen politiek opdringen die ons afhankelijk maakt.

- Deze fabriek neemt wel een belangrijke plaats in. Ligt het ook in de bedoeling van het vijfjarenplan zelf tractoren te maken ?

Wij produceren op dit ogenblik al 8.520 vervangstukken. Wij produceren voldoende voor eigen behoeften en we voeren zelfs uit naar China. Wij maken 20.000 stukken van verschillende soorten. Alleen elektrische stukken en rollagers maken we nog niet zelf.

BEZOEK AAN DE KOPERDRAADTREKKERIJ VAN SHKODER.

Maandag 21 juli bezocht de eerste reisgroep de koperdraadtrekkerij in de stad Skodër, gelegen in het Noorden van Albanië. De Albanese kameraad die ons zou rondleiden, vertelde vooraf dat de bouw van de fabriek gestart is in 1963 en dat ze met de produktie begonnen zijn in 1965. De fabriek kon opgericht en in werking gesteld worden dank zij de belangeloze internationalistische hulp van China, die ook hier voor de modernste machines zorgde. Het kopererts wordt in Albanië zelf gedolven. Vroeger werd het gezuiverd in Rusland en Tsjecho-slowakije. De economiese boycot vanaf 1960 door de revisionist Kroetsjev vergrootte de noodzaak om zelf het kopererts te kunnen zuiveren. Nu Albanië zelf deze bewerking uitvoert, heeft het ook ontdekt dat dit erts ook een behoorlijke hoeveelheid goud oplevert; de Russen hadden hen hiervan nooit iets gezegd. Het zoveelste voorbeeld hoe Albanië aan den lijve heeft ondervonden welke mooie "internationalistische" principes de Russiese staatskapitalisten er op na houden in hun economiese betrekkingen met de "socialistische zusterlanden".

Moderne produktie, uitgevoerd naar ... België.

In de fabriek worden koper- en aluminiumdraden vervaardigd, die verwerkt worden tot kabels voor de telefonie en de geleiding van elektriciteit. We bezoeken eerst het atelier waar de koperblokken gewalst worden tot draden. In dit atelier is het fris en koel zoals in de ganse fabriek. In Albanië, waar het buiten overdag bijna aanhoudend zeer warm is, zoudt ge van plezier een fabriek gaan bezoeken, alleen al omdat ge daar gegarandeerd de nodige afkoeling kunt vinden.

In het atelier waar de kabels met plastic omhuld worden, is het werk verregaand geautomatiseerd. In de ganse hall zijn er slechts enkele arbeidsters nodig om de grote machines te bedienen. Men toont ons afgewerkte telefoonkabels die 400 koperdraden bevatten. Daarna bezoeken we ateliers waar machines staan voor het trekken van aluminium- en koperdraad. Men slaagt erin koperdraad te maken van 0,05 mm dikte. Een arbeidster is bezig rollen elektricsnoer in te pakken. Ze voorziet de dozen van een etiket van de "NV IMEXCO - Kuurne België", die de hier geproduceerde draad in België invoert en verkoopt.

Een arbeider uit onze groep vraagt zich zo'n etiket. Hij zegt : "Als mijn kameraden nu nog eens afkomen dat België te klein is om na de revolutie ekonomies te overleven, dat we niet meer zullen kunnen uitvoeren, enz., zal ik hen met dit etiket bewijzen dat ook een klein socialisties land als Albanië produkten kan uitvoeren, zelfs naar kapitalistiese landen."

En het grote verschil is dat de inkomsten uit de uitvoer in Albanië ten goede komen aan het ganse volk.

Arbeiders die met giftige stoffen in kontakt komen, krijgen elke dag melk en fruitsap als tegengift. Ze krijgen een bijkomende week verlof en worden regelmatig gecontroleerd in de polykliniek die aan de fabriek is verbonden. Meestal wordt in 3 ploegen gewerkt, maar in de ateliers waar de draad getrokken wordt, heeft de automatisering van de machines toegelaten de nachtploeg groten-deels af te schaffen.

Een zwangere vrouw krijgt lichter werk vanaf de vijfde maand of vroeger zo dit nodig is. Ze heeft recht op 6 weken rust voor de bevalling en 6 weken erna. De fabriek telt 700 arbeiders : 67 % daarvan zijn vrouwen en jonge meisjes. Onze - mannelijke - begeleider merkt op dat de Vrouwenbond in deze fabriek blijkbaar succes geboekt heeft in haar werk voor de emancipatie van de Albanese vrouw : de funktie van direktieur, partijsekretaris en voorzitter van het sindikaat worden alle drie door vrouwen uitgeoefend.

Partijleden verhogen het politiek begrip van de gestelde taken.

In Albanië speelt de kommunistiese partij een leidende rol op alle domeinen : op het ideologies, het politiek, kultureel zowel als op het ekonomies vlak. In de koperdraadfabriek kregen we een idee hoe de partij haar leidende rol vervult. Midden in het atelier stond een bord met als opschrift : "Hoekje van de Partij". Het vormingsplan voor de partijleden hing er uit :

Juli : Analyse van de diskussies onder de massa's over de kampanje voor verbetering van de kwaliteit.

Daarbij : Hoe heeft de partij gewerkt om het volgen van de avondschool te stimuleren ?

- Augustus : Rol van de partijleden in het bevorderen van zuinigheid bij het werk.

Daarbij : Hoe de bijscholing stimuleren ?

- September : De kampanje om de machines efficiënt te gebruiken.

Daarbij : Hoe werken we voor het ontplooiën van de socialistiese wedijver ?

Op een vraag om toelichting, verklaarde een Albanese kameraad dat die tema's gekozen werden omdat de partijleiding deze ekonomiese problemen als centrale opdracht had gesteld voor deze periode.

Vooraf op het punt van het verbeteren van de kwaliteit van de produktie, wil de partij dit jaar beslissende vooruitgang afdwingen. De partijleden benaderen deze problemen op de eerste plaats vanuit politiek standpunt en niet op een ekonomistiese manier. De eerste opdracht van de partijleden is de werkers politiek en ideologies begrip van hun taken bij te brengen en hun organisatie en mobilisatie volledig te verzekeren.

De partij kan haar leidende rol maar vervullen als haar leden werkelijk de beste en meest revolutionaire elementen van de arbeiders, boeren en intellektuelen bevat. Daarom is er een strenge toelatingsprocedure. Na het 6de Partijkongres heeft men de proefperiode voor intellektuelen die willen toetreden tot de partij, van 2 op 3 jaar gebracht : in die 3 jaar moeten ze als partijkandidaat in de produktie handenarbeid verrichten. Hierbij doen ze vaak het zwaarste werk.

In de koperdraadfabriek hing in de vergaderzaal een bord met "De 10 kwaliteiten van een kommunist". Als punt 4 stond genoteerd : "Een kommunist moet zich bewust zijn dat het lidmaatschap van de partij geen privilege (voorrecht) is, maar dat het grote taken en verantwoordelijkheden meebrengt. Wie hierover anders denkt, heeft niet het recht partijlid te zijn."

Strijd tegen het burokratisme : de kommunisten waren de eersten om van administratie naar produktie te gaan.

In gans Albanië wordt reeds enige tijd een grootscheepse kampanje gevoerd tegen het burokratisme. Het doel is de overbodige posten in de administratie af te schaffen, zoveel mogelijk krachten vrij te maken voor de produktie. In het algemeen wil men de banden tussen administratie en arbeiders versterken, de verschillen opheffen. Daartoe werd in de bedrijven, onder impuls van groepen voor "arbeiderskontrole" een "cirkulatie" teweeggebracht : leden van de administratie gaan terug naar de produktie en sommige arbeiders gaan over naar de buro's. In de koperdraadfabriek is bij deze zuiveringsoperatie 30 % van de administratie opgenomen in de produktie. De partijleden die werkzaam waren in de administratie, hebben het initiatief genomen bij het afschaffen van overbodige posten, en zijn als eersten naar de produktie teruggekeerd. Op die manier gaven zij gevolg aan de oproep van Enver Hoxha :

"Waar is de plaats van de voorhoede, van de Partij ? Wel, zij moet zich ten allen prijze aan de spits stellen van de strijd, van het werk in de produktie. Dit is de ereplaats voor de kommunisten, want alleen zo kan de partij haar voorhoederol vervullen. De Partij heeft altijd de aanbeveling gedaan en blijft die doen, dat de grote meerderheid van de kommunisten zich in de produktie inschakelt; en daar moeten zij altijd op de eerste rij staan, om te werken en offers te brengen, om in alle omstandigheden het voorbeeld te geven. Dit mogen we nooit vergeten, want anders zouden we afwijken van de kommunistiese lijn, zouden wij "mijnheren" en "kommandanten" worden." (De massa's bouwen het socialisme op en de partij maakt hen bewust - Toespraak op 26 februari 1972 - Documents sur l'édification et la vie du PTA p 319)

EEN KOMMUNISTIES PLOEGBAAS VAN DE BOUW KIEST EEN PLOEG MET LAGER LOON.

Volgend verhaal werd in 1973 door kameraad Sofokli verteld aan de Belgiese bezoekers, om het hoge politieke bewustzijn en de voorbeeldige voorhoederol van de leden van de kommunistiese partij te illustreren :

In een bouwonderneming realiseerde een avant-garde-ploeg (10 à 15 arbeiders + 1 ploegbaas) regelmatig 115, 120 en zelfs 125 % van het vooropgestelde plan. In diezelfde onderneming was er een ploeg die slechts 85 % van het plan verwezenlijkte en dus onder de norm bleef. Volgens het ritme van de ene ploeg kan men vlug vooruit gaan in het socialisme, volgens het ritme van de laatste ploeg niet. Dus is er een tegenstelling tussen de twee groepen

arbeiders. Hoe oplossen ? Men kan de ene ploeg niet zeggen "trap het af, er is geen plaats voor u hier." Neen, opvoeding, aanmoediging, men moet alle middelen van de partij en de sindikaten inzetten om van deze brigade een avant-garde te maken.

Een voorbeeld hoe wij dat oplossen : in een vergadering van een partijcel heeft de ploegbaas van die eerste brigade, die het plan overtreft en die daardoor wat meer loon ontvangt - want wie het plan overtreft trekt een kleine som meer - gezegd : "Ik zie dat die brigade niet goed werkt. Welnu, ik heb ervaringen als ploegbaas, ik heb organisatiecapaciteiten. Ik wil van deze avant-garde-brigade overgeplaatst worden naar die andere die niet zo goed werkt."

Hij zal dan minder verdienen dan voorheen. Zulke dingen gebeuren in Albanië. De man helpt dus de tegenstelling oplossen; wij hebben hier te doen met een element dat niet meer socialisties is, maar kommunisties, een ver gevorderd element. Deze kameraad heeft een bewustzijn dat misschien honderd jaar voorligt op dat van de anderen.

3. HOE KON ALBANIË ZO SNEL EEN MODERNE INDUSTRIË OP- BOUWEN ?

Geen land ter wereld wist op 30 jaar tijd zijn industrie zo snel te ontwikkelen.

Albanië 1938 : over het gehele land waren er ongeveer 300 kleine fabrieken en ateliers en een klein aantal mijnen waar ongeveer 7.500 arbeiders werkten. Alle fabrieken van enige betekenis waren in handen van buitenlandse kapitalisten. Het merendeel van de verbruiksgoederen moest ingevoerd worden...

Vandaag heeft het socialistische Albanië een stevige basis gelegd voor een moderne en veelzijdige industrie. Alle fabrieken in Albanië behoren toe aan het Albanese volk. Het overgrote deel van de verbruiksprodukten worden in Albanië zelf geproduceerd.

In de fabrieken werken meer dan 170.000 arbeiders, hetgeen ongeveer 35 % is van alle werkers. 70 % van de produktie gebeurt in grote fabrieken, die meer dan 450 arbeiders tewerkstellen, soms met een concentratie van 7.000 tot 8.000 arbeiders. In het grote staalkombinaat van Elbassan, dat thans in opbouw is, zullen er 12.000 arbeiders werken.

Hoogste groeiritmes van de wereld ...

Vergeleken bij 1938 is de globale industriële produktie 86 maal groter, d.w.z. dat het moderne Albanië in 4 werkdagen evenveel produceert als het oude Albanië over een gans jaar.

Het volume van de investeringen is 227 maal groter geworden dan in 1938.

Sommigen beweren dat de hoge groeiritmes van de Albanese economie te verklaren zijn doordat ze van zo'n armoedig begin vertrokken zijn. De Albanezen geven toe dat het gemakkelijker is van 2 tot 4 te komen dan van 200 tot 400, hoewel het in beide gevallen om een verdubbeling gaat. Toch is het hoge groeiritme van de economie in het nieuwe Albanië niet te wijten aan hun laag vertrekpunt.

(hoewel dit meetelt), maar vooral aan de superioriteit van het socialisties ekonomies systeem.

Dat de snelle groei in Albanië te wijten is aan de socialistiese planekonomie en niet aan het lage vertrekniveau kan onder andere als volgt aangetoond worden :

1. Engeland, het eerste land waar het kapitalisme zich sterk ontwikkelde, had 300 jaar nodig om zijn nationaal inkomen 3,5 maal te vergroten. Albanië had daarentegen slechts 30 jaar nodig om zijn nationaal inkomen per inwoner 4,8 maal te vermeerderen.

2. In de eerste jaren na de bevrijding was er inderdaad in Albanië nog niet veel industrie. Maar dat kon niet meer gezegd worden in de laatste jaren, toen de ekonomiese basis reeds 10 tot 15 keer was toegenomen.

Met tegenstaande het nu reeds veel hogere niveau, blijft Albanië snelle groeiritmes houden, die tot de hoogste ter wereld behoren. Tussen 1965 en 1970 was het jaarlijks groeiritme van het nationaal inkomen 70 % hoger dan het wereldgemiddelde en 90 % hoger dan het gemiddelde voor Europa.

De jaarlijkse groei in Albanië bereikte in 1974 bijna 10 % terwijl wij naar de nulgroei (0 %) gaan !

... Dankzij socialistiese planekonomie.

Albanië was voor de revolutie een achterlijk land als gevolg van de politieke heerschappij van de grootgrondbezitters en de buitenlandse kapitalisten. Alleen door de omverwerping van deze uitbuitende klassen door de revolutie en door de vestiging van de diktatuur van het proletariaat, kon de weg vrij gemaakt worden voor de huidige onstuimige ontwikkeling van een ekonomie in dienst van het volk. De jonge Albanese staat heeft onmiddellijk na de bevrijding onder leiding van de partij, maatregelen getroffen om de vroegere uitbuitende klassen ekonomies te breken.

- vanaf december 1944 kontroleerde de staat de gehele produktie en de distributie

- er werden zware belastingen geheven op de oorlogswinsten van de kapitalisten.

De goederen van de landverraders werden door de staat aangeslagen.

- In 1946 werden alle belangrijke produktiemiddelen, die nog in handen waren van de kapitalisten, genationaliseerd.

De uitbuiting van de mens door de mens werd daardoor afgeschaft en de basis gelegd van een socialistiese planekonomie, die startte met het eerste vijfjarenplan van 1951.

Eén van de beginselen bij de opbouw was er voor te zorgen dat het percentage van het nationaal inkomen dat voor investeringen werd

voorbehouden (= de akkumulatienorm), stelselmatig werd verhoogd. Natuurlijk zonder te schaden aan het levensniveau van de werkers. Deze politiek was nodig om planmatig de enorme fondsen te verzamelen die nodig zijn voor de opbouw van de grote industriële werken en fabrieken.

In het eerste vijfjarenplan (1951-1955) werd gestart met een akkumulatienorm van het nationaal inkomen van 25,6 % en in het huidige vijfjarenplan (1971-1975) bedraagt hij 34,9 %.

Tijdens het eerste vijfjarenplan werd zo een bescheiden 2,25 miljard lek (1 lek = 4 BF) geïnvesteerd, terwijl men voor het huidige vijfjarenplan investeringen ter waarde van 16,48 miljard lek voorziet, dit is ongeveer 8 maal meer.

Bij ons verdwijnen de investeringskredieten grotendeels in de zakken van de kapitalisten. De miljardenfondsen van de Albanese staat, voortgebracht door de noeste arbeid van de Albanese werkers, worden daarentegen integraal en efficiënt gebruikt om steeds grotere fabrieken en industriële werken uit de grond te stampen, zodat Albanië op dit ogenblik wel één grote bouwwerf lijkt.

Staalkombinaat, 500 megawatt-centrale, volledig petroleumkompleks.

In het huidige vijfjarenplan is men begonnen met de uitvoering van reusachtige werken, waarvan het technies en technologies niveau tot de hoogste van de wereld behoren.

Zo is er het STAALKOMBINAAT van ELBASSAN. De bezoekers van 1975 konden vanop de bergen waardoor de weg naar Tirana loopt, goed de enorme bouwwerf zien waar dit complex verrijst. Kameraden die ook in 1974 Albanië bezochten, zegden de werf bijna niet meer te herkennen : zoveel gebouwen waren er reeds bijgekomen. Dit kombinaat zal bestaan uit 15 fabrieken waarin alle bewerkingen nodig voor de staalproduktie, vanaf het verwerken van het ijzererts, kunnen gebeuren. Het complex zal volgens het plan in 1980 volledig bedrijfsklaar zijn, maar men voorziet dat men het nog vlugger zal afkrijgen. Dan zal men er jaarlijks 800 000 ton erts verwerken en 36 soorten staal produceren.

In BALLSH is men volop bezig aan de opbouw van een complete petroleumraffinaderij, die jaarlijks 1 miljoen ton petroleum zal behandelen en 60 à 70 produkten afgeleid van petroleum, voortbrengen. Albanië trok in 1973 uit zijn bodem 19 maal meer petroleum dan in 1938, en voert nu reeds petroleumprodukten uit. Het petroleumkomplex van Ballsh is in de bergen gelegen, goed beschermd tegen militaire aanvallen van de westerse of Russiese imperialisten. Er wordt ook gezorgd voor de beveiliging van het milieu : alle rook wordt gekollekteerd in een grote leiding die alles afvoert naar een schouw in de bergen, op grote afstand van fabriek en woningen.

Albanië kan volledig voorzien in zijn eigen energiebehoeften. Het levert zelfs al elektriciteit aan Joegoslavië en Griekenland. Op dit ogenblik hebben de thermo-elektrische centrales een capaciteit van 150 000 KWH en de 5 waterkrachtcentrales - genaamd "Marx, Engels, Lenin, Stalin en Mao Tse Toeng" - staan in voor 350 000 KWH. Op dit ogenblik wordt er in FIERZE een reuze HYDRO-ELEKTRIESE CENTRALE gebouwd met een capaciteit van 500 000 KWH, dit is dus zoveel als de gezamenlijke thans reeds bestaande energie-kapaciteit. Deze centrale zal een enorme steun zijn voor de verdere uitbouw van de industrie vooral de zware verwerkingsindustrieën. Door voorrang te verlenen aan de volledige ontwikkeling van alle energiebronnen in het land, is Albanië op geen enkele manier getroffen geweest door de oliecrisis.

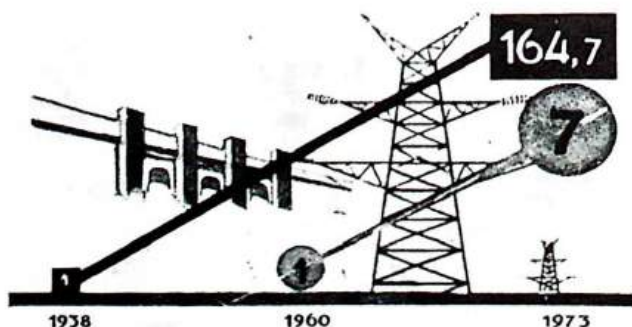
De ontwikkeling van de zware industrietakken is een stevige basis van waarop een veelzijdige lichte industrie kan opbloeien. De partij en de staat zorgen ervoor dat de produktie van verbruiksgoederen snel toeneemt.

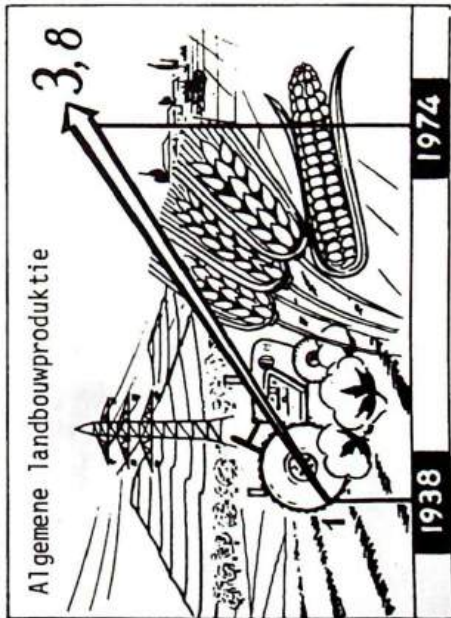
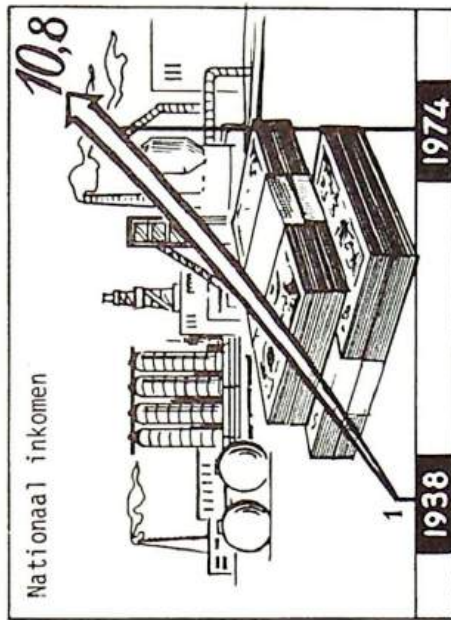
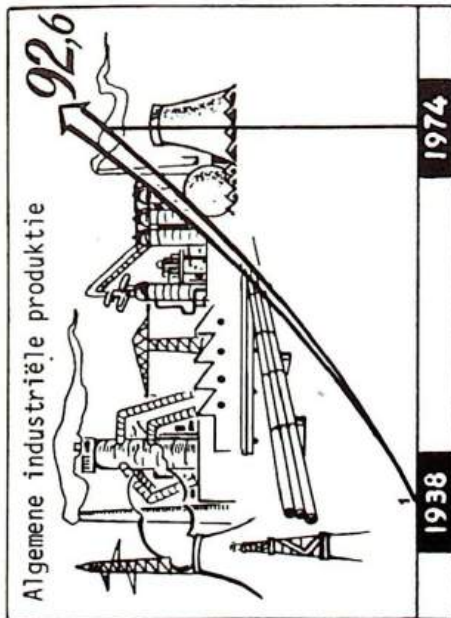
De gemiddelde koopkracht in Albanië is 2,3 maal toegenomen sedert 1950.

Sinds de vestiging van de volksmacht heeft men 243 000 appartementen gebouwd, dit betekent dat meer dan de helft van de bevolking in een nieuwe woning leeft. Het laatste vijfjarenplan heeft als objektief de bevolking gelijk aan 8 Albanese steden (ongeveer 30 000 personen per stad) nieuwe woningen te bezorgen. Een ander essentieel kenmerk van de Albanese industriële ontwikkeling is, dat de industrie in dienst staat van de snelle mechanisatie van de landbouw; het platteland is volledig geëlektrificeerd. De industrie wordt ook in plattelandstreken ingeplant.

ENKELE GRAFIEKEN OVER DE EKONOMIESE EN SOCIALE VOORUITGANG IN ALBANIE.

ONTWIKKELING
VAN DE
ELEKTRIESE
INDUSTRIE

HET STAALKOMBINAAT VAN ELBASAN : DE «TWEDE BEVRIJDING» VAN ALBANIE.

De Albanezen noemen het Staalkombinaat van Elbassan een concreet voorbeeld van hun "tweede bevrijding" : de economiese bevrijding.

"Ge kunt niet echt politiek onafhankelijk zijn als ge niet economies onafhankelijk zijt. Anders kunnen de landen van wie ge afhangt u altijd onder druk zetten als ge niet naar hun pijpen danst."

Toen kameraad Stalin nog leider was van het socialistiese Rusland, kreeg het Albanese volk zeer veel hulp van Rusland. Het was de staatsgreep van de kontra-revolutionair Kroetsjev verderde dit volledig. Albanië had in '61 te lijden van zware natuurrampen en vroeg dringend graan aan Rusland. Het Albanese volk had nog slechts voorraden voor 2 weken. Kroetsjev zei ooit "bij ons eten de ratten alleen meer dan heel Albanië". Maar het Albanese volk kreeg het graan slechts na herhaaldelijk aandringen, 30 dagen te laat en vijf maal minder dan het gevraagd had ... omdat de Albanese kommunistiese Partij het had gewaagd kritiek te leveren op de revisionistiese lijn van Kroetsjev. Dit was het begin van de blokkade van Albanië door Rusland. Van deze periode zegden vele Albanezen ons : "Wij hebben toen gras moeten eten, maar we hebben niet gekropen voor het Russies revisionisme."

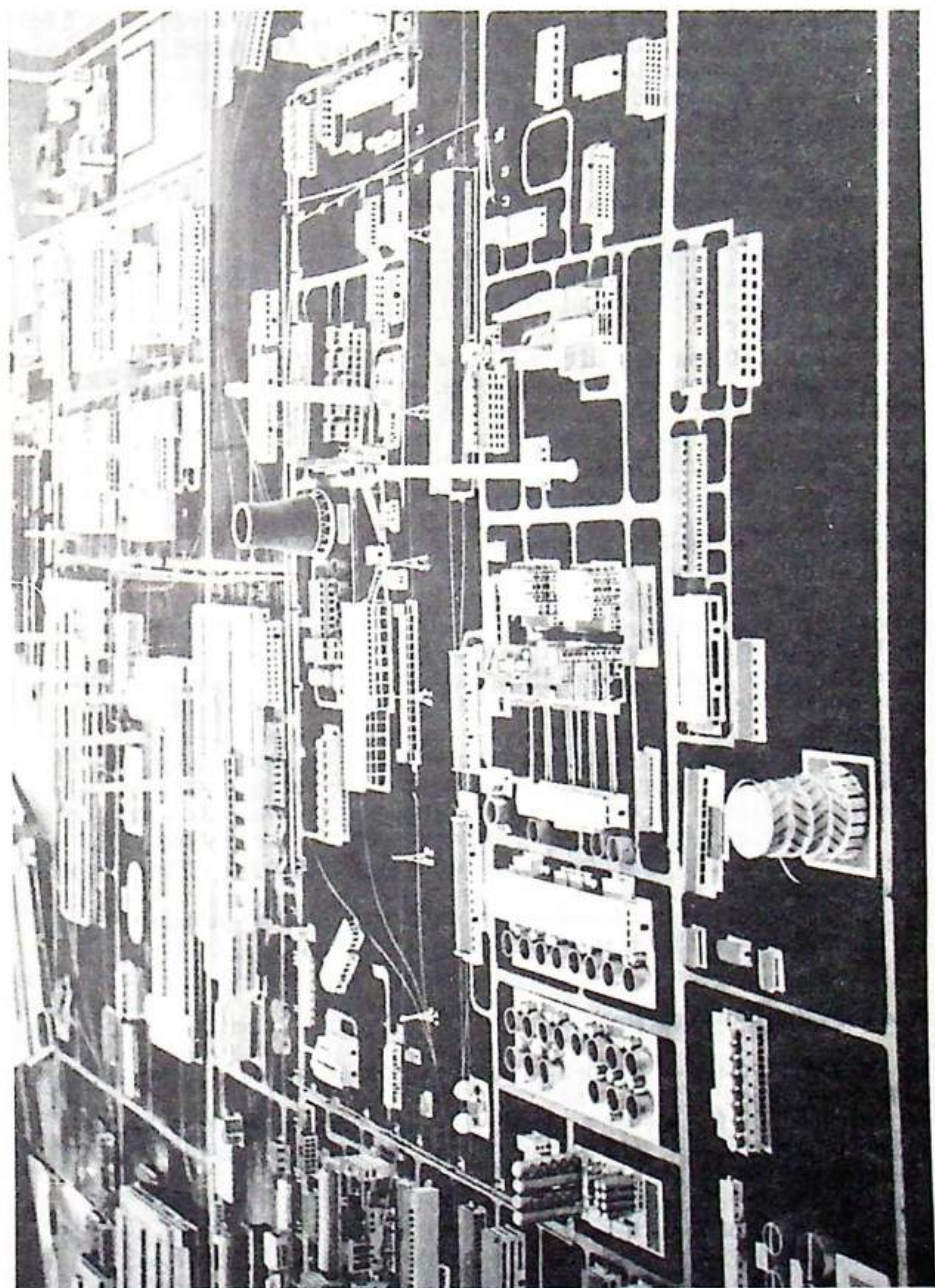
De Albanese Kommunistiese Partij heeft deze ervaring verwerkt en stelt : eerst de ontwikkeling van de zware industrie waardoor we ekonomies onafhankelijk worden. Pas dan geven we voorrang aan de lichte industrie die meer welvaartsartikelen voor het volk zal produceren.

Albanië voorziet zichzelf bijvoorbeeld volledig in elektriciteit. Tot in het kleinste dorpje heeft elk huis elektriciteit.

Albanië heeft ijzererts in overvloed. De fabriek van Elbassan kan staal verwerken. Albanië was echter nog niet in staat zelf het ijzererts uit te zuiveren en er ijzer en staal uit te trekken. De fabriek van Elbassan waar tot nu toe enkel het staal verwerkt wordt, wordt daarvoor uitgebreid om ook het ijzer uit de ertsen te kunnen trekken. Toen we het staalkombinaat bezochten was deze afdeling in volle opbouw.

Het is China dat het materiaal en de kennis levert. Chinese experts helpen bij de opbouw en leiden Albanese technici op zodat ze volledig zelf de fabriek leren leiden.

Tot nu toe werd het Albanese ijzererts verscheept naar China, waar het werd verwerkt tot ijzer en staal. Dit werd dan opnieuw naar Albanië gevoerd, waar het verder verwerkt wordt. China geeft nu zijn volledige steun aan de opbouw van dit kombinaat, waardoor Albanië voor de staalindustrie juist volledig onafhankelijk wordt van China.

MAKETTE VAN HET VOLLEDIGE ELBASSAN-KOMBINAAT. CHINESE HULP DIENT OM DE ALBANESE EKONOMIE VOLLEDIG ONAFHANKELIJK TE MAKEN.

China geeft een renteloze lening voor het optrekken van het volledige kompleks. Deze lening moet door de Albanezen slechts terugbetaald worden binnen 30 jaar.

Ziedaar een voorbeeld van werkelijk broederlijke socialistiese samenwerking en hulp.

Volledige tewerkstelling door socialistiese planekonomie.

De fabriek van Elbassan werkte normaal in 3 ploegen. Een korte periode voor ons bezoek was er sterk gerationaliseerd. Dezelfde produktie werd voortaan dank zij moderne technieken in twee ploegen gedaan.

In het kapitalisme zou dit betekenen : ofwel met drie ploegen lijven werken tot er overproduktie en dus werkloosheid ontstaat; ofwel dadelijk een derde van de arbeiders afdanken.

Onder het socialisme is dit echter voorzien in het vijfjarenplan. In het socialisme wordt de leiding van de gehele ekonomie van het land gekoncentreerd in de handen van de socialistiese staat. Deze plant voor vijf jaren de gehele produktie van de fabrieken en van de landbouw. Ze zorgt ervoor dat de verschillende sektoren van de ekonomie niet met elkaar in konflikt komen. Dat de achtergebleven produktie sterker wordt ontwikkeld en dat die produktie waarvan er reeds genoeg is, wordt afgeremd. In Elbassan ging dit als volgt : de overbodig geworden ploeg werd volledig ingeschakeld in de opbouw van de nieuwe afdeling. Eens deze afdeling voltooid, zullen zij er de eerste arbeiders in worden.

Ook boeren uit de omgeving werkten mee aan de opbouw van het nieuwe kompleks. Door de socialistiese samenwerking in de landbouwkoöperatieven en door het groeiend gebruik van machines kunnen langzaam aan meer boeren gemist worden van de velden. Ook zij zullen arbeider worden in de nieuwe afdeling, in plaats van werkloos te vallen.

Dit alles wordt onder leiding van de Partij van de Arbeid door de socialistiese staat gepland.

Hoe het vijfjarenplan tot stand komt.

De Kommunistiese Partij geeft de grote objektieven en een aantal richtinggevende cijfers aan.

Bijvoorbeeld : het belangrijkste is : de ekonomiese onafhankelijkheid versterken. Daarvoor moeten we in de volgende vijf jaren een sterke staalindustrie kunnen opbouwen.

Dit algemene richtsnoer wordt besproken in alle fabrieken en alle landbouwkoöperatieven. Voor wat betreft het vierde vijfjarenplan (1966-1970) gebeurde dit zelfs tweemaal. Samen werden er in heel Albanië 174.000 diskussies over het plan georgani-

seerd waaruit 141.000 voorstellen naar de staat werden gestuurd. Deze verwerkt ze dan tot het definitieve plan.

Deze methode heeft als gevolg dat de massa's goed de economische politiek van de partij leren begrijpen.

Ten tweede zal hierdoor het definitieve plan zo getrouw mogelijk de mogelijkheden en de verlangens van het volk uitdrukken.

Het oorspronkelijke projekt van het vierde vijfjarenplan voorzagt bijvoorbeeld in het vruchtbaar maken van 50.000 hektaren nieuwe landbouwgrond. De boeren stelden voor veel meer nieuwe grond in gebruik te nemen. Daarom werden uiteindelijk 115.000 hektaren gepland. In werkelijkheid maakten de boeren nog meer dan het dubbele van dit cijfer vruchtbaar.

«De mens is het kostbaarste kapitaal» (K. Marx).

Het staalkombinaat van Elbassan is goed te vergelijken met Sidmar in Gent. Elke maand vielen er doden onder de arbeiders die het Sidmar-komplex oprichtten. Bij de opbouw en werking van Elbassan (toch al enkele jaren) werd er nog niet één arbeider door een accident gedood. Er zijn enkel een aantal lichte ongevallen geweest.

De reden is dat in het socialisme de mens werkelijk centraal staat. We bezochten de warmwalserij en zagen overall arbeiders aan de kant staan praten of een sigaret roken. Dit waren arbeiders die met grote tangen de gloeiende ijzeren staven tussen de walsen moesten duwen. Plots zien we de werkende arbeiders hun tangen afgeven aan hun wachtende kameraden. Om het kwartier wisselen de arbeiders elkaar zo af aan dit zware werk. Zo geraken ze nooit oververmoeid en wordt de kans op ongelukken kleiner. Een arbeider van Ford-Genk die mee was op de reis, vertelde het volgende over zijn fabriek : "De handen van een arbeider die zware stalen platen moet aaneenlassen, waren gezwollen door te moeten werken aan een zeer hoog tempo. Hij gaat naar de geneeskundige dienst en zegt : "ik kan mijn handen niet meer bewegen als ik mijn handschoenen aan heb. Ze zijn te dik geworden." De dokter stuurde hem opnieuw aan het werk. Hij werkte zonder handschoenen door tot hij een diepe snede opliep van een van de scherpe platen. Als hij terug naar de geneeskundige dienst gaat om zich te laten verzorgen, vliegt de dokter tegen hem uit omdat hij zonder handschoenen heeft gewerkt."

In Albanië is zoiets totaal ondenkbaar. Men zei ons "Natuurlijk proberen we een zo groot mogelijke produktie te maken, maar op de eerste plaats staat de mens. Het is de mens die ons kapitaal is. De normen (het aantal stukken dat men moet produceren) worden vastgelegd door het technies buro van de fabriek.

In het begin liggen die zeer laag. Om ze te verhogen is er een vergadering van de arbeiders, de ingenieurs, de afdelingschef en

het normburo. De normen zijn zo dat ge doorwerkt, maar na het werk niet uitgeput zijt."

Een arbeider die de regels van de veiligheid overtreedt, wordt gekritikeerd door zijn kameraden. Als hij dan nog niet verandert, wordt hij overgeplaatst. Hij moet dan bijvoorbeeld zand voeren. Dit wordt als een belediging en oneer aanzien, omdat in het socialistiese Albanië een eer is het moeilijkste en zwaarste werk te doen.

HET VERSCHIL TUSSEN DE CHINESE HULP EN DE RUSSIESE "BIJSTAND".

In de belangrijkste fabrieken zagen we heel wat Chinese machines, uiterst modern en degelijk. Het socialisties China beschouwt het als haar plicht het socialistiese Albanië onvoorwaardelijk te steunen bij zijn economiese opbouw.

China handelt totaal anders dan de Kroetsjev-revisionisten. Deze wilden in naam van "de internationale arbeidsverdeling" tussen de socialistiese landen, aan Albanië een eenzijdige economiese ontwikkeling opdringen zoals de westerse imperialisten dat met hun kolonies deden. Albanië moest volgens Kroetsjev vooral mijnbouw en fruitteelt ontwikkelen, maar in geen geval een zware industrie en zeker geen verwerkende industrie.

Kroetsjev gaf in 1960 aan alle Russiese experts de schandelijke opdracht in 24 uur tijds China en Albanië te verlaten en alle plannen mee te nemen om de verdere opbouw zoveel mogelijk te saboteren. China is zijn wapenbroeder Albanië onmiddellijk ter hulp gekomen.

De Chinese experts werken op gelijke voet als hun Albanese kameraden in de fabrieken. Kameraden die in 1974 de Traktori-fabriek in Tirana bezochten, zagen Chinese experts in de gieterij werken. In 1975 waren er geen Chinezen meer te zien in Traktori. Dit komt omdat de Chinese experts hun taak als voleindigd beschouwen eens dat de Albanezen de technieken volledig onder de knie hebben. Hoe groot de Chinese economiese steun ook moge wezen, het verklaart het "wonder" niet van de industriële opgang van Albanië. De hoofdreden is het superieure socialistiese systeem en het entoesiasme en de werkiijver van het volk van het Nieuwe Albanië.

APRIL 1976 : ENVER HOXHA VERKLAART : «DE CHINESE-ALBANESE VRIENDSCHAP IS ONVERBREKELIJK».

In het voorjaar van 1976 verspreide de burgerlijke en revisio-nistische pers herhaaldelijk geruchten over een "verkoeling" van de relaties tussen China en Albanië. Enver Hoxha oordeelde het nodig deze geruchten persoonlijk te weerleggen. Het persagent-schap Nieuw China gaf hiervan volgend verslag.

Kameraad Enver Hoxha verklaarde : *"De inhuldiging van de smelte-rijketting is een grote politieke en economische overwinning. Ze versterkt het socialistiese Albanië. De bouw van dit staalkom-binaat is het belangrijkste projekt dat onze arbeidersklasse aan het uitvoeren is onder leiding van de partij. Het is een be-slissende stap in de ontwikkeling van onze industrie. Met dit werk willen we het proletariaat in de ganse wereld laten zien wat het socialisme werkelijk is, wat de diktatuur van het prole-tariaat en het waarachtige internationalisme betekenen. Het is een schitterend resultaat van de konsekvente ontwikkeling van de klassenstrijd, zowel in binnen- als in buitenland. De Albanese Par-tij heeft trouw een juiste marxisties-leninistische lijn gevolgd en een juiste politiek bij de industrialisering van het land. Op deze weg hebben we af te rekenen gehad met vijandige aktivi-teiten van de sovjet-revisionisten op alle terreinen, ook wat betreft de verwerking van het nikkel-ijzer."*

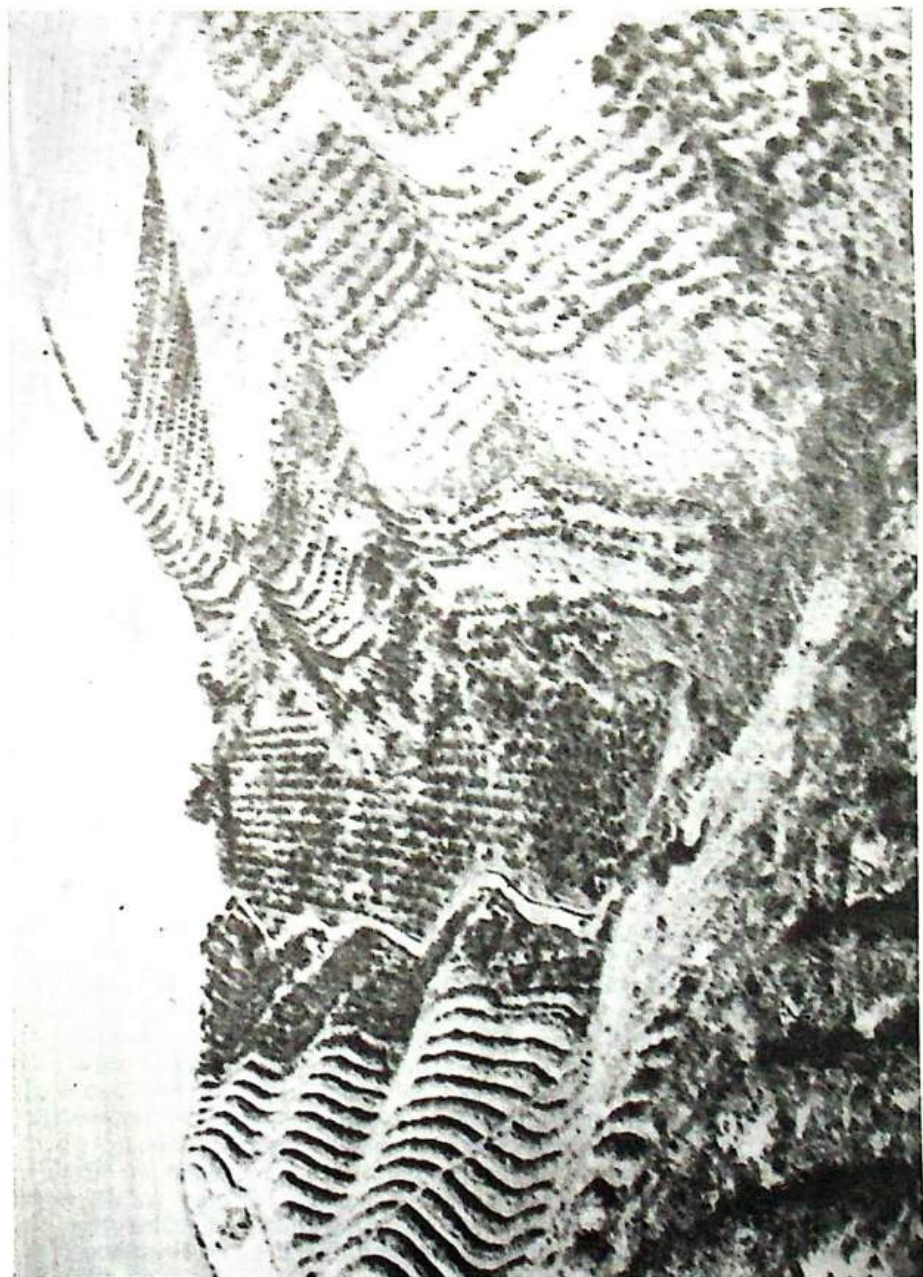
Kameraad Enver Hoxha sprak vol lof over de grote revolutionaire vriendschap tussen Albanië en China. Hij zei dat deze vriend-schap gebaseerd is op het marxisme-leninisme en altijd zal ver-der duren. Hij verklaarde : *"Laat de vijand ons maar belaste-ren. Sedert enige tijd werd in de kapitalistische en revisio-nistische wereld een kampagne ontketend om de indruk te wekken dat de betrekkingen tussen China en Albanië verkoeld zijn. Dit is de meest onbeschaamde laster..."*

(Persagentschap Nieuw China - Hinsjua)

4. LANDBOUWPRODUKTIE : 3,5 MAAL TOEGENOMEN SINDE RE-VOLUTIE.

Met de bus reden we door de verlaten en uitgestrekte moerassen langs het meer van Skhoder. Op de achtergrond de verweerde rotsachtige bergen van Joegoslavië. Ineens, zover we konden kijken, hielden de moerassen aan de overkant van het meer op en zagen we enorme graanvelden in de plaats : we waren aan de Albanese grens onze eerste kennismaking met het socialisties Albanië. Tijdens de verdere reis naar onze verblijfplaats kregen we een goede indruk van de landbouw in Albanië : elk stukje grond was er bebouwd, de heuvels en veel delen gebergte waren in terrassen gelegd. De rivieren waren bijna uitgedroogd, maar alle bevoeiingskanalen overal omheen de velden stonden vol water en in de bergen zagen we kunstmatige meren, waar de waterreserves opgeslagen waren.

We reden voorbij enorme veestallen en geautomatiseerde serres tot 3 hektaren groot voor tomaten- en komkommerkweek buiten het seizoen. Op de weg en in de dorpen was het één grote bedrijvigheid. Honderden boeren, boerinnen, soldaten. Overal vrachtwagens, landbouwmachines, karren. Op grote velden waren gelijktijdig 5 pikdorsers de oogst aan het afdoen. Bijna alle soorten land- en tuinbouwgewassen waren op de velden te vinden. Dit alles maakte op ons een indruk van overvloed. In een periode van 30 jaar is Albanië opgeklommen van het meest achterlijke land van Europa tot een land met een hoogontwikkelde landbouw, dat volledig in eigen behoeften kan voorzien en zelfs belangrijke hoeveelheden van zijn landbouwprodukten kan uitvoeren.

TERRASVORMIGE VELDEN. DOOR KOLLEKTIVISERING VAN DE LANBOUW KON-
DEN GROTE WERKEN WORDEN ONDERNOMEN.

De landhervorming.

Voor de bevrijding in 1944 was de landbouw in handen van de grootgrondbezitters en van Italiaanse ondernemingen. De boeren kregen een klein lapje grond in leen, dat ze met primitieve houten ploegen, getrokken door buffels, bewerkten. Het grootste deel van de opbrengst moesten ze als pacht aan de grootgrondbezitters leveren, zodat ze amper genoeg overhadden om hun familie in leven te houden. Veel boeren verloren er de moed bij: "Waarom moeten wij ons kapot werken, alles gaat toch naar de grootgrondbezitter."

De produktie was dan ook gering. In 1938 werden er in gans Albanië maar 400 hektaren aardappelen geteeld. Een droge zomer betekende een ware ramp en had telkens de hongerdood van duizende Albanezen voor gevolg.

Tijdens de nationale bevrijdingsstrijd werden dan ook direkt maatregelen genomen om hieraan een einde te maken in de bevrijde gebieden. Zo werden de graanvoorraden van de grootgrondbezitters aangeslagen en verdeeld, de pachtgelden en de schulden nietig verklaard.

Dit werd na de bevrijding voortgezet en zo werd de wet op de landhervorming voorbereid, die in 1945 werd uitgevaardigd. Op 14 maanden tijd was deze eerste revolutie in de sociaal-ekonomiese verhoudingen op het Albanese platteland een feit. Zij betekende vooral de onderdrukking van de feodale overblijfselen in de ekonomie, de vernietiging van de klasse van grootgrondbezitters, de gratis teruggave van de gronden aan de boeren volgens het principe "de grond aan hen die hem bewerken". Aankoop, verkoop, verhuring en diefstal van grond werd verboden, zodat de mogelijke verdeling van de boeren in twee tegenoverelkaarstaande blokken van rijken en armen, serieus beperkt werd.

Deze landhervormingen betekenden echter nog geen socialistiese omvorming van de produktieverhoudingen op het platteland. In feite bleef er een tegenstelling bestaan tussen de twee steunpilaren van de Albanese socialistiese staat: aan de ene kant de socialistiese industrie - waar de produktiemiddelen gemeenschappelijk bezit zijn - en aan de andere kant de kleine landbouwproduktie - waar privé-bezit van produktiemiddelen bestond (grond, werktuigen, vee). Dit laatste bleef een voedingsbodem voor het herstel van de kapitalistiese produktieverhoudingen. Bovendien was het zo dat de grote produktiestijging door de landhervormingen niet aan de volledige behoefte van het volk kon voldoen, door de achterlijke en weinig renderende landbouwmethodes en door het ontbreken van de socialistiese produktieverhoudingen.

Daarom besloot de partij dat de kollektivisering van de landbouw de volgende stap moest zijn.

Oprichten van koöperatieven.

Landbouwkoöperatieven werden op vrijwillige basis opgericht door overtuiging van de boeren. Zo gaven de kommunisten in de koöperatieve Pojan, vlakbij Korçë, het voorbeeld door met 34 gezinnen hun gronden en werktuigen samen te voegen, gemeenschappelijk te bewerken en te beheren.

Het eerste projekt dat zij aanpakten, was de kanalisering van de Devollrivier. Hierdoor werd een einde gemaakt aan de jaarlijkse overstromingen. De samenwerking in de koöperatieve leverde zichtbare resultaten op. De propaganda voor deze aanpak sloeg in en steeds meer boeren sloten zich aan. In een later stadium sloten ook naburige dorpen bij Pojan aan. Nu zijn er in totaal 1600 gezinnen georganiseerd op 3300 ha. De produktie is enorm gestegen. In 1948 was de tarwe-opbrengst 7 à 900 kg per ha. Nu wordt er 3800 tot 4000 kg/ha geproduceerd. De suikerbietenopbrengst was vroeger 8 à 10 000 kg/ha, nu 340 ton. Sommige brigades halen 600 ton /ha.

De boeren zijn georganiseerd in brigades, vijf groepen van tien man. Elke brigade heeft werkers van verschillende ervaring en kracht. Ieder ontvangt hetzelfde loon. De koöperatieve beschikt over allerlei gemeenschapsvoorzieningen. Elk dorp heeft een basisschool, 8 studie jaren. In Pojan is ook nog een middelbare landbouwschool. In elk dorp zijn er kulturele voorzieningen. Pojan zelf heeft een lokaal met boeken, tijdschriften, radio, T.V. Ook een kraamkliniek, kleuterschool en kinderkribbe ontbreken niet.

Tussen 1946 en 1955 werd de kollektivisering grotendeels doorgevoerd in de vruchtbare vlaktes. Daarna werd zij uitgebreid tot de hooggelegen streken om op het einde van 1967 99 % van de oppervlakte en 98 % van de boerenfamilies te omvatten.

De kollektivisering ging gepaard met de uitbouw van machineparken en alle technische benodigdheden voor intensieve, moderne landbouwmetodes. Het gevolg was dus een sterke rendements- en produktieverhoging.

Maar ook werd door de kollektivisering een klasse van samenwerkende boeren gevormd, die de plaats innam van de alleenwerkende boeren. Op die manier werd één van de belangrijkste tegenstellingen in de overgangperiode van kapitalisme naar socialisme opgelost: nl. die tussen de grote socialistiese industrie en de kleine individuele landbouwproduktie. Daarbij werd het verschil tussen stad en platteland sterk verkleind door ook op de buiten de socialistiese verhoudingen in te stellen.

De landbouwkoöperatieven van het hogere type.

Op het VIde Kongres van de Partij van de Arbeid van Albanië in 1971 werd besloten meer koöperatieven van het hogere type op te richten. Het doel hiervan was :

- 1) het ontwikkelingsritme van de landbouw versnellen om de eigen voedselbehoefte beter te dekken en het welzijn van het werkende volk te verbeteren;
- 2) de noodzakelijke grondstoffen voor de lichte en voedingsindustrie produceren en de staatsreserves vergroten;
- 3) de essentiële verschillen tussen stad en platteland vermindern en komen tot een nog hogere graad van gemeenschappelijk bezit van de grond en de produktiemiddelen om zo de overgang naar volkseigendom voor te bereiden.

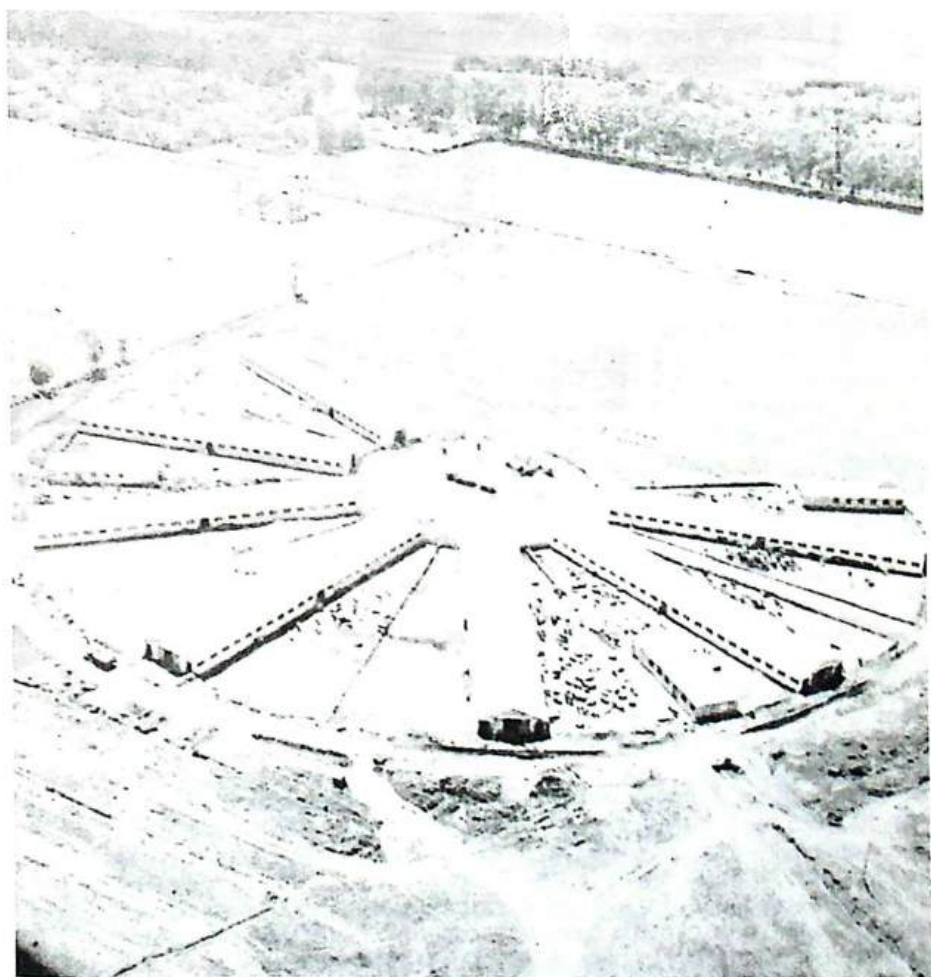
Daarom ging de staat over tot enorme investeringen om de produktie op te voeren in die koöperaties, die vrijwillig hieraan deelnamen. De leden van de koöperaties blijven echter gemeenschappelijk eigenaar van grond, werktuigen en vee. De staat wordt mede-eigenaar overeenkomstig haar investeringen en zorgt voor traktorstations en grote landbouwmachines. De boeren krijgen een vastgesteld en verzekerd loon dat afhangt van de produktieresultaten. Om de 14 dagen ontvangen de boeren daarom 90 % van het voorziene loon. Als het jaarplan bereikt of overschreden is, krijgen ze 100 % van het voorziene loon. In het slechtste geval blijven ze op 90 % staan. In geval ze niet kunnen werken door weersomstandigheden en dergelijke, wordt hen 30 % van het gemiddeld loon uitbetaald. De oudere boeren genieten van een pensioen vanwege hun koöperatieve en de staat.

Op deze manier werden op 2 jaar tijd uit 31 koöperatieven (64.000ha) 25 koöperatieven van het hogere type opgericht. Deze specialiseren zich ook meer op bepaalde teelten zoals graan, suikerbiet, katoen, melk, ... Bijgevolg hebben zij ook een veel grotere produktie dan kleine koöperatieven met versnipperde teelten.

Deze koöperatieven van het hogere type betekenen een nieuwe stap naar het streefdoel : de staatsboerderijen waar de gronden, de produktiemiddelen, bezit zijn van het hele volk, zoals de fabrieken en de mijnen.

De staatsboerderijen.

Vanaf de bevrijding werden de staatsboerderijen opgericht op onteigende gronden van buitenlandse - vooral Italiaanse - grootgrondbezitters.

STAATSBOERDERIJ, WAAROP DE GROND EN HET VEE VOLLEDIG AAN DE STAAT TOEBEHOREN. HET ZIJN MODELBOERDERIEN WAARIN DE MEEST GEVORDERDE TECHNIEKEN WORDEN TOEGEPAST, ALS VOORBEELD VOOR ALLE KOOPERATIEVEN.

Onder leiding van de regering werd begonnen met ontginning van woeste gebieden, het droogleggen van moerassen, en het aanleggen van bevoeiingssystemen. Op het nieuwe land werden staatsboerderijen gevestigd (vandaar dat men deze vooral in het vlakke westen vindt). In totaal is er sinds de oorlog 350.000 ha nieuw land in cultuur gebracht. Tevens werd door de drooglegging van de moerassen een einde gemaakt aan de malaria, een gevreesde ziekte onder de boerenbevolking.

Deze staatsboerderijen hebben van in het begin als voorbeeld geëind voor de ontwikkeling van de landbouw in Albanië. Zij zijn eigendom van de staat en de boeren worden er juist zoals de arbeiders in de fabrieken vergoed. De staatsboerderij te SUKT bij Dürres werd 2 weken na de bevrijding gesticht op een terrein van 900 ha. van een Italiaanse grootgrondbezitter. Zij omvat nu 10.000 ha door drooglegging van de omringende moerassen, door het rooien van bos en het ontginnen van woeste grond. Er zijn 4 nieuwe dorpen gebouwd, waar in totaal 13.000 mensen wonen. Elk dorp heeft een kinderkribbe, een kleuterschool, een 8-jarige basisschool, een bioscoop, een geneeskundige dienst, kulturele en sportvoorzieningen. Hier is ook een middelbare landbouwschool. De staatsboerderij heeft ook een wetenschappelijke afdeling voor landbouwkundige experimenten.

De staatsboerderij heeft als meest gevorderde landbouworganisatie de taak om de minder ver gevorderde kooperatieven uit de omgeving bij te staan. Zo wordt er materiaal uitgeleend en specialisten gestuurd naar de kooperatieven. De leden van de kooperatieven kunnen naar de middelbare landbouwschool komen van de staatsboerderij.

Moderne landbouwmethodes, hoog rendement.

Door haar juiste politiek voor de ontwikkeling van de landbouw, door stap voor stap vooruit te gaan, heeft de Partij heel het volk entoesiast gemaakt voor de uitbouw van een prachtige kollektieve landbouw.

De resultaten zijn dan ook denderend. In het dorp Cifliq had men bij de oprichting van de kooperatieve in 1956 voor tarwe een rendement van 1500 kg/ha, en nu 4000 kg/ha en voor mais een rendement van 1500 kg/ha en nu 5000 kg/ha. Dank zij de bevoeiingskanaaltjes die in elk veld dat we voorbijreden gegraven waren, haalt men overal twee oogsten per jaar, meestal eerst tarwe en dan snelgroeïende mais. De 4 sektoren van de kooperatieve van Cifliq leggen zich vooral toe op de veeteelt. Aan elke sektor is een veearts verbonden. Dank zij de kollektieve organisatie van de landbouw konden de meest moderne veeteeltmetodes ingevoerd worden. Een goed ras van melkkoeien werd ingevoerd uit Holland. De kunstmatige bevruchting wordt ter

plaatse in een klein laboratorium uitgevoerd; de koöperatieve haalt een bevruchtingspercentage van 92 %. Dit jaar waren er al 150 kalveren geworpen. In 2 grote stallen staan 200 melk-koeien die elektrisch gemolken worden; de jaarlijkse melkproduktie per koe bedraagt 1800 liter. Er komen geen besmettelijke ziekten meer voor in de stallen; 2 maal per jaar ondergaan de dieren een test voor opsporing van TBC.

In 1938 : 40 tractoren, in 1975 : 14.000.

TABEL 1

	1938	1960	1975
tractoren	40	4510	14.000
pikdorsers	-	349	920
dorsmachines	75	322	1.300
landbouwingenieurs	213	1564	7.419

TABEL 2

	aantal keren toegenomen in 1973 tegenover 1938
1. Globale landbouwproductie	3,5 maal
2. Landbouwoppervlakte	2,2 maal
3. Aantal tractoren, berekend in eenheden van 15 p.k.	442,6 maal
4. Maisopbrengst	1,8 maal
5. Gemiddelde melkproductie per koe	2,9 maal
6. Tarweopbrengst	40 maal
7. Gebruik van chemiese meststof (73 tov 50)	

Voor de verbruikers vaste of dalende prijzen.

Op de staatsboerderij van Elbassan vertelde ons een landbouwin-
genieur : "Vroeger moesten we onze suiker volledig invoeren.
De prijs was toen 40 F per kilo. Nu hebben we zelf suiker ge-
wonnen, met als resultaat dat de prijs steeds daalt : 36 F en
onlangs 32 F."

Hoe worden de landbouwprodukten dan op de markt gebracht ? De
staat koopt alle landbouwprodukten op, die ze dan aan een vaste
prijs doorverkoopt. Die prijzen die de staat aan de koöpera-
tieve betaalt, worden jaarlijks vastgelegd, rekening houdend met
de produktie. Onze gids legt dit verder uit : "De perziken die
wij hier kweken, worden aan de verbruiker verkocht aan 12 F/kg.
Die prijs is vast en kan alleen dalen. Hij is nog nooit omhoog
gegaan."

Voor de boeren stijgend inkomen.

Sinds de bevrijding is het inkomen van de boeren steeds omhoog gegaan. De veearts van de koöperatieve van Cifliq vertelt : "Toen we nog een kleine koöperatieve waren, hing het loon meer af van de produktie. Nu is het loon hoger en vaster. Koemelksters verdienen hier 2.800 F per maand, en ikzelf 3.200 F. Over de levens- en werkomstandigheden in Albanië laten we ook onze Albanese kameraden van de staatsboerderij en de koöperatieve aan het woord : "Belastingen bestaan hier niet. De boeren krijgen 14 dagen verlof en het loon blijft gewoon doorlopen zonder dat er afhoudingen zijn gedaan. Als iemand ziek wordt, trekt hij 95 % van het loon. Als hij gehospitaliseerd wordt 75 % want dan heeft hij helemaal geen onkosten : de verzorging is immers volledig gratis. Iedereen heeft recht op pensioen. Dit wordt voor een deel betaald door de staat, voor de rest door de koöperatieve. In elk van de 8 dorpen van de koöperatieve is er een kinderkribbe. Het klaarmaken van eten gebeurt kollektief en hierbij worden produkten, voortgebracht op de koöperatieve, gebruikt. Voor de was hebben we een huis met wasmachines voor iedereen. Dit alles werd georganiseerd door de vrouwenbond. Voor de 150 families van ons dorp hebben we 15 TV-toestellen."

Arbeiders en boeren helpen elkaar.

Regelmatig komen de arbeiders helpen op de boerderijen. Daarover zei onze gids : "De arbeiders komen produktie-arbeid verrichten in de boerderij, vooral tijdens de oogst. Dit is heel belangrijk om de band te versterken tussen de boeren en de arbeiders, om het socialisme op te bouwen. Zo worden de boeren opgevoed door de arbeidersklasse, die meestal politiek verder staat." Enver Hoxha heeft het ordewoord gelanceerd "De landbouw is de zaak van allen !" Tijdens ons verblijf in juli zagen we overal op de velden tientallen en soms honderden mensen meehelpen aan de oogst : scholieren, studenten, soldaten, arbeiders, stadsbewoners. Toen we het breigoedfabriek in Korçë bezochten op 18 juli, deelde men ons mee dat 300 arbeidsters voor 14 dagen gaan helpen waren aan de oogst van de koöperatieven. De boeren gaan op hun beurt helpen in de industrie, soms voorgoed.

EEN REISGROEP VOOR EEN BORD OVER DE SOCIALISTIESE WEDIJVER. DE OBJEKTIEVEN VAN HET PLAN, FOTO'S VAN DE MODELARBEIDERS EN MODEL-
BLOEMEN

5. BEZOEK AAN PLASTIKA-FABRIEK : ENTOESIAST WERKEN IN GEZONDE EN VEILIGE FABRIEKEN VAN HET VOLK.

De plasticiefabriek PLASTIKA is gelegen in de industriezone even buiten Dürres. Zoals overal in Albanië is deze industriezone ingeplant langs de kant van de meest voorkomende windrichting, om zo de milieuhinder voor de stadsbevolking tegen te gaan. In de hall van de fabriek verstrekt een Albanese kameraad ons volgende uitleg : "De fabriek werd opgericht in 1971 met de belangeloze internationalistische hulp van de Volksrepubliek China, die ons de moderne machines leverde en hielp in werking stellen. Onze partij volgt een juiste marxistische-leninistische lijn om van het agrarisch-industrieel Albanië een industrieel-agrarisch Albanië te maken. Onder leiding van de Partij heeft ons land reeds belangrijke politieke, ideologische en economische suksessen behaald. De grondstoffen voor deze fabriek worden nog ingevoerd uit Italië en de DDR. Maar door de ontwikkeling van een petrochemische industrie in Albanië zijn er grote perspectieven voor de plasticnijverheid. In Lushnjë wordt op dit ogenblik een nieuwe plasticiefabriek gestart, waarvoor verschillende arbeiders in onze fabriek zijn opgeleid geworden. In 1976 zal in Vlorë een fabriek starten die zelf de grondstoffen voor de plasticindustrie kan voortbrengen."

Hierna nodigde de kameraad ons uit voor een bezoek aan de verschillende produktieafdelingen. Het fabriek telt 300 arbeiders, voor 75 % bestaande uit vrouwen. We kunnen zien hoe in de fabriek een grote gamma van gebruiksartikelen wordt gemaakt : sandalen, knopen, speelgoed, emmers, waskommen, schotels, kapstokken, grote plasticbladen voor serres, plasticzakken, regenjasjes enz. Overal worden we met simpatie ontvangen. Vooral als we zelf Albanese slogans beginnen te skanderen (ter ere van de partij en kameraad Enver Hoxha) verschijnt een brede glimlach op de gezichten der arbeidsters die entoesiast mee in de handen gaan klappen.

Belgiese plastiekarbeidster : «Wat een verschil !»

Wie kon beter onze indruk over deze socialistiese fabriek weergeven dan één van de reizigsters die zelf gewerkt heeft op het Wilrijkse plastiekfabriek Sobelisel. Zij beschrijft het bezoek : "Aan de meeste machines staan 3 vrouwen : 1 bedient de machine, 1 mengt de grondstof en 1 knipt de overschotjes af. In België staat 1 vrouw aan elke machine en zij moet alle werk doen. Hier is er boven elke machine een krachtige ventilator, die alle dampen wegzuigt, zodat er in de fabriek niets waar te nemen is van de stinkende geur. De arbeidster kan deze ventilator zelf richten naar waar ze wil. Bij ons in België waren er 10 vaste ventilatoren, verspreid over gans de atelier. Wat de verlichting betreft, zijn er hier over gans de lengte van de fabriek grote ramen, die ook open kunnen gezet worden voor de verluchting. Aan het plafond hangen vele neonlampen, maar deze dienen alleen voor 's nachts, daar er overdag licht in overvloed is. Bij ons in België brandde er gans de dag licht, zodat vele arbeidsters een bril moesten dragen doordat ze van de buislampen vermoeide ogen kregen of met tranen in de ogen werkten. Het ritme is hier onvoorstelbaar rustig. Ge ziet dat iedereen met genoegen, vrolijk en opgewekt kan werken. Men kan echt merken dat de arbeiders vrij zijn, en nu niet meer voor een kapitalist moeten werken, maar voor zichzelf, voor de opbouw van hun socialisties land. Iedereen is er kameraad van iedereen, er wordt gezamenlijk gelezen en verteld. Bij ons in België is het ritme enorm hard opgedreven, wat overspanning en ongelukken als gevolg had. Vandaar ook veel ruzies. Ook waren de meeste arbeidsters tegen hun zin aan het werken; er werd de ganse dag gezeurd en gemord. In Albanië wordt de veiligheid zodanig geregeld, dat de machine maar kan werken als de schuifdeur volledig dicht is. Ook ziet men nergens olie of vuil op de grond, want indien dit het geval is wordt het direkt opgekuist door de arbeidsters zelf. Bij ons in een kapitalistiese fabriek telt alleen de produktie : er wordt voor de veiligheid niet veel gedaan, de machines worden geforceerd, zodat ze heet staan van onder tot boven. In Albanië gaat de mens voor de produktie. Boven in de fabriek gingen we een kinderkribbe bezoeken. Er waren 16 bedjes, er lagen 5 babies en er was een kinderverzorgster. De kribbe is ook 's nachts open voor de moeders met nachtploeg. Zolang de moeder borstvoeding geeft (gemiddeld 9 maand) moet ze maar 6 uren werken maar wordt ze 8 uren betaald : ze onderbreekt na 3 uur 2 uur het werk, om haar kind te gaan voeden en ervoor te zorgen. De loonverschillen in Albanië zijn niet groter dan 2 op 1. In PLASTIKA verdienen de arbeidsters gemiddeld 600 lekë (1 lek = 4

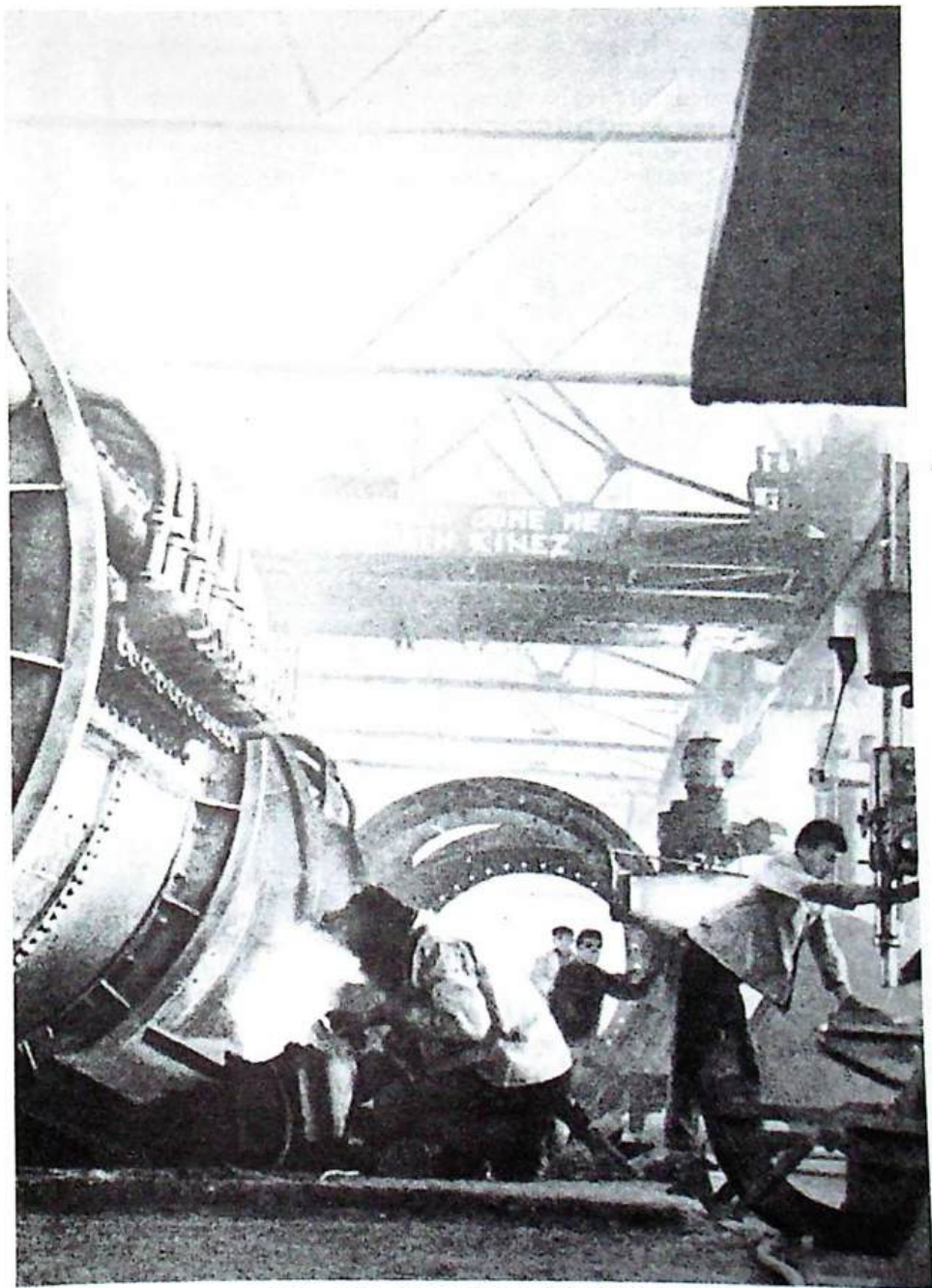
BF; het levensonderhoud is in Albanië veel goedkoper dan bij ons), een ingenieur verdient 700 lekë en de direktice 800 lekë. De arbeidsters krijgen jaarlijks 2 weken betaald verlof. Zij die met giftige stoffen werken, hebben 3 weken vakantie, en ondergaan een wekelijkse mediese controle. Men werkt in 3 ploegen : vroege en late werken 8 uur, de nachtploeg werkt slechts 7 uur maar krijgt er 8 betaald.

Socialistische houding tegenover arbeid.

Zowel in de hall als binnen in de fabriek zijn er vele opschriften die tonen welke volgehouden strijd er gevoerd wordt om de arbeiders te doordringen van de proletarische geest die het algemeen belang vooropstelt. In de hall was er een "hoekje van de socialistiese wedijver". Daar hingen de foto's van arbeidsters die geprezen werden omwille van hun ijver en nauwgezetheid bij het werk, hun inzet voor politieke studie en hun sociale houding tegenover de werkmakers. In het grootste atelier stonden in een glazen kijkkast produkten van perfecte kwaliteit tentoongesteld, met daarnaast een foto van de arbeidster die ze vervaardigde. Anderzijds hing er ook een karikatuur met scherpe kritiek op een arbeidster die zich vergrepen had aan het socialisties eigendom (ze had sandalen gestolen). Op een bord hingen ook "bliksembladen". Daarin kritikeerden de arbeidsters een chef omdat hij de hygiëne in de fabriek had verwaarloosd, en een andere omdat hij de afgewerkte produkten onvoldoende controleerde. Beide chefs hebben positief op deze kritiek gereageerd en hun houding veranderd.

OVER PLOEGENSTELSLS EN SOCIALISTIESE WEDIJVER.

Een lezer schreef ons : "Waarom bestaat er onder het socialisme nog 3-ploegenstelsel, zoals ik las in het artikel over het bezoek aan de Plastika-fabriek. Het is toch bewezen dat dit slecht is voor de gezondheid en het gezinsleven." Onze kameraad moet begrijpen dat het socialisme er niet vanzelf komt. Het is niet zo dat onder het socialisme de gebraden kippen in de mond vliegen. Integendeel, om de welvaart en het geluk van de mensen te verzekeren, om de industrie en de landbouw te ontwikkelen, wordt er in Albanië hard gewerkt. Daarom vinden de arbeiders het logies dat er ook in nachtploegen wordt gewerkt. In Albanië is het echter wel zo dat steeds de gezondheid van de arbeiders voorgaat. Daarom mogen alleen diegenen nachtwerk doen die er medies voor geschikt zijn; voor de anderen wordt voor aangepast dagwerk gezorgd. Ook probeert men waar het mogelijk en verantwoord is, nachtploegen af te schaffen (zoals in

ONDER HET SOCIALISME KAN IEDEREEN WERKEN IN DE BEST MOGELIJKE WERKOMSTANDIGHEDEN.

bepaalde afdelingen van de koperdraadfabriek waar men verregaand heeft kunnen automatiseren). Bij deze vraag sluit ook een opmerking aan van een arbeider of "de socialistiese wedijver die in de Albanese fabrieken georganiseerd is, geen verdoken vorm van afjagerij of ritme-opdrijving is". Alle arbeiders die deelnamen aan de reis waren unaniem dat het ritme in de Albanese fabrieken overal menselijk is en meestal opvallend lager dan bij ons. In de koperdraadfabriek bleven we spreken met een arbeidster op wiens machine er een rood vlaggetje stak. Zij verklaarde dat het in feite de arbeidster van de andere ploeg was die op die manier was bekroond in de socialistiese wedijver. Toen we vroegen of die arbeidster niet zo hard werkte dat ze haar gezondheid schaadde, zei ze "helemaal niet, er zijn in Albanië wetten die verbieden boven bepaalde normen te produceren. Deze arbeidster heeft dit vlaggetje gekregen omdat ze het plan zo goed heeft verwezenlijkt en zeer goed met de andere werkmakkers kon omgaan". Ze voegde er ook nog aan toe: "We hebben hier zelf gezamenlijk voorgesteld 2 machines te bedienen in plaats van 1 omdat we anders werkelijk hele periodes met onze vingers moeten staan draaien."

Bij dit alles moet men vooral voor ogen houden dat de Albanese arbeiders dagelijks ondervinden dat de fabrieken van henzelf zijn, dat zij niet meer werken voor de winst van een paar parasieten, maar werkelijk voor de vooruitgang van het gehele volk. De houding van de Albanese arbeider tegenover zijn werk en zijn fabriek is dan ook heel anders. In de fabriek voor precisie-instrumenten in Korçë kwam tijdens ons bezoek een gewoon geklede vrouw met haar kindje de fabriek binnen gewandeld, en ging naar een arbeidster die haar werk aan de machine stopte om het kindje vast te pakken. Op onze vraag vernamen we dat die vrouw met dat kindje een arbeidster van de fabriek was die tijdens haar vakantie haar werkmakker eens in de fabriek ging bezoeken! Bij ons zijn de fabrieken concentratiekampen, in Albanië is de arbeidsvreugde merkbaar. We zagen herhaaldelijk arbeiders opgeruimd (en zonder schoofzak, want ze kunnen in de fabriek eten) opkomen bij de ploegenwisseling. Op de binnenkoer van de breigoedfabriek in Korçë werd tijdens de schaft ijskreeem verkocht en op grote schaal genoten.

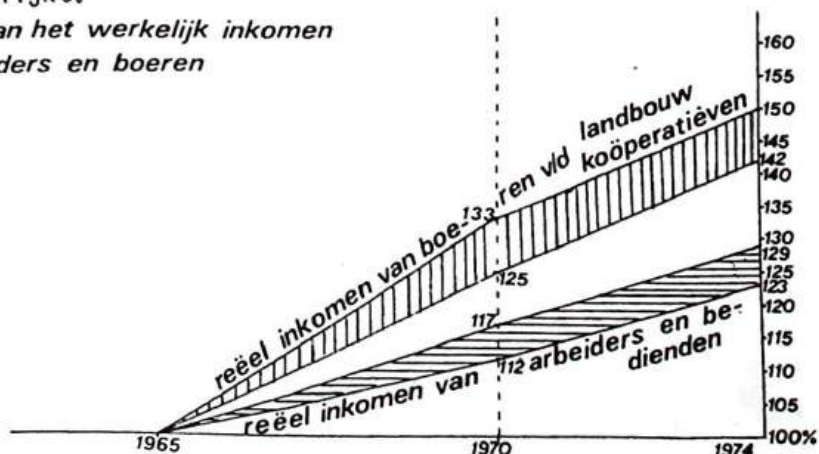
6. GEEN KRISSEN MEER - STABIELE OF DALENDE PRIJZEN - GEEN BELASTINGEN VOOR DE WERKERS.

Dank zij de juiste politiek van de Partij van de Arbeid van Albanië is de industriële en landbouwproductie, evenals het nationaal inkomen, het investeringsfonds en het konsumptiefonds voortdurend en harmonies gestegen. Zo is de hele industriële productie van 1950 op 1 maand verwezenlijkt in 1971. De globale industriële en landbouwproductie van '71-'75 komt overeen met de productie van de 10 vorige jaren ('61-'70), een verdubbeling dus.

Niet alleen groeit de Albanese ekonomie met een zeer hoog stijgingsritme (de industriële productie steeg van '71-'74 met 9.5 %; die van de landbouw met 5.9 %); zij blijft ook stabiel en vrij van crisis. Op die basis groeit onophoudelijk het welzijn van de werkende mensen in Albanië. In de periode van 30 jaar dat Albanië een socialisties land is, verdubbelde de bevolking. De gemiddelde leeftijd steeg van 38 jaar in 1938 tot 68 jaar in 1974. Daarbij steeg het individueel en gemeenschappelijk konsumptiefonds 2 à 3 maal sneller dan de bevolkingsgroei.

Werkloosheid is totaal onbekend in Albanië. Gemiddeld genomen, kan men zeggen, dat in 1 familie van 5 personen er 3 werken en 1 op pensioen is. In deze omstandigheden stijgt het reële inkomen en de koopkracht van de bevolking onophoudelijk, zoals uit bijgevoegde grafiek blijkt.

stijging van het werkelijk inkomen van arbeiders en boeren

TABEL II.

	1950	1960	1970
1. Bevolking	100	133	175
2. Bruto nationaal produkt	100	242	482
3. Konsumptiefonds van het volk (=lonen, sociale voorzieningen)	100	232	373
4. Hoeveelheid waren verkocht in kleinhandel (aan de prijs der betreffende jaren)	100	402	716
5. aantal scholieren en studenten.	100	176	375

Omdat de economische ontwikkeling van Albanië gepland wordt, met als centrale gedachte het welzijn van het volk en de vooruitgang van het land, zijn er geen krisissen in Albanië. Als gevolg hiervan is de Albanese munt - de Lek - één van de stabielste van de hele wereld. En dit terwijl de koers en de koopkracht van de kapitalistische en revisionistische munten voortdurend dalen. Zo is de koopkracht van de Lek met 26% gestegen tegenover de Amerikaanse Dollar en het Engelse Pond Sterling; met 30% tegenover de Franse Frank en met 16% tegenover de Russiese Roebel.

Om de invloed van de enorme prijsstijgingen van produkten ingevoerd uit de kapitalistische en revisionistische landen voor de Albanese verbruikers teniet te doen, komt de Albanese staat met miljoenen Lek tussen. Ook zorgt ze voor prijsdalingen van de belangrijkste produkten (bv. suiker, kinderkleding...) Het Albanese volk is er nu in geslaagd zichzelf in prakties alle konsumptiegoederen te voorzien, zodat de druk van de crisis in de kapitalistische landen verdwijnt. Deze economische onafhankelijkheid maakt Albanië ook onkwetsbaar voor economische boycot. Het geeft de mogelijkheid om de prijzen zelf te bepalen en te verlagen. Aldus betekent deze economische onafhankelijkheid een serieuze verhoging van het levensnivo.

Planmatige verhoging van het levensnivo.

Het loon in Albanië bedraagt ongeveer 600 tot 900 Lek per maand. (1 LEK = 4 BF) - dus 2.400 tot 3.600 BF per maand. Op het eerste zicht is dat weinig. Naast het feit dat Albanië voor de revolutie (1944) het armste land van heel Europa was, moet men echter volgende belangrijke punten voor ogen houden: het levensonderhoud is er veel goedkoper dan in België. (zie tabel)

Vooraf de basisprodukten (voedsel, kleding) en de diensten zijn zeer goedkoop. Bepaalde luxeprodukten, zoals een TV, zijn in verhouding nog duur. De Partij en de staat volgen een doelbewuste politiek om eerst iedereen van het noodzakelijke te voorzien en dan

stelselmatig, naargelang de produktie stijgt, ook de prijzen van de welvaartsgoederen te verlagen.

Daarom werd enige jaren geleden met man en macht gewerkt aan de algehele elektrifikatie van het land. Nu is er in elk huis, in de stad zowel als in het bergland, aangesloten op het elektriciteitsnet. Elke landbouwkoöperatieve, tot in de verste uithoek, is aangesloten op het telefoonnet.

In Albanië gaan enorme staatsuitgaven naar de ontwikkeling van onderwijs en cultuur, de bescherming van de gezondheid van de werkers, de zorg voor rust en ontspanning, inrichtingen voor kinderen, enz.

Het onderwijs is gratis, de werkers betalen niets voor de scholing van hun kinderen.

Bovendien genieten de werkers, die avondlessen volgen, van een aantal voordelen: vermindering van het aantal werkuren - zonder loonsvermindering - bijkomend betaald verlof elk jaar, in de examenperiode, enz. De staat betaalt 66% tot 68% van de kosten voor opvoeding en verblijf van de kinderen in kleuterscholen en kindertuinen.

De werkers dragen bij in de kosten in verhouding met hun inkomsten; hoe lager de inkomsten van de familie, hoe minder ze voor ieder kind betaalt. Voor de toekenning van beurzen geldt hetzelfde beginsel.

Hospitaalverblijf en andere geneeskundige zorgen zijn gratis voor iedereen. In Tirana geeft de staat voor elke werker die in het ziekenhuis wordt opgenomen, gemiddeld een bedrag uit van anderhalve maand loon van een arbeider. Wie een rusthuis bezoekt, betaalt maar 25% tot 45% van de werkelijke kosten. In tegenstelling met het kapitalisme, waar de zekerheid van bestaan nooit gewaarborgd is, hoeven de Albanezen zich geen zorgen te maken om hun bestaan in geval van ziekte, ongeval, ouderdom, enz.

Voor sociale voorzieningen en pensioen werd er in 1974 22 keer meer uitgegeven dan in 1950. De staat doet aanzienlijke uitgaven om appartementen te bouwen, waarvan de huur slechts 1 tot 3% van het familie-inkomen bedraagt.

De goederencirkulatie (de verkoop van produkten aan de bevolking, het binnenlands verkeer) is een goede barometer voor het welvaartspeil van de bevolking. In Albanië steeg dit in 1973 tot 9 maal de hoeveelheid van 1950. Zo werd er in '73 ten opzichte van '50 19.3 maal meer melk verkocht, 15.3 maal meer kaas, 15 maal meer aardappelen, 9.9 maal meer vetstoffen, 8.1 maal meer schoenen, 11.8 maal meer meubelen, 5 maal meer breigoederen, ... Als we de verkoop van TV's in 1974 vergelijken met 1970 zien we dat deze 14.3 maal steeg, de ijskasten 8.9 maal, de wasmachines 5.1 maal, en de verkoop van breigoed met 36.5%. Men dient er ook rekening mee te houden dat de meeste vrouwen mee gaan werken in de fabrieken of de landbouw en gelijke lonen verdienen als de mannen. De kameraden die de vorige jaren deelnamen aan de Albanië-reizen, konden herhaaldelijk vernemen dat in de werkende gezinnen bijna 1 loon per

maand kon gespaard worden. Zo zei één van de gidsen dat hij maandelijks 2000 tot 2500 BF opzij kon leggen. Dat betekent dat hij zichzelf in een vijftal maanden een zwart-wit TV toestel kon aanschaffen. In de steden zie je dan ook reeds bijna op alle appartementsgebouwen TV-antennes.

De deelnemers aan de Albanië-reizen hebben zich bijna dagelijks kunnen verbazen over de konkrete betekenis van de geringe kosten van levensonderhoud: een arbeider ging in een winkel te Durrës het handvat van zijn valies laten herstellen; hij betaalde hiervoor 4 BFR. Een andere kameraad liet zijn schoenen herstellen: de zool en revers werden met leer versterkt en de hiel terug vastgemaakt: 8 BFR !

Enkele prijzen in Albanië.

VOEDING

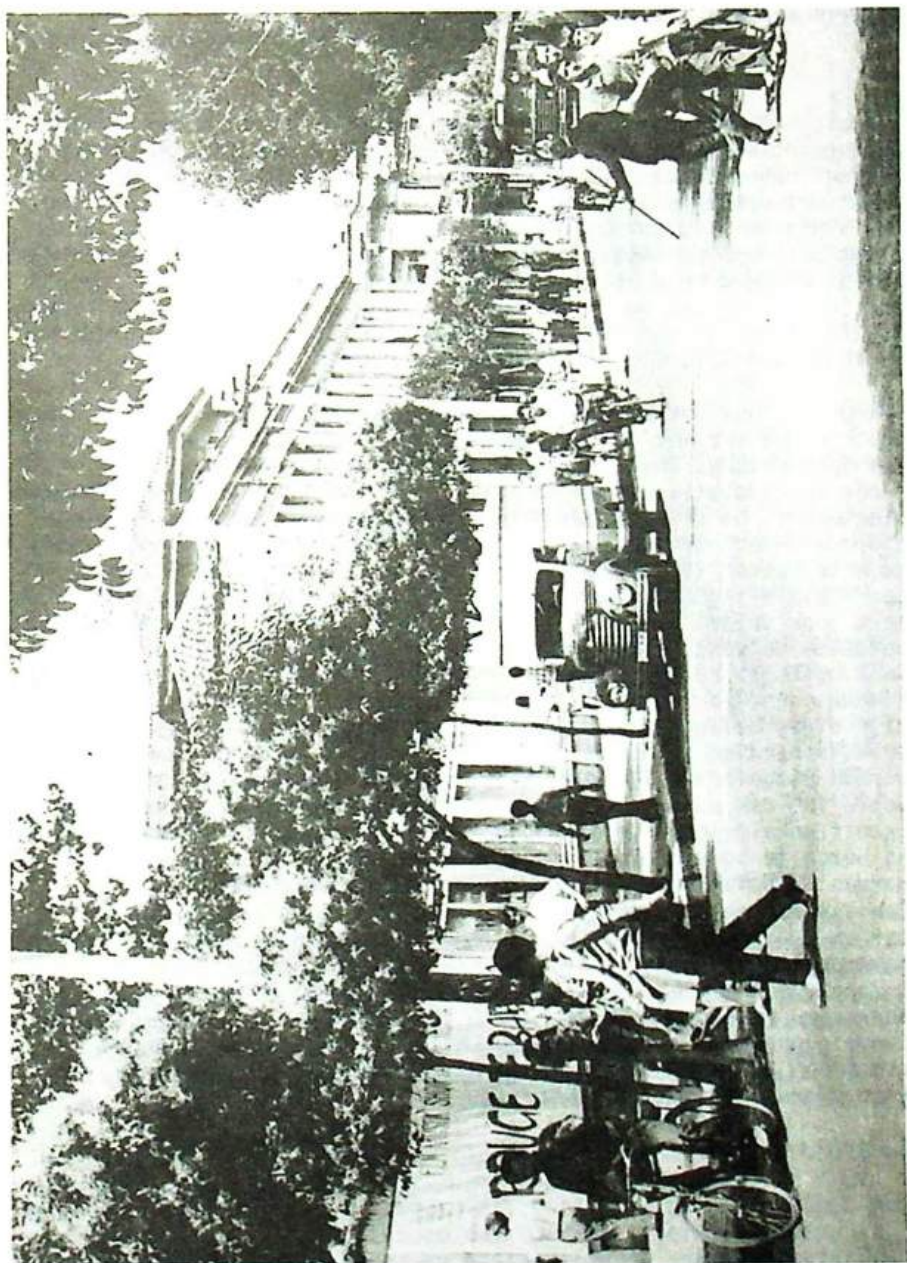
brood (1 kg)	8 FR
groenten (1 kg)	6 FR
tomaten - zomer	3 FR
- winter	4 FR
vlees (1 kg)	56 FR
melk (1 li.)	8 FR
limonade	2 FR

KLEDING

schoenen - sandalen	156 FR
- alledaagse	260 FR
- echt leder	400-800 FR
hemd	80-120 FR
zomerkleed	40-200 FR
herenkostuum	560 FR

DIENSTEN

huur (+ 3% van 1 loon)	80-120 FR
elektriciteit, verwarming, water, gemeenschappelijke kosten appartement	120-160 FR
haarkapper	4 FR
bioskoop	4-8 FR
kindertuin (volgens inkomen en aantal kinderen) per maand en per kind	200-400 FR
stevig middagmaal in staalfabriek	12 FR
verblijf van kind in pionierskamp(1 maand)	240 FR

EEN STRAAT IN ALBANIË. WEINIG VERKEER, GOED OPENBAAR VERVOER EN VEEL GROEN.

Huishuur bedraagt 1 à 3% van het loon.

In vele kapitalistische en revisionistische landen zijn er enorme woningproblemen. In Engeland zijn meer dan 1.250.000 woningen officieel onbewoonbaar verklaard; meer dan de helft van de bevolking kampt met ernstige woningproblemen. In Albanië zijn de huurprijzen - zoals uit de prijzentabel blijkt - zeer laag. De Partij en de staat doen enorme inspanningen om de woonomstandigheden te verbeteren. Zo werd in de periode '51-'70 de helft van de Albanese bevolking van nieuwe woningen voorzien. Hoe de situatie er konkreet is, leren we uit het volgende reisverslag van een kameraad die in de zomer van 1975 Albanië bezocht:

"Vanuit de bus waarmee we het land doorkruisten, leek Albanië één grote bouwwerf. Tot in het kleinste dorpje werden er nieuwe woningen opgetrokken. Onze gids vertelde hierover het volgende:

"Vóór de revolutie was er - vooral in de steden - een ernstig woningtekort. Na de bevrijding riep de Partij ons volk dan ook op hiermee gedaan te maken. Op 5 jaar tijd ontstonden zo in de voornaamste steden totaal nieuwe woonwijken. Naast enkele beroepsmensen - zoals ingenieurs en gespecialiseerde vaklui - werd al het werk door vrijwilligers gedaan. De staat leverde het materiaal en betaalde de vaste ploeg. Het vrijwilligerswerk is voor ons een heel belangrijke en levendige leerschool voor de vorming van de nieuwe mens. Zo leert het individu zich immers los te maken van zijn eigen belang en zich ten dienste te stellen van het hele volk. Bovendien kan op deze manier een groot en dringend werk snel worden uitgevoerd. Iedereen treedt vrijwillig toe en zet zich ten volle in. Ook nu nog wordt dit vrijwilligerswerk toegepast. Zo heb ikzelf enkele jaren geleden geholpen mijn wijk in Tirana te slopen en herop te bouwen. Door propaganda en discussies met twijfelaars werden de bewoners overtuigd om aan het plan te helpen."

Een appartement bestaat uit een leefkamer, een keuken, een badkamer en 1 à 3 slaapkamers naargelang de grootte van het gezin. Tegenwoordig wordt veel belang gehecht aan de kwaliteit van het werk. De appartementen worden veel luxueuzer. Daarom moet een gezin dat een nieuw appartement betreft, 120 BFR per maand betalen. De huizen of appartementen blijven KOLLEKTIEF eigendom. De huurprijs schommelt tussen de 80 en 120 BFR.; elektriciteit, verwarming en water wordt afzonderlijk betaald.

«De burgers betalen geen enkele soort van belastingen of taksen»; (artikel uit de nieuwe grondwet van Albanië).

Sinds 1970 is Albanië het enige land ter wereld, waar de bevolking geen belastingen of taksen moet betalen. Deze maatregel werd getroffen in 1969 en staat neergeschreven in het ontwerp voor nieuwe grondwet waarover momenteel in gans het land debatten worden georganiseerd: "De burgers betalen geen enkel soort belastingen, noch taksen."

Het aandeel van de belastingen in de totale inkomsten van het staatsbudget namen af van 12.6% in 1950 tot 2.7% in 1960 en 0.1% in 1969. Dat is mogelijk doordat de staat beschikt over de inkomsten van de socialistiese ekonomie. Inkomsten die bij ons verdwijnen onder de vorm van winsten in de zakken van de kapitalisten. De staatsinkomsten die voortkomen uit de socialistiese ekonomie waren in 1974 11 keer groter dan in 1950.

Vroeger werden er wel belastingen geheven in Albanië. Die hadden onder meer tot doel de omvergeworpen landeigenaars, kapitalisten en woekeraars te treffen en te onteigenen. Belangrijk hierin was bv. de "buitengeïone belasting op de oorlogswinsten" die direkt na de bevrijding werd ingesteld.

Vergelijk dit met de kapitalistiese landen, waar het volk steeds meer belastingen (direkte of indirekte) moet betalen om het kapitalisme door de krisis te helpen. Vergelijk dit met België, waar de staat nu zelfs belastingen op den dop heft. Vergelijk dit met Rusland, waar Kroetsjow met veel publiciteit een "programma tot afschaffing van de belastingen" aankondigde en waar de Russiese arbeider en bediende in 1973 157,6 roebel (1 roebel = ± 50 BFR.) belastingen betaalde.

LOONMAATREGEL BRENGT KOMMUNISME EEN STAPJE DICHTERBIJ.

De Partij van de Arbeid van Albanië wil er alles aan doen om te voorkomen, dat het socialistiese Albanië terugvalt in het kapitalisme, zoals dat in de Oost-Europese landen is gebeurd. Een belangrijke oorzaak voor het verval daar was het ontstaan van een nieuwe burgerlijke klasse, die de werkende bevolking steeds meer ten eigen bate ging exploiteren. Met de maatregelen voor salarisnivellering proberen de Albanezen elke ontwikkeling in die richting in hun eigen land tegen te gaan.

In het socialisme geldt de wet: loon naar werken; in het kommunisme: werken naar vermogen, ontvangen naar behoefte. Daarom zijn er in het socialisme nog steeds verschillen in beloning mogelijk, maar deze verschillen moeten op den duur wel kleiner worden, al naar gelang de mogelijkheden en omstandigheden van het socialis-

me. Op de lange weg naar het kommunisme is nu een nieuwe stap gedaan.

Wat houden de nieuwste besluiten van het Centraal Komitee en de Ministerraad in?

De belangrijkste maatregel is, dat salarissen van de leidende kaders, intelligentia en kaders in het leger, die meer dan 900 lek per maand verdienen een verlaging krijgen van 4 tot 25 %. Het doel daarvan is, dat de leidende kaders zo meer een levenswijze zullen volgen, die overeenstemt met die van het hele volk, zodat zij de noden van de bevolking beter zullen begrijpen. Bovendien voorkomt deze salarisverlaging carrièrezucht en de ijver voor kantoorbaantjes.

De premie's aan wetenschappers in het hoger onderwijs en onderzoek worden verlaagd met 14 tot 22 %. Premies op grond van wetenschappelijke titels en graden worden verlaagd tot 50 %.

Literair, artistiek en wetenschappelijk creatief werk wordt 30 tot 50-% minder betaald. Het doel van deze laatste maatregel is om de materiële en de morele prikkel voor het werk beter met elkaar in overeenstemming te brengen. De salarisverlaging in het onderwijs moet de leraren helpen om in deze belangrijke maatschappelijke sektor de revolutionaire geest voorop te stellen en het gevoel van de proletarische eenvoud te versterken.

Een aantal lonen worden verhoogd zoals de lonen van landbouwers en werkers in de fruitsektor. Bovendien wordt het loon van specialisten in dezelfde bedrijfstak gelijkgeschakeld, zodat elke specialist onder dezelfde omstandigheden het land kan dienen.

Om de verschillen tussen specialisten en hoog-gekwalficeerde arbeiders weg te werken, krijgen pas afgestudeerde specialisten de eerste twee jaar hetzelfde loon als de hoog-gekwalficeerde arbeider. De arbeiders en specialisten zullen aktiever worden betrokken bij de vaststelling en verbetering van hun bakzaamheid. Het gaat niet alleen om meer en betere produkten, maar ook om de ontwikkeling van de menselijke vaardigheid in het toepassen van de wetenschap in de produktie. En dat is een taak voor iedereen, die in de produktie werkzaam is.

Omdat de landbouwkoöperaties een eigen beleid kunnen voeren, beveelt het Centraal Komitee deze aan de maatregelen ook toe te passen. De maatregelen van het Centraal Komitee moeten begrepen worden in de situatie, waarin Albanië zich bevindt. Dat de kaders met entoesiasme akkoord gaan met een loonsverlaging mag raar lijken, maar de maatregelen van het Centraal Komitee zijn met instemming ontvangen. De werkers in Albanië begrijpen, dat het socialisme alleen maar versterkt kan worden als de fouten, die in Oost-Europese landen zijn gemaakt, worden voorkomen. Naast kampanjes tegen intellektualisme, technokratisering, burokratisering en liberalisering zijn de genomen maatregelen een nieuwe waarborg dat de arbeiders het voor het zeggen blijven houden.

7. GENEESKUNDE VOOR HET VOLK.

Voor de bevrijding was Albanië één van de achterlijkste landen van Europa, ook op medies gebied. Koning Zog, het hoofd van de Albanese uitbuiters, gaf 3,7 % van het landsbudget uit voor het onderhoud van zijn paleis, terwijl slechts 1,3 % bestemd was voor de mediese voorzieningen van 1 miljoen boeren en arbeiders. Acht steden hadden een klein hospitaaltje; de 100 dokters die het land telde, kwamen niet op het platteland; geneeskundige zorgen waren trouwens onbetaalbaar voor de werkers : een doktersonderzoek kostte zeven maal meer dan het daginkomen (15 F, die ze al moesten uitgeven voor een handvol eten).

Het is dan ook niet te verwonderen, vooral door de armoe en de honger, dat de helft van de bevolking leed aan tuberculose, malaria (moeraskoorts) en sifilis. Vooral bij de kinderen was het sterftcijfer zeer hoog zodat de gemiddelde levensduur slechts 38 jaar was in 1938 !

Tijdens de revolutionaire bevrijdingsstrijd werden overal veldhospitaal opgericht en werd zo gelijktijdig met de strijd tegen het fascisme en onderdrukking, een begin gemaakt met de strijd tegen de ziekten.

Onmiddellijk na de bevrijding werd een Ministerie van Volksgezondheid opgericht dat de privé-geneeskunde afschafte; alle mediese diensten en instellingen kwamen aan de volksstaat; alle gezondheidszorgen werden graties voor iedereen. In rekordtempo werden verpleegsters en dokters opgeleid, die ook op het platteland hospitalen en poliklinieken gingen uitbouwen. De strijd tegen de besmettelijke ziekten samen met het uitschakelen van honger en armoede leidde tot het volledig uitroeien van sifilis (reeds in 1949, dit is op 4 jaar tijd!) en malaria (1951).

Op dit ogenblik is het ziektecijfer een van de laagste ter wereld en de gemiddelde levensduur is al 68 jaar ! De staat besteedt 24 % van het budget aan de sociale sektor; ieder jaar komen er 200 tot 250 dokters bij, dit is 2 tot 2,5 maal zoveel als er in 1938 in heel het land waren !

Bezoek aan kinderkliniek in Korçë.

De dienst kindergeneeskunde van Korçë bestaat sedert de bevrijding en telde toen 5 bedjes. Dit moderne kinderziekenhuis staat sinds anderhalf jaar ten dienste van 200 kinderen van 0 tot 14 jaar; het is nauw verbonden met de kraaminrichting van de stad. De doktores die ons de uitleg geeft neemt ons mee naar de verschillende afdelingen van het ziekenhuis. Op de afdeling spoedgevallen werkt per patientje 1 verpleegster; de dokters werken er 24 uur aan een stuk om beter de kinderen te kunnen volgen, waarna ze 24 uur vrij zijn. Bij de vroeggeborenen is er 1 verpleegster voor 3 kindjes en op de gewone observatieafdeling 1 op 8 kinderen. Als we bij onze rondleiding voorbij de afdelingen met grotere patientjes komen, groeten ze ons vanuit hun bed met gebalde vuist !

In een lokaal geven een dertigtal moeders hun kindje borstvoeding. De volksstaat maakt het de moeders mogelijk hun kinderen de beste voeding te geven; moedermelk is beter van samenstelling en kiemvrij en beschermt de kleine beter tegen ziekten dan koemelk. Prakties alle Albanese moeders geven borstvoeding, tot 9 maand en zelfs langer; gedurende die tijd hoeven ze slechts 6 uur te werken in plaats van 8. De kleine kan gevoed worden in de kribbe van het fabriek of het dorp. Is het kindje ziek, dan gaat de moeder - ook tijdens de werkuren - naar het ziekenhuis om borstvoeding te geven; woont de moeder te ver af, dan mag ze dag en nacht logeren in het ziekenhuis. In elk geval wordt haar loon volledig betaald. Iedere dag om 11 uur staan de dokters ter beschikking van de ouders om uitleg te geven over de toestand van de kleine, de behandeling, enz. Op de verpleegdienst ligt verder dagelijks een informatienota van elke kleine.

Voorkomen is beter dan genezen.

Dit principe wordt streng toegepast in Albanië. Inentingen zijn voor alle kinderen verplicht. De kinderen worden gevaccineerd tegen kinderverlamming, dyfterie (kroep), tetanos (klem), kinkhoest en typhus. Ieder kind wordt ook ingeënt tegen tuberculose wat in België enkel gebeurt voor bepaalde beroepen (dokters, verpleegsters, enz...). De doktores vertelt van drie jaar geleden, toen in alle buurlanden van Albanië (Griekenland, Joegoslavië en Italië) cholera is voorgekomen : op 24 uur tijd werd de entstof tegen cholera in gans Albanië verspreid en werd iedereen ingeënt zodat er geen enkel geval van cholera kon optreden.

GENEESKUNDE IN ALBANIË : VOLLEDIG GRATIS VOOR ALLE ARBEIDERS.
DE DOKTERS ONTVANGEN EEN VAST LOON VAN DE STAAT.

Volledig en veelzijdig systeem van sociale zekerheid.

In Albanië zorgt de staat volledig voor de uitgaven van de sociale zekerheid; er zijn geen afhoudingen op het loon noch enige andere bijdragen. De geneeskundige zorgen, naar een dokter of een tandarts gaan, het verblijf in een hospitaal, gelijk welk onderzoek (platen, cardiogram, bloed), kosten niets. Hier geldt het principe : voor iedereen zoveel als hij nodig heeft. Alleen voor medicamenten betaalt men een klein bedrag omdat verschillende nog uit het buitenland ingevoerd worden; zo betaalt ge voor een doosje antibiotica slechts 8 F.

De vergoedingen bij tijdelijke arbeidsongeschiktheid verschillen volgens de aard van de ziekte en het aantal jaren dienst; ze gaan van 70 % tot 100 % van het loon. Voor werkongevallen en beroepsziekte is het 95 %, voor mijnwerkers 100 %. Het principe dat hier geldig is : aan iedereen volgens hetgeen hij gepresteerd heeft.

Zwangere vrouwen mogen geen zwaar of ongezond werk verrichten, ze krijgen 12 weken bevallingsverlof (5 weken voor en 7 weken na de bevalling). Er wordt een geboortepremie uitbetaald en de vrouw wordt tegen 95 % van haar loon doorbetaald indien ze al 5 jaar werkt; anders is het 75 %.

Het geboortecijfer ligt vooral ook dank zij de uitstekende voorzieningen voor moeder en kind zeer hoog : 27 per duizend.

Iedere Albanees kan rekenen op een onbezorgde oude dag; alle arbeiders en bedienden en vanaf 1972 ook alle boeren krijgen een rustpensioen dat 70 % van hun hoogste loon bedraagt. De pensioenleeftijd is voor mannen 60 jaar indien ze 25 jaar gewerkt hebben en voor vrouwen 55 jaar bij 20 jaren dienst; vrouwen met 6 kinderen en 15 jaar dienst gaan al vanaf 50 jaar op pensioen ! In Albanië worden de gepensioneerden echter niet aan hun lot overgelaten; de kinderen beschouwen het als een morele plicht hun ouders bij te houden zodat de twee bejaardentehuisjes van het land - voor bejaarden die absoluut geen familie hebben - bijna verlaten zijn. De gepensioneerden kunnen zich trouwens nog goed ten nutte maken voor de kleine kinderen. Diegenen die nog flink zijn mogen 3 uur op hun fabriek of op de boerderij blijven verderwerken zodat ze hun vol loon kunnen verdienen. Vaak blijven ze met hun ervaring van het werk behulpzaam bij de opleiding van jongere arbeiders, of gaan ze als oudpartizanen lessen geven in vaderlandsliefde in de kindertuinen en de scholen.

Ook de gehandikaptten worden niet uitgeschakeld of in aparte werkplaatsen gestoken. In elke stad zijn er centra voor blinden en in Tirana is er een middelbare school voor gehandikaptten. In deze school worden aan de blinden, doofstommen, enz... de beroepen geleerd waartoe ze in staat zijn, waarna ze gewoon gaan wer-

ken en deelnemen aan het dagelijks leven. Dit is de beste manier om hun handikap te vergeten en zich gelukkig te voelen.

Het socialisme roeit vele ziekte-oorzaken uit.

In alle fabrieken konden we zien dat het ritme laag was; iedere arbeider heeft er de tijd om veilig te werken en ook de plicht, want onveilig en te snel werken is verboden. Geen kosten worden gespaard om machines af te schermen, stof en rook af te zuigen. De gezondheid komt vóór de produktie. In het koperdraadfabriek in Skodra is sinds de bouw in 1963 geen enkel ernstig ongeval voorgekomen. !

De staat zorgt voor een vlot openbaar vervoer zodat het veel minder druk is op de wegen dan bij ons. Er bestaat een snelheidsbeperking van 55 km op de buiten en 30 km per uur in de bebouwde kommen. Toen we vroegen aan onze chauffeur waarom hij voortdurend klaksonneerde terwijl dit bij ons verboden is, antwoordde hij : "Bij ons telt een mensenleven heel veel; als ik te snel zou rijden verlies ik onmiddellijk mijn rijbewijs." Zo komen verkeersongevallen bijna niet voor in Albanië.

Door het uitschakelen van de werkloosheid en door de sociale voorzieningen moet niemand angstig zijn voor de dag van morgen. Ongezonde konkurrentiegeest wordt in de opvoeding en op het werk uitgeschakeld. Men leert de problemen gezamenlijk oplossen : kameraden met moeilijkheden worden omringd met speciale zorg door de ganse fabrieks- of wijkgemeenschap. De arbeiders worden niet afgejaagd, nemen deel aan het opstellen van het produktieplan en aan de leiding van de fabriek, ieders schepende kracht kan volledig tot ontplooiing komen. Zo komen psychiese ziektes ("zenuwen") prakties niet meer voor in Albanië. In de 2 psychiatrische ziekenhuizen van Tirana en Elbasan worden vooral aangeboren zenuwziekten, zoals slachtoffers van hersenletsels en mongooltjes verzorgd.

Van verpleegster tot kliniekhoofd.

De 45-jarige doktores die ons rondleidde in het ziekenhuis was vroeger verpleegster die na haar dagtaak kursussen volgde tot hulpdokter. Ze was zo bekwaam dat men haar voorstelde om in Tirana voor dokter te gaan studeren. Uiteindelijk volgde ze nog een opleiding tot kinderspecialiste en werd ze diensthoofd van het kinderziekenhuis en verantwoordelijke voor de pediatriese diensten van gans de streek.

Ze moet glimlachen als we haar vragen hoeveel ze verdient : de beginwedge van een jonge dokter komt overeen met een gemiddeld arbeidersloon (2800 F per maand).

Volledig en veelzijdig systeem van sociale zekerheid.

In Albanië zorgt de staat volledig voor de uitgaven van de sociale zekerheid; er zijn geen afhoudingen op het loon noch enige andere bijdragen. De geneeskundige zorgen, naar een dokter of een tandarts gaan, het verblijf in een hospitaal, gelijk welk onderzoek (platen, cardiogram, bloed), kosten niets. Hier geldt het principe : voor iedereen zoveel als hij nodig heeft. Alleen voor medicamenten betaalt men een klein bedrag omdat verschillende nog uit het buitenland ingevoerd worden; zo betaalt ge voor een doosje antibiotica slechts 8 F.

De vergoedingen bij tijdelijke arbeidsongeschiktheid verschillen volgens de aard van de ziekte en het aantal jaren dienst; ze gaan van 70 % tot 100 % van het loon. Voor werkongevallen en beroepsziekte is het 95 %, voor mijnwerkers 100 %. Het principe dat hier geldig is : aan iedereen volgens hetgeen hij gepresteerd heeft.

Zwangere vrouwen mogen geen zwaar of ongezond werk verrichten, ze krijgen 12 weken bevallingsverlof (5 weken voor en 7 weken na de bevalling). Er wordt een geboortepremie uitbetaald en de vrouw wordt tegen 95 % van haar loon doorbetaald indien ze al 5 jaar werkt; anders is het 75 %.

Het geboortecijfer ligt vooral ook dank zij de uitstekende voorzieningen voor moeder en kind zeer hoog : 27 per duizend.

Iedere Albanees kan rekenen op een onbezorgde oude dag; alle arbeiders en bedienden en vanaf 1972 ook alle boeren krijgen een rustpensioen dat 70 % van hun hoogste loon bedraagt. De pensioenleeftijd is voor mannen 60 jaar indien ze 25 jaar gewerkt hebben en voor vrouwen 55 jaar bij 20 jaren dienst; vrouwen met 6 kinderen en 15 jaar dienst gaan al vanaf 50 jaar op pensioen ! In Albanië worden de gepensioneerden echter niet aan hun lot overgelaten; de kinderen beschouwen het als een morele plicht hun ouders bij te houden zodat de twee bejaardentehuisjes van het land - voor bejaarden die absoluut geen familie hebben - bijna verlaten zijn. De gepensioneerden kunnen zich trouwens nog goed ten nutte maken voor de kleine kinderen. Diegenen die nog flink zijn mogen 3 uur op hun fabriek of op de boerderij blijven verderwerken zodat ze hun vol loon kunnen verdienen. Vaak blijven ze met hun ervaring van het werk behulpzaam bij de opleiding van jongere arbeiders, of gaan ze als oudpartizanen lessen geven in vaderlandsliefde in de kindertuinen en de scholen.

Ook de gehandikaptten worden niet uitgeschakeld of in aparte werkplaatsen gestoken. In elke stad zijn er centra voor blinden en in Tirana is er een middelbare school voor gehandikaptten. In deze school worden aan de blinden, doofstommen, enz... de beroepen geleerd waartoe ze in staat zijn, waarna ze gewoon gaan wer-

ken en deelnemen aan het dagelijks leven. Dit is de beste manier om hun handikap te vergeten en zich gelukkig te voelen.

Het socialisme roeit vele ziekte-oorzaken uit.

In alle fabrieken konden we zien dat het ritme laag was; iedere arbeider heeft er de tijd om veilig te werken en ook de plicht, want onveilig en te snel werken is verboden. Geen kosten worden gespaard om machines af te schermen, stof en rook af te zuigen. De gezondheid komt vóór de produktie. In het koperdraadfabriek in Skodra is sinds de bouw in 1963 geen enkel ernstig ongeval voorgekomen. !

De staat zorgt voor een vlot openbaar vervoer zodat het veel minder druk is op de wegen dan bij ons. Er bestaat een snelheidsbeperking van 55 km op de buiten en 30 km per uur in de bebouwde kommen. Toen we vroegen aan onze chauffeur waarom hij voortdurend klaksonneerde terwijl dit bij ons verboden is, antwoordde hij : "Bij ons telt een mensenleven heel veel; als ik te snel zou rijden verlies ik onmiddellijk mijn rijbewijs." Zo komen verkeersongevallen bijna niet voor in Albanië.

Door het uitschakelen van de werkloosheid en door de sociale voorzieningen moet niemand angstig zijn voor de dag van morgen. Ongezonde concurrentiegeest wordt in de opvoeding en op het werk uitgeschakeld. Men leert de problemen gezamenlijk oplossen : kameraden met moeilijkheden worden omringd met speciale zorg door de ganse fabrieks- of wijkgemeenschap. De arbeiders worden niet afgejaagd, nemen deel aan het opstellen van het produktieplan en aan de leiding van de fabriek, ieders schepende kracht kan volledig tot ontplooiing komen. Zo komen psychische ziektes ("zenuwen") prakties niet meer voor in Albanië. In de 2 psychiatrische ziekenhuizen van Tirana en Elbasan worden vooral aangeboren zenuwziekten, zoals slachtoffers van hersenletsels en mongooltjes verzorgd.

Van verpleegster tot kliniekhoofd.

De 45-jarige doktoress die ons rondleidde in het ziekenhuis was vroeger verpleegster die na haar dagtaak kursussen volgde tot hulpdokter. Ze was zo bekwaam dat men haar voorstelde om in Tirana voor dokter te gaan studeren. Uiteindelijk volgde ze nog een opleiding tot kinderspecialiste en werd ze diensthoofd van het kinderziekenhuis en verantwoordelijke voor de pediatriese diensten van gans de streek.

Ze moet glimlachen als we haar vragen hoeveel ze verdient : de beginwedge van een jonge dokter komt overeen met een gemiddeld arbeidersloon (2800 F per maand).

Plattelandsdokters werken in moeilijker omstandigheden en verdienen bijgevolg meer. In Albanië bedraagt het hoogste inkomen nochtans nooit meer dan 2 maal het laagste inkomen. Sinds 2 jaar werd in Albanië ook de maatregel ingevoerd dat kandidaat-dokters na hun middelbare studies 1 jaar produktie-arbeid gaan verrichten in de fabriek of in de landbouw. De arbeiders en boeren met wie de kandidaat gewerkt heeft, oordelen of hij de nodige politieke en sociale kwaliteiten beschikt om werkelijk een dokter in dienst van het volk te worden. De afgestudeerde dokters doen 1 maand per jaar handenarbeid om nauw verbonden te blijven met de noden en de strijd van het werkende volk.

Op een vraag van ons vernamen we dat het kliniekhoofd ook partijlid is.

Om bij de partij te komen diende de dokteres zoals iedere intellektueel die dit wil, eerst drie jaar in de produktie te gaan; ze werkte in een fabriek en een landbouwkoöperatieve en bleef ondertussen gedeeltelijk haar beroep uitoefenen. Onze gids vertelde achteraf dat de dokteres niet gezegd had dat ze houdster is van de in Albanië uitzonderlijke eretitel "Heldin van de Arbeid" omwille van de enorme inspanningen die ze leverde voor de oprichting van het nieuwe ziekenhuis van Korçë en van de pediatriese diensten van de omliggende dorpen. We waren eens te meer verheugd vast te stellen dat de Partij van de arbeid van Albanië werkelijk de meest toegewijde en revolutionaire elementen in haar rangen telt.

ALBANESE DORPEN GETROFFEN DOOR AARDBEVING, IN 23 DAGEN VOLLEDIG HERSTELD OP KOSTEN VAN DE STAAT.

Meer dan 3 maand na de ramp zijn in Ruisbroek nog overal de gevolgen van de overstroming in hun volle omvang te zien.

Totaal anders gaat het eraan toe indien er zich een natuurramp voordoet in het socialistiese Albanië.

Op 22 november 1975 deden zich hevige aardbevingen voor in 15 dorpen van het distrikt Sarande (Albanië). Er waren geen menselijke levens te betreuren maar 117 huizen waren vernield en onbewoonbaar, 322 waren zwaar beschadigd, 255 huizen leden middelmatige of lichte schade, en verschillende gebouwen van sociaal of cultureel nut werden beschadigd.

Partijvoorzitter E. Hoxha beloofde in een brief aan de geteisterden dat alle vernielde of beschadigde huizen vóór het einde van december heropgebouwd of hersteld zouden zijn.

In een regeringsverklaring werd onmiddellijk aangekondigd dat de Staat alle onkosten volledig op zich nam.

Onmiddellijk werden arbeiders en boeren aangeduid om - met behoud van hun loon - de getroffen streek te gaan helpen: 3.000 arbeiders, waarvan 780 specialisten in bouwkunde, 1.685 boeren uit de

koöperatieven en meer dan 300 arbeiders uit andere bedrijven. Dankzij hun indrukwekkende inspanningen en revolutionair entoesiasme kon de regering op 19 december, dus 13 dagen vóór de datum die door E. Hoxha was vooropgesteld, meedelen dat alle families hun huis terug hadden kunnen betrekken. In amper 23 dagen werden zo 1.058 huizen en gebouwen nieuw gebouwd of volledig hersteld. De Kommunistiese Partij had de heropbouwers als ordewoord gegeven: "EEN VOOR ALLEN, ALLEN VOOR EEN."

8. ARBEIDERSKONTROLE IS IN ALBANIË WERKELIJKHEID.

In de nieuwe grondwet van Albanië staat vermeld dat Albanië "een staat van de diktatuur van het proletariaat" is. Alleen onder de diktatuur van het proletariaat is het mogelijk dat de arbeiders een echte en efficiënte controle op de produktie en de maatschappij uitoefenen.

De eerste twee wegen waarlangs de arbeiders deelnemen aan het beheer van het land en strijden tegen burokratisme en kapitalisties verval, worden dan ook gevormd door de Partij en de Staat van Albanië.

De Partij is de partij van de arbeidersklasse. De geschiedenis heeft overduidelijk aangeduid dat de politiek van de Partij de wezenlijke belangen van de arbeidersklasse uitdrukt en verwezenlijkt. De Albanese Partij bestaat tevens voor meer dan 37 % uit arbeiders (de tweede grootste groep wordt gevormd door de boeren). De Partij van de Arbeid bestuurt en regelt alles, zo zegt de Albanese grondwet.

De Albanese staat is de staat van de arbeidersklasse. De arbeidersstaat controleert door de ministeries, de uitvoerende komitees, de financiële controlekommissies in de bedrijven... de werking van alle bestuursorganen, fabrieken, enzovoort...

Een derde weg waarlangs de Albanese arbeiders controle uitoefenen, dat is de direkte controle, door de basis van onderuit in ploegen van arbeiderskontrolle. Dergelijke ploegen werken overal, in de fabrieken, de ministeries, het leger en de gerechtelijke organen.

In België proberen de vakbondsleiders de arbeiders te winnen voor hun bedrieglijk ordewoord van "arbeiderskontrolle". Die zogezegde arbeiderskontrolle komt erop neer dat vakbondsleiders samen met de patroons in de direktie van de kapitalistische bedrijven gaan zetelen. Zoals in de Luikse Staalnijverheid, waar ze dan mee de rationalisering en 1200 afdankingen hielpen doorvoeren sinds 1971.

Onder de diktatuur van het grootkapitaal kan er geen arbeiderskontrolle bestaan. Dit is enkel mogelijk onder de diktatuur van het proletariaat.

We geven hieronder het verslag van 3 arbeiders van een geologisch bedrijf in Tirana. Deze arbeiders zijn dikwijls lid van arbeiderskontrollegroepen geweest.

HOE ARBEIDERSKONTROLE WERD UITGEOEFEND IN EEN FABRIEK, EEN ZIEKENHUIS, EEN STADSBESTUUR EN EEN KINDERKRIBBE.

"We namen onder andere deel aan de arbeiderskontrolle in ziekenhuis nr. 2 in Tirana. De vakbondsleiding van het distrikt had ons kollektief opdracht gegeven een arbeiderskontrollegroep te vormen. Ons kollektief riep een vergadering bij elkaar, waarop een aantal arbeiders werd gekozen om zich met de kontrolle bezig te houden. Wij werden ook gekozen.

Onderwerp van onze kontrolle was ditmaal een ziekenhuis. Verschillende patiënten hadden over de behandeling in dit ziekenhuis geklaagd. Bij ons is het namelijk zo dat mediese hulp gratis is en dat er in de ziekenhuizen en andere instellingen voor gezondheidszorg geen verschillende klassen zijn. Patiënten worden overal hetzelfde behandeld, ongeacht welke plaats ze in de maatschappij innemen, welke opvoeding ze hebben gehad of welk beroep ze uitoefenen.

Onze maatschappij is immers niet verdeeld in rijken en armen, in heersers en overheersten.

In het algemeen is de verzorging in onze instellingen en de behandeling door de artsen goed. Maar dat betekent niet dat er geen fouten worden gemaakt. De patiënten kunnen terecht kri-

"FLETE RRUFE" OF "BLIKSEMBLADEN" : IEDEREEN KAN ZIJN KRITIEKEN OP DIREKTIE EN WERKMAKERS UITHANGEN. MEN MOET BINNEN EEN BEPAALDE TERMIJN ANTWOORDEN.

De Albanese staat is de staat van de arbeidersklasse. De arbeidersstaat controleert door de ministeries, de uitvoerende komitees, de financiële controlekommissies in de bedrijven... de werking van alle bestuursorganen, fabrieken, enzovoort...

Een derde weg waarlangs de Albanese arbeiders controle uitoefenen, dat is de direkte controle, door de basis van onderuit in ploegen van arbeiderscontrole. Dergelijke ploegen werken overal, in de fabrieken, de ministeries, het leger en de gerechtelijke organen.

In België proberen de vakbondsleiders de arbeiders te winnen voor hun bedrieglijk ordewoord van "arbeiderscontrole". Die zogezegde arbeiderscontrole komt erop neer dat vakbondsleiders samen met de patroons in de direktie van de kapitalistische bedrijven gaan zetelen. Zoals in de Luikse Staalnijverheid, waar ze dan mee de rationalisering en 1200 afdankingen hielpen doorvoeren sinds 1971.

Onder de diktatuur van het grootkapitaal kan er geen arbeiderscontrole bestaan. Dit is enkel mogelijk onder de diktatuur van het proletariaat.

We geven hieronder het verslag van 3 arbeiders van een geologisch bedrijf in Tirana. Deze arbeiders zijn dikwijls lid van arbeiderscontrolegroepen geweest.

HOE ARBEIDERSKONTROLE WERD UITGEOEFEND IN EEN FABRIEK, EEN ZIEKENHUIS, EEN STADSBESTUUR EN EEN KINDERKRIBBE.

"We namen onder andere deel aan de arbeiderscontrole in ziekenhuis nr. 2 in Tirana. De vakbondsleiding van het distrikt had ons kollektief opdracht gegeven een arbeiderscontrolegroep te vormen. Ons kollektief riep een vergadering bij elkaar, waarop een aantal arbeiders werd gekozen om zich met de controle bezig te houden. Wij werden ook gekozen.

Onderwerp van onze controle was ditmaal een ziekenhuis. Verschillende patiënten hadden over de behandeling in dit ziekenhuis geklaagd. Bij ons is het namelijk zo dat mediese hulp gratis is en dat er in de ziekenhuizen en andere instellingen voor gezondheidszorg geen verschillende klassen zijn. Patiënten worden overal hetzelfde behandeld, ongeacht welke plaats ze in de maatschappij innemen, welke opvoeding ze hebben gehad of welk beroep ze uitoefenen.

Onze maatschappij is immers niet verdeeld in rijken en armen, in heersers en overheersten.

In het algemeen is de verzorging in onze instellingen en de behandeling door de artsen goed. Maar dat betekent niet dat er geen fouten worden gemaakt. De patiënten kunnen terecht kri-

"FLETE RRUFE" OF "BLIKSEMBLADEN" : IEDEREEN KAN ZIJN KRITIEKEN OP DIREKTIE EN WERKMAKERS UITHANGEN. MEN MOET BINNEN EEN BEPAALDE TERMIJN ANTWOORDEN.

tiek hebben en initiatieven voor verbetering van het werk in de gezondheidszorg ontwikkelen.

De werkers van het ziekenhuis hielpen echt mee en deden moeite om ons werk te verlichten, waardoor we onze taak goed konden uitvoeren. Het was ons er niet in de eerste plaats om te doen de schuldigen op te sporen, maar wel om ertoe bij te dragen dat de zieken zo goed mogelijk behandeld werden. Omdat het werk in een ziekenhuis een specifiek karakter heeft, moest het speciaal opgeleide personeel ons natuurlijk bijstaan. Het werd dus een gemeenschappelijke controle. Op deze manier waren wij in staat de belangrijkste problemen te onderkennen en de juiste conclusies te trekken.

De controle betrof niet alleen de mediese behandeling, maar ook de houding van het ziekenhuispersoneel tegenover de patienten. We kwamen bij onze controle tot bepaalde gevolgtrekkingen en deden het personeel een aantal suggesties om hun werk te verbeteren.

Deze aanbevelingen en suggesties bespraken we samen met alle mensen die in het ziekenhuis werkten. Hun meningen daarover droegen er in belangrijke mate toe bij dat er een diepgaande analyse kon worden gemaakt van de gekonstateerde mistoestanden. Samen met het arbeidskollektief van het ziekenhuis stelden we een uitgewerkt plan op. Voor de uitvoering daarvan werden verantwoordelijke personen aangewezen. Er werd een termijn gesteld.

De arbeiderscontrolegroep gaf vervolgens nog enige opmerkingen door aan de gezondheidszorgafdeling van het uitvoerend comité van de distriktvolksraad en aan het Ministerie van Gezondheidszorg.

het bestuur van de instelling waarin de controle wordt doorgevoerd moet ervoor zorgen dat de plannen die door de arbeiderscontrolegroep worden opgesteld, ook worden uitgevoerd. Na afloop van de afgesproken termijn begeeft de controlegroep zich weer naar het ziekenhuis om te kijken of de voorgestelde verbeteringen uitgevoerd zijn en of ze helpen.

Tegelijkertijd moesten wij, leden van deze groep, berichten over het verloop van de controle aan het kollektief dat ons destijds gekozen had. We gaven verslag van wat zich afgespeeld had, welke maatregelen waren genomen en wat hun effect was geweest.

De arbeiderscontrole omvat vele gebieden. Kollega's van ons waren b.v. lid van de groepen die in verschillende bedrijven, kultuurcentra, scholen en staats- en partijorganen de arbeiderscontrole doorvoerden. Door deze controle heeft de arbeidersklasse invloed op alles en worden bureaucratie en andere, voor de socialistiese samenleving schadelijke stromingen, bestreden.

En dat is ook de bedoeling van de controle.

Andere kollega's waren weer lid van een groep, die het werk van het volksmacht-apparaat moest controleren in een bepaald deel van de hoofdstad. Ze bekeken hoe de ambtenaren het contact met de bevolking onderhiielden, wat er met opmerkingen en ideeën van beneden af gebeurde, hoe de verschillende problemen opgelost werden en hoe de vragen van de massa's beantwoord werden. Men konstateerde dat dit werk in het algemeen heel goed werd gedaan. Toch werden er ook fouten en gebreken ontdekt, die een gevolg waren van bureaucratisme. Ze konden herleid worden tot het feit dat de leden van de volksraad niet genoeg geactiveerd werden: in veel gevallen werd er niet regelmatig voor de kiezers rekenschap afgelegd van het gevoerde beleid.

De arbeiderscontrolegroep verlangde daarom een vergadering van de volksraad. Op deze meeting werden de oorzaken van de verschillende gebreken besproken evenals de mogelijkheden ze te verhelpen.

In diverse gevallen troffen leden van controle-groepen ook al ter plekke de noodzakelijke maatregelen.

Onlangs vormden we een groep die een van de grootste handelsbedrijven van Tirana ging controleren. We concentreerden onze aandacht vooral op het nemen van een aantal maatregelen om de bureaucratiese vertragingen uit de wereld te helpen. Deze waren namelijk zeer nadelig voor de dienstverlening in het handelsverkeer.

Tijdens de arbeiderscontrole in kinderkrèche nr. 43 stelden we vast dat de kollega's van het bestuur van deze krèche, vooral de direktice en de voorzitter van de vakbond, zich niet goed van hun taak kweten. Hun werk was slecht en niet in overeenstemming met hun verantwoordelijkheid. Omdat er veel dingen gebeurden die niet door de beugel konden, organiseerden we een vergadering van het kollektief van de krèche en stelden we voor zowel de direktice als de voorzitter van hun functie te ontheffen.

Het kollektief was het daarmee eens.

Het instellen van een arbeiderscontrolegroep kan dus ook aanleiding geven tot het ontslag van bepaalde personen, die de hen toevertrouwde posities niet waard zijn. Dat geldt trouwens ook voor alle posities en functies, of het nu om een direktie gaat of om een eenvoudige bediende.

De arbeidersklasse is de voorhoede van het hele leven in ons land. Ze strijdt dan ook met nadruk tegen de fouten in eigen kring. In ons eigen werk worden arbeiderscontroles in verschillende afdelingen georganiseerd. Arbeiders van de ene afdeling controleren een andere afdeling, waarbij ze vooral letten op discipline en het volgen van verdere beroepsopleidingen, maar ook op het gedrag van de werkers tegenover hun kollega's. Arbeiders van de mechaniese afdeling van ons bedrijf controleerden niet lang geleden alle andere afdelingen. Ze letten

tiek hebben en initiatieven voor verbetering van het werk in de gezondheidszorg ontwikkelen.

De werkers van het ziekenhuis hielpen echt mee en deden moeite om ons werk te verlichten, waardoor we onze taak goed konden uitvoeren. Het was ons er niet in de eerste plaats om te doen de schuldigen op te sporen, maar wel om ertoe bij te dragen dat de zieken zo goed mogelijk behandeld werden. Omdat het werk in een ziekenhuis een specifiek karakter heeft, moest het speciaal opgeleide personeel ons natuurlijk bijstaan. Het werd dus een gemeenschappelijke controle. Op deze manier waren wij in staat de belangrijkste problemen te onderkennen en de juiste conclusies te trekken.

De controle betrof niet alleen de mediese behandeling, maar ook de houding van het ziekenhuispersoneel tegenover de patienten. We kwamen bij onze controle tot bepaalde gevolgtrekkingen en deden het personeel een aantal suggesties om hun werk te verbeteren.

Deze aanbevelingen en suggesties bespraken we samen met alle mensen die in het ziekenhuis werkten. Hun meningen daarover droegen er in belangrijke mate toe bij dat er een diepgaande analyse kon worden gemaakt van de gekonstateerde mistoestanden. Samen met het arbeidskollektief van het ziekenhuis stelden we een uitgewerkt plan op. Voor de uitvoering daarvan werden verantwoordelijke personen aangewezen. Er werd een termijn gesteld.

De arbeiderscontrolegroep gaf vervolgens nog enige opmerkingen door aan de gezondheidszorgafdeling van het uitvoerend comité van de distriktvolksraad en aan het Ministerie van Gezondheidszorg.

het bestuur van de instelling waarin de controle wordt doorgevoerd moet ervoor zorgen dat de plannen die door de arbeiderscontrolegroep worden opgesteld, ook worden uitgevoerd. Na afloop van de afgesproken termijn begeeft de controlegroep zich weer naar het ziekenhuis om te kijken of de voorgestelde verbeteringen uitgevoerd zijn en of ze helpen.

Tegelijkertijd moesten wij, leden van deze groep, berichten over het verloop van de controle aan het kollektief dat ons destijds gekozen had. We gaven verslag van wat zich afgespeeld had, welke maatregelen waren genomen en wat hun effect was geweest.

De arbeiderscontrole omvat vele gebieden. Kollega's van ons waren b.v. lid van de groepen die in verschillende bedrijven, kultuurcentra, scholen en staats- en partijorganen de arbeiderscontrole doorvoerden. Door deze controle heeft de arbeidersklasse invloed op alles en worden bureaucratie en andere, voor de socialistiese samenleving schadelijke stromingen, bestreden.

En dat is ook de bedoeling van de controle.

Andere kollega's waren weer lid van een groep, die het werk van het volksmacht-apparaat moest controleren in een bepaald deel van de hoofdstad. Ze bekeken hoe de ambtenaren het contact met de bevolking onderhiielden, wat er met opmerkingen en ideeën van beneden af gebeurde, hoe de verschillende problemen opgelost werden en hoe de vragen van de massa's beantwoord werden. Men konstateerde dat dit werk in het algemeen heel goed werd gedaan. Toch werden er ook fouten en gebreken ontdekt, die een gevolg waren van bureaucratisme. Ze konden herleid worden tot het feit dat de leden van de volksraad niet genoeg geactiveerd werden: in veel gevallen werd er niet regelmatig voor de kiezers rekenschap afgelegd van het gevoerde beleid.

De arbeiderscontrolegroep verlangde daarom een vergadering van de volksraad. Op deze meeting werden de oorzaken van de verschillende gebreken besproken evenals de mogelijkheden ze te verhelpen.

In diverse gevallen troffen leden van controle-groepen ook al ter plekke de noodzakelijke maatregelen.

Onlangs vormden we een groep die een van de grootste handelsbedrijven van Tirana ging controleren. We concentreerden onze aandacht vooral op het nemen van een aantal maatregelen om de bureaucratiese vertragingen uit de wereld te helpen. Deze waren namelijk zeer nadelig voor de dienstverlening in het handelsverkeer.

Tijdens de arbeiderscontrole in kinderkrèche nr. 43 stelden we vast dat de kollega's van het bestuur van deze krèche, vooral de direktice en de voorzitter van de vakbond, zich niet goed van hun taak kweten. Hun werk was slecht en niet in overeenstemming met hun verantwoordelijkheid. Omdat er veel dingen gebeurden die niet door de beugel konden, organiseerden we een vergadering van het kollektief van de krèche en stelden we voor zowel de direktice als de voorzitter van hun functie te ontheffen.

Het kollektief was het daarmee eens.

Het instellen van een arbeiderscontrolegroep kan dus ook aanleiding geven tot het ontslag van bepaalde personen, die de hen toevertrouwde posities niet waard zijn. Dat geldt trouwens ook voor alle posities en functies, of het nu om een direktice gaat of om een eenvoudige bediende.

De arbeidersklasse is de voorhoede van het hele leven in ons land. Ze strijdt dan ook met nadruk tegen de fouten in eigen kring. In ons eigen werk worden arbeiderscontroles in verschillende afdelingen georganiseerd. Arbeiders van de ene afdeling controleren een andere afdeling, waarbij ze vooral letten op discipline en het volgen van verdere beroepsopleidingen, maar ook op het gedrag van de werkers tegenover hun kollega's. Arbeiders van de mechaniese afdeling van ons bedrijf controleerden niet lang geleden alle andere afdelingen. Ze letten

daarbij vooral op het in acht nemen van wettelijke voorschriften, met betrekking tot de veiligheid in de verschillende stadia van de produktie. Daarbij ging het vooral om het verminderen van het aantal ongevallen. De arbeiderskontrole konstateerde dat de veiligheidsvoorschriften in enkele afdelingen niet werden nageleefd. Degenen die hun plicht hadden verzuimd, werden ter verantwoording geroepen. Daarnaast moesten ze ook op een vergadering uitleggen waarom ze door bureaucratische nonchalance de arbeidsveiligheid in groter gevaar hadden gebracht dan nodig was.

Arbeiderkontrole door zulke groepen is maar één vorm van het uitoefenen van de controle. Werkers van het ene bedrijf discussiëren bijv. met arbeiders van een ander bedrijf over allerlei zaken, waarbij een uitwisseling van meningen en ervaringen plaatsvindt.

Zeer effectief voor de arbeiderskontrole zijn ook de muurkranten (fletë rrufe) waarin arbeiders ideeën kunnen uiten en kritiek kunnen uitoefenen op de gang van zaken in het bedrijf en op personen."

(Dilaver Lalmi, draaiër
Thoma Romani, bankwerker
Raime Hoxha, freester)

KONTROLE VAN DE ARBEIDERS
TEGEN ALLE OVERBODIGE EN
ONPRODUKTIEVE
BUKOKRATEN.

DE VUIST VAN DE
ARBEIDERSKONTROLE TREKT
EEN WORTELGESCHOTEN TECH-
NOKRAAT OMHOOG OM HEM
NUTTIG WERK IN HET
PRODUKTIEPROCES TE GEVEN.

9. DE STRIJD TEGEN DE BUROKRATISERING VAN DE KADERS EN VOOR DE REVOLUTIONARISERING VAN ALLE ARBEIDERS.

De Albanese Partij van de Arbeid en het Albanese volk stellen zich één centrale kwestie: hoe te strijden om te beletten dat hun socialisties systeem vervalt tot een burgerlijk-revisionisties stelsel.

Om een nieuwe mens te vormen en om revisionisties verval tegen te gaan, voert de Albanese Partij van de Arbeid een verbeterde strijd tegen de burokratisering van de kaders en voor de ideologische revolutionarisering van alle arbeiders.

Over het eerste punt laten we hier een aantal uittreksels volgen uit de konferentie die we over dit onderwerp in 1974 van een partijkader van de P.A.A. kregen.

Kaders die nauw verbonden zijn met de massa's.

Wij voeren een harde strijd tegen de pogingen tot herstel van het kapitalisme. Het burokratisme is de eerste vijand van de diktatuur van het proletariaat. De essentie van de strijd tegen het burokratisme is hoe de deelname van de massa verhogen aan het partijleven en aan het bestuur van het land. Een belangrijke opdracht hierin

is van socialistiese banden te smeden tussen de kaders van de Partij, de staat, het leger, de ekonomie enz en de volksmassa's.

- Het moet een verhouding zijn van wederzijdse hulp en geen band die gevormd wordt door diktaten.

- De kaders moeten zichzelf beschouwen als dienaars van het volk en niet als kommandanten tegenover het volk.

Dat kan men niet bereiken door de goede klasse-oorsprong van de kaders alleen. Het is een noodzakelijke maar onvoldoende voorwaarde, omdat een mens beïnvloed wordt door zijn werk en door zijn levensomstandigheden. Daarom moeten we de kaders omringen door voorwaarden die hen altijd onder het volk brengen, zodat ze hun revolutionair bewustzijn blijven behouden en dienaars blijven van het volk.

Een eerste voorwaarde hiertoe is dat het welzijn van de kaders niet mag uitsteken boven dat van het volk. De hoogste kaders verdienen niet meer dan 2,5 x het laagste loon.

Wij zijn niet voor het egalitarisme, de lonen worden uitbetaald naargelang de kwaliteit en de kwantiteit van het werk. We willen niet alle lonen direkt gelijkschakelen, maar ook grote verschillen vermijden we. Dit is noodzakelijk, willen we vooruitgaan naar het kommunisme, want dit betekent welzijn voor iedereen en niet enkel voor een elite.

In de toekomst zullen de loonverschillen nog verkleinen, maar dat gebeurt niet door beide lonen te laten dalen, maar wel door de laagste lonen sneller te laten stijgen dan de hoogste.

Onder de arbeiders zijn er ook categorieën, maar het aantal vermindert. Vroeger waren er 7, nu zijn er nog 6.

Het verschil met de revisionisten is echter dat wij de welvaart van gans het volk verhogen en niet enkel van een elite. Als kaders hoge lonen hebben, zet zich dat ook door in hun ideologie. Zoals een volksgezegde zegt: "Wie een dikke buik heeft, kent niet de noden van het volk."

Kaders veranderen van post en doen regelmatig handenarbeid.

De rotatie van de kaders is een tweede punt van strijd tegen het burokratisme. Deze rotatie is geldend voor alle kaders die lang op een administratieve post blijven en gebeurt planmatig. De kaders worden vervangen door mensen aan de basis.

Voorbeeld: een minister van transport wordt directeur van de haven en de directeur van de haven wordt minister van transport.

Deze omwisseling kan voor onbeperkte tijd gebeuren. Dat wordt toegepast voor alle kaders. (directeurs, chefs van uitvoerende komitee, enz.)

Waarom deze maatregel?

9. DE STRIJD TEGEN DE BUROKRATISERING VAN DE KADERS EN VOOR DE REVOLUTIONARISERING VAN ALLE ARBEIDERS.

De Albanese Partij van de Arbeid en het Albanese volk stellen zich één centrale kwestie: hoe te strijden om te beletten dat hun socialisties systeem vervalt tot een burgerlijk-revisionisties stelsel.

Om een nieuwe mens te vormen en om revisionisties verval tegen te gaan, voert de Albanese Partij van de Arbeid een verbeterde strijd tegen de burokratisering van de kaders en voor de ideologische revolutionarisering van alle arbeiders.

Over het eerste punt laten we hier een aantal uittreksels volgen uit de konferentie die we over dit onderwerp in 1974 van een partijkader van de P.A.A. kregen.

Kaders die nauw verbonden zijn met de massa's.

Wij voeren een harde strijd tegen de pogingen tot herstel van het kapitalisme. Het burokratisme is de eerste vijand van de diktatuur van het proletariaat. De essentie van de strijd tegen het burokratisme is hoe de deelname van de massa verhogen aan het partijleven en aan het bestuur van het land. Een belangrijke opdracht hierin

is van socialistiese banden te smeden tussen de kaders van de Partij, de staat, het leger, de ekonomie enz en de volksmassa's.

- Het moet een verhouding zijn van wederzijdse hulp en geen band die gevormd wordt door diktaten.

- De kaders moeten zichzelf beschouwen als dienaars van het volk en niet als kommandanten tegenover het volk.

Dat kan men niet bereiken door de goede klasse-oorsprong van de kaders alleen. Het is een noodzakelijke maar onvoldoende voorwaarde, omdat een mens beïnvloed wordt door zijn werk en door zijn levensomstandigheden. Daarom moeten we de kaders omringen door voorwaarden die hen altijd onder het volk brengen, zodat ze hun revolutionair bewustzijn blijven behouden en dienaars blijven van het volk.

Een eerste voorwaarde hiertoe is dat het welzijn van de kaders niet mag uitsteken boven dat van het volk. De hoogste kaders verdienen niet meer dan 2,5 x het laagste loon.

Wij zijn niet voor het egalitarisme, de lonen worden uitbetaald naargelang de kwaliteit en de kwantiteit van het werk. We willen niet alle lonen direkt gelijkschakelen, maar ook grote verschillen vermijden we. Dit is noodzakelijk, willen we vooruitgaan naar het kommunisme, want dit betekent welzijn voor iedereen en niet enkel voor een elite.

In de toekomst zullen de loonverschillen nog verkleinen, maar dat gebeurt niet door beide lonen te laten dalen, maar wel door de laagste lonen sneller te laten stijgen dan de hoogste.

Onder de arbeiders zijn er ook categorieën, maar het aantal vermindert. Vroeger waren er 7, nu zijn er nog 6.

Het verschil met de revisionisten is echter dat wij de welvaart van gans het volk verhogen en niet enkel van een elite. Als kaders hoge lonen hebben, zet zich dat ook door in hun ideologie. Zoals een volksgezegde zegt: "Wie een dikke buik heeft, kent niet de noden van het volk."

Kaders veranderen van post en doen regelmatig handenarbeid.

De rotatie van de kaders is een tweede punt van strijd tegen het burokratisme. Deze rotatie is geldend voor alle kaders die lang op een administratieve post blijven en gebeurt planmatig. De kaders worden vervangen door mensen aan de basis.

Voorbeeld: een minister van transport wordt directeur van de haven en de directeur van de haven wordt minister van transport.

Deze omwisseling kan voor onbeperkte tijd gebeuren.

Dat wordt toegepast voor alle kaders. (directeurs, chefs van uitvoerende komitee, enz.)

Waarom deze maatregel?

In de eerste plaats omdat geen enkel kader zou denken dat hij on-
vervangbaar is, want zulke ideeën voeden het egoïsme en de arro-
gantie. De strijd is gevoerd om de macht aan het volk te geven en
niet om in een zetel te gaan zitten.

De rotatie betekent echter niet dat de kaders met hun valies op
hun rug rondlopen en rondzwerven zoals een satteliet om de aarde.
De kaders werken op een bepaalde post gedurende een 10-tal jaar
zodat ze zich kunnen concentreren op hun werk, en veranderen dan
van post. Elk kader doet dat, en zo helpt men om te strijden te-
gen de gedachte van arrogantie en onvervangbaarheid van de kaders.
De kaders gaan één maand per jaar in de produktie werken. Deze
maatregel heeft vooral als doel om de kaders niet te laten verge-
ten wat arbeiders en boeren zijn. Immers, zij scheppen de rijk-
dommen van de maatschappij. Het is de taak van de kaders in een
socialistische maatschappij de noden van de werkers te kennen en
zich volledig in dienst te stellen van hun vooruitgang.

De vrouwelijke kaders gaan 14 dagen per jaar werken. Dat heeft te
maken met de fysiologische factoren.

Tijdens die maand wordt het normaal loon van de kaders doorbetaald
en hij moet 70% van de normen van de arbeiders halen, omdat hij
niet gewoon is van te werken als een arbeider.

Het belangrijkste van de maatregel is de ideologische revolutiona-
risering van het kader.

Diktatuur van het proletariaat betekent ook strijd tegen de burgerlijke ideeën onder de arbeiders.

Lenin zegde al: de diktatuur van het proletariaat, dat is niet
alleen de diktatuur over de oude uitbuiters. Dat is niet het moei-
lijkst. Het moeilijkst is de omvorming van de massa der arbeiders
en werkers tot nieuwe, kommunistiese mensen, en de uitroeiing van
alle resten van de burgerlijke ideologie die onvermijdelijk uit
de oude maatschappij zijn overgebleven, en die nog voortdurend
aangewakkerd worden doordat in de socialistische maatschappij nog
een tijdlang kleine produktie voortbestaat, en omdat er nog zeke-
re loonverschillen zijn. Als de burgerlijke ideeën van eigenbelang,
egoïsme, karriererezucht, profiteursmentaliteit enz. niet worden
uitgeroeid, vormen ze een gunstige voedingsbodem voor het herstel
van het kapitalisme. Burgerlijke elementen in de Partij kunnen op
dergelijke ideeën steunen om het pad van het kapitalisme op te
gaan.

Hoe strijdt de Partij van de Arbeid met de hulp van het sindikaat
en de andere massa-organisaties voor de ideologische revolutiona-
risering van alle arbeiders en werkers?

We geven een aantal voorbeelden uit de fabrieken die we bezochten.
Een arbeider van het Tractori-fabriek in Tirana gaf ons volgend
voorbeeld: *"Iemand komt regelmatig te laat. De eerste keer wordt*

DE RESULTATEN VAN HET WERK WORDEN DOOR ARBEIDERS EN WERKLEIDERS
GEZAMENLIJK BESPROKEN.

hij bekritiseerd door de arbeiders die met hem werken. De tweede keer houdt men een vergadering. Komt hij nog te laat, dan wordt er een bliksemlad uitgehangen met zijn naam op. Komt hij dan nog te laat, dan wordt er een vergadering gehouden met de mensen van de fabriek, de wijk en de familie. Er wordt zolang met hem gediskussieerd tot hij niet meer te laat komt. Men treft geen sankties; het komt ook niet voor dat dit nodig blijkt te zijn."

In elk fabriek worden door het sindikaat en het plaatselijk Partij-komitee slogans opgehangen rond de grote punten van ideologische en politieke strijd in het fabriek. In het Tractori-fabriek lezen we bijvoorbeeld de volgende slogans:

"8 uur op fabriek is 8 uur werken."

"We moeten overal gaan waar ons land ons nodig heeft."

"Algemeen belang gaat boven persoonlijk belang."

"Kwaliteit is spaarzaamheid"

"Kwaliteit is socialisties bewustzijn."

De drie vijanden van de socialistiese moraal.

Op een bord van het sindikaat stond de volgende slogan: *"We moeten liberalisme, modernisme en konservatisme afbreken."*

Een arbeider die ons rondleidde, gaf hierover de volgende uiteenzetting:

Deze drie kwalen zijn de vijanden van de socialistiese moraal.

Wij moeten inzien dat wij tegen deze kwalen langdurig en dagelijks moeten strijden want de gevaarlijkste vijand is degene die men verwaarloost. Een voorbeeld van elke kwaal:

- Konservatisme:

Tot voor drie jaar maakten wij een bepaald detailstuk op de oude primitieve manier. De ingenieurs stelden voor een nieuwe betere produktiemethode in te voeren doch hiertegen kwam verzet van sommige arbeiders die absoluut op de oude vertrouwde manier wilden verder werken. Dit is een uiting van konservatisme, een rem op de socialistiese vooruitgang. Het zijn precies ook deze arbeiders die er niet dagelijks op bedacht zijn technische vooruitgang te zoeken, overal nieuwigheden te vinden, die stilstaan in plaats van vooruitgaan. Zij denken dat zoiets alleen voor ingenieurs is. Konservatisme belet alzo op alle terreinen van het leven de maximale vooruitgang.

Een ander voorbeeld van konservatisme is de idee dat vrouwen geen bevordering tot direkteur moeten krijgen, een idee die op vele plaatsen nog moet bekampt worden.

- Modernisme:

Alle zogezegde "nieuwigheden" uit het buitenland klakkeloos overnemen. Wij mogen wel de goede zaken uit het buitenland overne-

men, maar niet die dingen waaraan het zweet en het bloed van de arbeidersklasse kleeft. Vele zaken uit de kapitalistische wereld zijn oppervlakkig gezien zeer mooi, maar de buitenkant verbergt een lege ondergrond.

1° cartoon: de grote voordelen van het Westen, het paradijs van de 'absolute' vrijheid. Hierop staan afgebeeld:
een politiemans : repressie
een zenuwzieke : stress
een tank : oorlog

2° cartoon: het 'propere' bediendenwerk. Deze cartoon stelt een burokraat voor die met wortel en al uit de grond gerukt wordt.

3° cartoon: het snobisme, de mode, het lange haar, de ijdelheid. Deze cartoon stelt een langharige voor. Men brengt aan de tekening kleine wijzigingen aan en na drie tekeningen is het een verwaande hanekop geworden.

- Liberalisme:

Hiertegen moeten we vechten op alle terreinen van het leven. Voorbeeld: Indien een vriend te laat komt en ik kritiqueer hem niet, is dat liberalisme. Zie ik iets verkeerd op straat en ik kritiqueer niet, is dat eveneens liberalisme. Derde voorbeeld: doet iemand zijn werk niet goed en ik kritiqueer hem niet, is dat liberalisme. Wanneer iemand van de fabrieksleiding zijn taken verwaarloost en ik kritiqueer hem niet, is dat eveneens liberalisme. Zo zijn er honderden voorbeelden.

Eén der belangrijkste middelen waardoor de omvorming van alle arbeiders wordt nagestreefd is de "socialistische wedijver". De socialistische wedijver wordt georganiseerd door het syndicaat. Tijdens een conferentie over het syndicaat hoorden we hierover het volgende:

"We beschouwen de socialistische wedijver als een ideologische kwestie: hoe beschouwt de arbeider zich in verhouding tot de produktie (op kommunistische wijze). Het gaat om de subjektieve faktor in de produktie. De mens is de belangrijkste faktor in de produktie. We moeten de arbeiders kommunisties opvoeden. We voeden de arbeider op met kommunistische houding t.o.v. de socialistische eigendom, de produktie, de discipline, de kwaliteit, spaarzaamheid wat betreft de tijd. Onder het socialisme is de arbeid een erezaak voor de opbouw van de maatschappij, dus niet alleen iets waarmee men geld kan verdienen. De socialistische eigendom is de basis van al onze welvaart. De arbeider moet de kwaliteits-kwestie niet alleen zien als arbeider, maar ook als verbruiker.

Onder het kapitalisme moet de arbeider goed voor zijn machine zorgen, of hij vliegt buiten. Hier moeten we de arbeider zo opvoeden, dat hij de machine beschouwt als van zich, van ons. Men moet hem offeringsgeest leren. Als de arbeider een nagel op de grond ziet liggen die van hem is, zal hij die oprapen. Dit moet hij ook doen onder het socialisme: als hij weet dat deze nagel socialistiese eigendom is."

10. DE VAKBONDEN : VERBINDING TUSSEN DE PARTIJ EN DE MASSA DER WERKERS.

Waarom zijn er nog vakbonden nodig in een socialisties land ?
Wat hebben ze voor zin in een staat waar de arbeidersklasse aan de macht is ?

Toch spelen de vakbonden een rol van betekenis in het huidige Albanië, al is het uiteraard een heel andere rol dan in kapitalistiese en revisionistiese landen. De Partij van de Arbeid van Albanië is de voorhoede van de Albanese arbeidersklasse. De vakbonden vormen de massaorganisatie van de arbeidersklasse. De vakbonden zijn daardoor de verbinding tussen partij en werkende bevolking. Vakbonden zijn een middel om de opbouw van het socialisme te bespoedigen : door de vakbonden onderhoudt de partij, de voorhoede van de arbeidersklasse, zeer nauwe banden met de massa van de werkende mensen.

Om goed te kunnen funktionieren moet de socialistiese staat ekonomies gezond draaien. Geen chaotiese produktie, maar een planmatige aanpak is daarbij essentieel. Wat moet er geproduceerd worden ? Waaraan is er behoefte ? Allemaal vragen die niet achter direktietafels opgelost kunnen worden, maar besproken moeten worden op door de vakbonden georganiseerde vergaderingen waar alle werkers aanwezig zijn.

TAAK VAN DE VAKBONDEN : ZORG VOOR DE POLITIEKE OPVOEDING EN DE WERKOMSTANDIGHEDEN VAN DE ARBEIDERS.

Wat de staatskommissie voor de vijfjarenplannen voorstelt, wordt niet zomaar aangenomen. Eerst worden de plannen door de vakbonden aan alle arbeiders die daarbij betrokken zijn, voorgelegd en samen besproken. Vervolgens gaan de voorstellen, vergezeld van duizenden suggesties, kritieken en commentaren, weer naar de staatsplankommissie. Het veranderde, gewijzigde plan wordt dan uitgevoerd door de arbeiders, onder leiding van de vakbonden.

Organisatie.

De vakbeweging in Albanië is niet op basis van bedrijfstakken of beroepsgroepen georganiseerd zoals bij ons. De vakbonden zijn per bedrijf georganiseerd, ze vertegenwoordigen alle werkers in een bepaalde fabriek of industriële onderneming. Bijna alle arbeiders en staatsambtenaren zijn in vakbonden georganiseerd. In totaal zijn er ongeveer 400.000 leden. Iedere arbeider kan lid worden als hij het met het programma en dus met het werken aan de socialistische opbouw van zijn land eens is. Er worden geen arbeiders opgenomen die zich daar uit politiek of moreel oogpunt niet mee kunnen verenigen (bijv. kol-laborateurs uit de 2de wereldoorlog). De beste vakbondsleden zijn lid van de partij en de partij op haar beurt zendt verantwoordelijken naar de vakbonden. De partijleden in de vakbond hebben, zoals in alle massaorganisaties, een politieke taak : ze zorgen ervoor dat bekrompen visies en de neiging om problemen alleen economies te bekijken, voorkomen worden. De belangrijkste opdracht van de partijleden is de werkers politiek en ideologies begrip voor hun taken bij te brengen.

Taken van de vakbeweging.

De Albanese vakbonden zijn scholen van het kommunisme, ze ontwikkelen het klassebewustzijn in de produktie, leiden voormannen en chefs op, niet alleen voor de produktie, maar ook voor de administratie of direktie. De vakbonden organiseren op alle bedrijven, behalve het dagelijks uurtje gezamenlijk kranten lezen voor het werk, allerlei andere bijeenkomsten. Zo worden regelmatig politieke schoolingsbijeenkomsten gehouden waar over diverse onderwerpen wordt gesproken. Tijdens onze bezoeken aan fabrieken zagen we op publiekatieborden opgaven van krantenartikelen en redevoeringen die op deze bijeenkomsten behandeld zouden worden. Het ging over het beheer van het gemeenschappelijk eigendom, de bestrijding van de verspilling en de bescherming van de fabriek. De strijd tegen burokratische tendenzen wordt in Albanië konstant gevoerd. Administratief kader en direktie van fabrieken

werken elk jaar een maand in de direkte produktie zodat zij het kontakt met de gewone arbeiders niet verliezen. Fabriekschefs lopen niet de hele dag te controleren, maar werken zelf hard mee.

Een arbeidster uit de plastic-fabriek van Durrës vertelde buitenlandse bezoekers : "In mijn ploeg zitten twee brigadeleiders die het werk van de hele afdeling regelen. De eerste twee uur koördineren ze al het werk, maar de volgende zes uur werken ze gewoon net als wij allemaal. In het algemeen is er tussen ons geen verschil. We zijn kollega's. We doen hetzelfde werk en ook de lonen verschillen bijna niets. De directeur, de brigadeleid(st)ers en de arbeid(st)ers zijn deel van één organisatie en we hebben allemaal hetzelfde doel voor ogen. We hebben geen fabriekseigenaren die ons bevelen geven en uitbuiten en ons daarna rustig op straat zetten. De fabriek is van onszelf."

Toch kunnen er nog problemen ontstaan. Daarom hebben de vakbonden een belangrijke taak bij het organiseren van arbeiderskontrole-kommissies (zie artikel over arbeiderskontrole).

Ontspanning.

Omdat de vakbond zorg draagt voor het hele leven van de arbeiders is het ook een van zijn taken zich bezig te houden met het aktiveren en stimuleren van zijn leden tot het volgen van verdere opleidingen. Een socialistiese ekonomie heeft immers hooggeschoolde krachten nodig. Eén derde van de Albanese werkende bevolking volgt daarom een verdere opleiding (vakkursussen, e.d.) en daarvoor zijn vele faciliteiten geschapen. Op vakbondsvergaderingen wordt ook beslist wie ervoor in aanmerking komt naar de universiteit te gaan.

Nog een taak voor de vakbonden : de verdediging van de fabrieken. In elk bedrijf worden voor de werktijd lichamelijke oefeningen gehouden om in konditie te blijven, want iedereen is georganiseerd in een bedrijfsverdedigingsgroep. Onder leiding van kaders uit het leger leert men met wapens omgaan en houdt men militaire oefeningen. Dit alles is noodzakelijk omdat in Albanië altijd rekening wordt gehouden met een imperialistiese inval. Op de daken van de fabrieken staan dan ook stukken luchtafweergeschut opgesteld.

Naast deze verdedigingstaak zorgen de vakbonden natuurlijk ook voor de ontspanning van hun leden : ze nemen het initiatief tot kulturele avonden, richten bibliotheken, teater- en volksdansgroepen op en organiseren sportdagen.

Ze letten erop dat de omgeving van de fabrieken door fraaie bloemenperken en grasvelden omringd zijn.

De vakbonden exploiteren vakantiecentra in de mooiste gebieden van het land en dragen het grootste gedeelte van de kosten

(twee derden) voor het verblijf van de arbeidersfamilies. Jan Myrdal beschrijft in zijn boek "Die Albanische Herausforderung" hoe hij onderweg een bezoek bracht aan het schitterende strand van Dhermi en te kennen gaf dat hij daar wel een nachtje wilde blijven. Het werd geweigerd. "Alleen vakbondsleden, die in de direkte produktie werken kunnen hier vakantie nemen. En we maken voor niemand een uitzondering. Zelfs niet voor een lid van het centraal Komitee."

(Albanië-Informatie van het Nederlands "Albanië Informatie-
omitee).

11. DE ALBANESE JEUGD OP DE VOORPOST VAN DE STRIJD VOOR DE FORMING VAN DE NIEUWE MENS.

De Albanese Partij hecht enorm veel belang aan de vorming van de jeugd tot nieuwe, socialistiese mensen. De burgerij probeert nog steeds het kapitalisme in Albanië te herstellen. Daarvoor richt ze zich in de eerste plaats tot de jeugd. De Partij steunt ook op de jeugd: de kommunistiese Jeugdbond in Albanië is zeer nauw verbonden met de Partij: uit de Jeugdbond komen de nieuwe krachten voor de Partij en komen de nieuwe kaders voor de Partij. Maar de jeugd is ook de meest kwetsbare laag van de bevolking omdat ze minder ervaring heeft in de revolutionaire strijd en minder het marxisme-leninisme beheerst. Daarom spoort de Partij de jeugd steeds aan om te strijden tegen alle ideologische invloeden vreemd aan het socialisme en om haar de revolutionaire idealen bij te brengen. Een van de middelen hiervoor zijn de aktionisten-kampen.

De jeugd harden en omvormen.

Albanië bezit een uitgebreid spoorwegennet. Alle spoorwegen in Albanië worden aangelegd door de Aktionisten. Dit zijn jonge vrijwilligers die komen uit gans het land: jonge arbeiders, jonge boeren en scholieren werken gedurende 1 maand op zo'n kamp. Dinsdag 12 augustus 1975 bezochten we met onze groep zo'n Aktionistenkamp. Het werkte aan de verbinding tussen Elbassan en Po-gradez.

In Albanië is een spoorweg aanleggen geen kleinigheid. Tientallen bruggen en tunnels zijn noodzakelijk. Deze worden allemaal gemaakt door de Aktionisten, natuurlijk geholpen door enkele ingenieurs en door arbeiders die komen helpen, vanuit de fabrieken. Zij nemen dit op als een zeer belangrijke taak en zijn daarover zeer fier. De lengte van de spoorlijn is 28 km. Deze groep

heeft haar streefdoel al met 20% overschreden. Er was 4.5 jaar voorzien op het plan, maar in werkelijkheid zal het slechts 2.5 jaar duren.

Het doel dat de Partij wil bereiken door de jeugd aan de spoorwegen te laten werken, is dubbel: ten eerste de lichamelijke ontwikkeling bevorderen, ten tweede: de politieke en ideologische vorming aanpakken.

Wat houdt dit laatste in? De jeugd heeft niet de uitbuiting en onderdrukking onder de diktatuur van koning Zog gekend en heeft niet meegestreden in de harde Partizanenoorlog, tegen de Italiaanse en Duitse bezetters. Om de revolutie en de opbouw van het socialisme in Albanië verder te kunnen zetten moet de jeugd worden opgevoed in een revolutionaire geest. Daarom gebruikt men bij het aanleggen van de spoorwegen geen enkele machine. Niet dat men er geen heeft, maar wel om de jeugd de handenarbeid aan te leren en respect te laten opbrengen voor de enorme verwezenlijkingen van het socialisme, die door hun ouders uit de grond zijn gestampt. Het socialisme is niet zo maar uit de lucht gevallen, Daar zijn harde beproevingen en harde strijd voor nodig geweest. En om het socialisme verder te kunnen zetten, zal nog harde strijd nodig zijn tegen het imperialisme en het revisionisme. Het is in deze geest dat de Albanese Partij haar jeugd opvoedt.

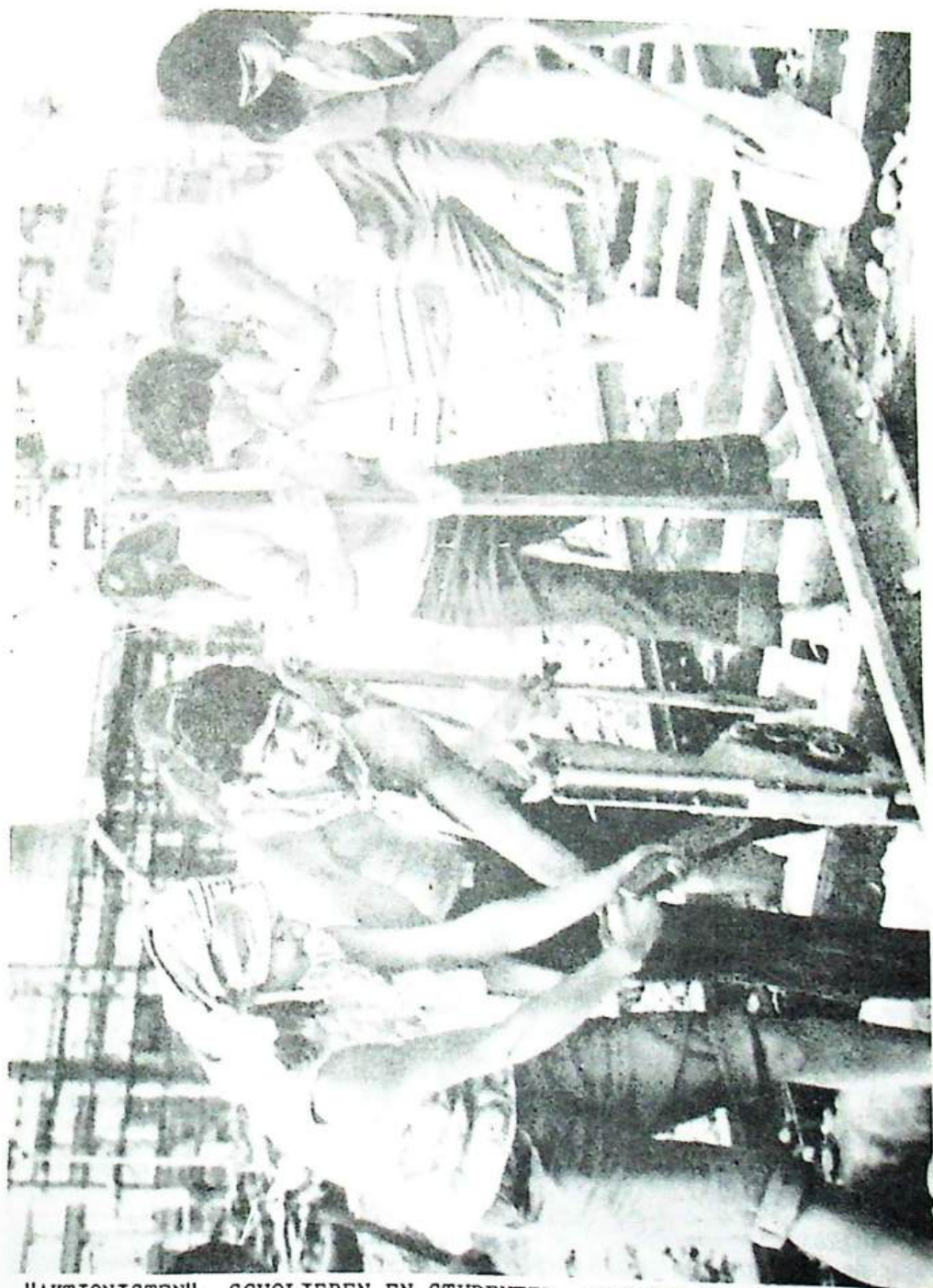
Bezoek aan aktionistenkamp.

Op het kamp heerst er een drukke politieke activiteit. Elke dag is er één uur studie. Men studeert de werken van de Partij en van Enver Hoxha. Vooral de teksten tegen het burokratisme. Zo waren er jongeren-magazijniers en keukenpersoneel die heel de dag in het magazijn of de keuken zaten en niet deelnamen aan de zware handenarbeid. Er werd een regeling getroffen dat iedereen aan de bouw van de spoorweg kon deelnemen.

Elke dag lezen de aktionisten de krant en de belangrijkste thema's worden daaruit besproken.

Na de arbeid is er tijd voor sport en cultuur. Elke avond is er een kulturele of politieke activiteit: aanleren van volksliederen en volksdansen, oude partizanen komen vertellen over de bevrijdingsstrijd enz. Soms komen er kultuurgroepen optreden voor het kamp. Maar de vrijwilligers gaan zelf ook optreden op het kamp. Daarvoor maken ze toneelstukken en sketches over hun werk, over de strijd tegen de invloeden vreemd aan het socialisme enz. Voorbeelden daarvan zijn: de strijd tegen de onverschilligheid bij het werk, de zorg voor de socialistiese eigendom enz...

Wanneer er kritiek is op iemand, roept men een korte vergadering bijeen. Zo gaf de gids van het kamp ons een voorbeeld: Een scho-lie vergat regelmatig zijn werktuigen weg te bergen en liet ze

"AKTIONISTEN", SCHOLIEREN EN STUDENTEN, LEVEREN VRIJWILLIG HUN BIJDRAGE VOOR DE OPBOUW VAN HET SOCIALISME. BIJNA ALLE ALBANESE SPOORWEGEN WORDEN DOOR HEN AANGELEGD.

overal rondslingeren; iedereen kon ze gewoon meenemen. Dit werd gekritiseerd: *"Het materiaal waarmee we werken is ons wapen. Als we ons land met de wapens tegen de imperialisten zullen moeten verdedigen, zullen we de geweren niet moeten laten rondslingeren."* Nu is deze kameraad volledig veranderd en is een voorbeeld in de zorg voor zijn materiaal.

De jeugd : garantie voor het voortzetten van de revolutie.

Door deze opvoeding wordt de jeugd een belangrijke kracht in de revolutie en voor de algemene vooruitgang van het volk. Dit is heel wat anders dan onder het kapitalisme. De burgerij grijpt naar alle middelen, vanaf kinderspeelgoed, de kranten, de kerk, drugs... om de jeugd te bederven en om ze af te houden van de politiek. Daarvoor zwaait ze met het etiket van "vrij" en "modern".

De revolutionaire geest die deze Aktionisten uitstraalden, maakte een enorme indruk op onze groep. Dat de jonge Albanezen dit met volle entoesiasme doen werd ons snel duidelijk. Toen we vroegen wat er zou gebeuren als de ouders niet akkoord zouden zijn om hun zoon of dochter naar het Aktionistenkamp te sturen, reageerden de Aktionisten fel. Ze riepen: *"Het zijn wij die beslissen om dit vrijwilligerswerk te doen en niemand anders."*

Ook de ouders zijn fier als ze een zoon of dochter op het Aktionistenkamp hebben. Naast de spoorweg in de buurt van Rrogozhina staat een monument voor een meisje van 15 jaar dat gestorven is bij een ongeval tijdens het werken aan de spoorweg (er gebeuren evenwel weinig ongevallen.)

Onmiddellijk na haar dood is ze tot lid van de Partij uitgeroepen; ze wordt genoemd: "onze 15-jarige kommunistiese kameraad." De vader kreeg duizenden brieven van Albanezen en honderden zijn in de plaats van het meisje aan de spoorweg komen werken. Als de trein nu op deze plaats voorbijkomt, klaxoneert hij gedurende 1 kilometer.

Toen we vroegen of het goedkoper komt met dit vrijwilligerswerk in plaats van arbeiders, technici ed. die er aan zouden werken, antwoordde de gids van het kamp ons: *"Op zichzelf is het wel duurder met vrijwilligers, maar vanuit de optiek van de nieuwe mens bekeken, komt dit op lange termijn veel voordeliger uit."*

Dit toont ons klaar dat de politieke en ideologische vorming van de jeugd steeds op het voorplan staat. Niets gaat boven het beveligen van de revolutie en de verderzetting van de socialistiese opbouw.

REVOLUTIONAIRE DEUGDEN WORDEN IN DE KINDERTUIN AANGELEERD.

De laatste dag dat we in Albanië waren, brachten we een bezoek aan de kindertuin in Shkodra. De kleuterleidsters legden uit hoe

de kinderen worden betrokken in de opbouw van het socialisme: kleintjes bezoeken de fabrieken waar de arbeiders op een eenvoudige manier aan hen het belang uitleggen van de arbeid in dienst van het volk en hoe zij vroeger, vóór de bevrijding, werden uitgebuit. Er komen arbeiders en boeren vertellen over de heldhaftige strijd van het Albanese volk tegen de Duitse en Italiaanse fascistten.

De kleintjes leren de Partizanenliedjes en traditionele volksdansen. Zo leren ze de liefde voor het vaderland, voor de onafhankelijkheid en het socialisme.

Aan het gebouw was een formidabele prachtige en grote tuin om in te spelen, maar ook om in te werken. Ieder kind moet samen met de tuinman een deel van de tuin verzorgen. Als een van de kleintjes zijn tuin verwaarloost, krijgt hij kritiek van zijn kameraden dat hij zijn tuintje moet verzorgen want dat hij anders later in de fabriek ook zal luiरिकken. Zo leren de kinderen de socialistiese wedijver en kritiek en zelfkritiek beoefenen. Ook in het spel wordt veel aandacht besteed aan de kameraadschap en kollektiviteit: vals spelen mag niet! De ouders worden op de hoogte gehouden van de evolutie van hun kinderen, hun positieve en negatieve kanten. Zo kan je zien dat de socialistiese maatschappij de kinderen op de voet volgt en een zeer grote bekommernis en toewijding voor hen aan de dag legt opdat ze zich zouden ontwikkelen tot goede kommunisten die het volk willen dienen.

PIONIERS TREKKEN DE WACHT OP.

In het vakantiekamp "Quemal Stafa" zijn 1200 kinderen tussen de 6 en 14 jaar oud. Zij worden in brigades verdeeld die elk een naam dragen van een pioniersheld van tijdens de bevrijdingsstrijd. Zo was Quemal Stafa de oprichter van de Kommunistiese Jeugdbond. Hij was een voorbeeld van moed in de strijd tegen de Italiaanse fascistten. Hij stierf zeer jong in een gewapend treffen met de fascistten.

Samen met de leiding besturen de pioniers het kamp. Bij ons bezoek aan het kamp viel het ons op hoe de kinderen opgevoed worden tot waakzaamheid en tot liefde voor het vaderland. Aan de poorten en aan de paviljoentjes stonden pioniertjes de wacht te houden. De bedoeling is de pioniertjes bewust te maken dat ze hun land moeten verdedigen en dat ze waakzaam moeten zijn voor vreemde indringers. Ook tijdens de dagelijkse taken die de pioniers moeten vervullen of tijdens spelen wordt hen de socialistiese principes duidelijk gemaakt. Zo kregen de brigades punten als ze hun bedden mooi hadden opgemaakt. Er was een brigade die altijd de laatste was; daarom nodigden ze soldaten uit om van hen te leren hoe ze juist hun bed moesten opmaken. Hierdoor leerden de pioniers het principe van de socialistiese wedijver: de besten kregen wel de meeste pun-

ten, maar dat is niet het belangrijkste. Hoofdzaak is, wat of hoe moet ik doen om iedereen vooruit te helpen.

Ook blijven ze met de kinderen diskuteren en studeren ze artikels uit de krant over het Amerikaans imperialisme en het sociaal-imperialisme van Rusland als hoofdvijand van de volkeren van de wereld. Een ander middel om hen daarrond op te voeden is hen toneelstukjes te laten opvoeren, sketches, strandspelen. Ook komen er regelmatig sprekers. Zo kwam een moeder van een volksheldin uit de bevrijdingsstrijd het kamp bezoeken. Na discussie met de pioniers zei ze: "Het is juist of ik tegen mijn eigen dochter gesproken heb."

12. BEZOEK AAN TEKSTIELKOMBINAAT «MAO-TSE-TOENG» : REVOLUTIE BRACHT ECHTE VROUWEN-EMANCIPATIE.

Op donderdag 31 juli bezocht de tweede reisgroep het textielkombinaat in de stad Berat, in midden-Albanië. In tegenstelling tot het kapitalistische België waar de textielproductie versnipperd is over vele kleine fabrieken, is in dit bedrijf heel het productieproces tesamengebracht. We bezochten de spinnerij, de ververij, de draadververij, de weverij en de blekerij. Het is een zeer modern en groot bedrijf waar 6000 arbeiders, waarvan 80 % vrouwen, werken. De fabriek werd gebouwd van '62 tot '65. Telkens als een afdeling klaar was, werd daar de productie gestart. Door het ontstaan van dit kombinaat werd de onafhankelijkheid van het socialistische Albanië aanzienlijk versterkt. De textielproductie is meer dan voldoende om de eigen behoeften te dekken. Nu wordt er zelfs uitgevoerd naar landen zoals Frankrijk, Italië, West-Duitsland, Joegoslavië, Roemenië, enz... De grondstof die wordt verwerkt is voornamelijk katoen, dat voor het grootste gedeelte in Albanië zelf wordt geteeld. De productie is van zeer hoge kwaliteit. Het bedrijf is met zeer moderne machines uitgerust. Met geprogrammeerde weefgetouwen kunnen zelfs foto's geweven worden. In de hall hing zo'n geweven foto van Enver Hoxha.

Gentse tekstielarbeidster : «Ritme veel lager dan bij ons».

Een lid van het Vrouwenkomitee die vroeger in een Gentse spinnerij werkte, viel het dadelijk op dat het werkritme aanzienlijk lager ligt. De machines draaien veel langzamer dan bij ons. De arbeidsters kunnen rustig werken, zonder zich zot te moeten lopen. Men probeert zoveel mogelijk afwisseling in

het werk te brengen, zodat de arbeidsters niet altijd moeten stilstaan aan één machine. Er wordt nu geëxperimenteerd om machines te maken waarvoor een stoel staat. In de spinnerij wil men een stoel ontwerpen die rondrijdt, zodat de arbeidsters niet meer moeten rondlopen om hier en daar een draad aan te knopen.

Ondanks een temperatuur buiten van + 30° was het in de werkplaatsen opvallend koel. Bij het binnenkomen van de spinnerij viel ons direkt de grote afzuigingsinstallatie op boven elke rij machines en aan de zijmuren. Zo wordt het stof weggezogen. In de ververij was er een hevige afzuiging waardoor de giftige dampen snel verdwenen. In die afdeling werkten alleen mannen omdat het werk er lastiger is. Ze krijgen gratis melk en werkkledij. Zwangere vrouwen krijgen 3 maand verlof. Tijdens de zwangerschap doen ze lichter werk en moeten ze slechts 6 uren per dag werken. Bij ons in België moet een vrouw die in verwachting is niet hopen ergens werk te vinden. In Albanië worden vrouwen aangenomen zelfs als ze in verwachting zijn.

5.000 bevrijde vrouwen in een moderne fabriek.

De oprichting van deze fabriek heeft de emancipatie van de vrouw sterk vooruitgestuwd. Door te gaan werken wordt de vrouw ekonomies onafhankelijk, zo krijgt ze een positie die gelijk is aan deze van de man. Al dadelijk na de bevrijding stelde de Partij zich als taak om de vrouwen ideologies om te vormen. De Partij belegde hierover openbare vergaderingen. Het is moeilijk voor ons om ten volle de betekenis te vatten van het feit dat hier in deze moderne fabriek bijna 5000 Albanese vrouwen werken en leiding geven. Dat we in deze fabriek overal zelfbewuste en technies geschoolde vrouwen zagen, die vrij en ongedwongen aan het werk waren, en modern gekleed zijn. In 30 jaar tijd heeft de Albanese vrouw zich moeten bevrijden uit een bijna onvoorstelbare middeleeuwse situatie van onderdrukking en achterlijkheid. De ekonomiese en sociale toestand van de Albanese vrouw is sinds de revolutie radikaal veranderd. Wij zagen in een Albanese speelfilm over de partizanenstrijd (1940-1945) een huwelijk in traditionele stijl : een boer had voor zijn zoon een bruid gekocht. De jonge man had zijn toekomstige vrouw nooit gezien. Terwijl de mannen beneden bruiloft vierden beweenden boven de vrouwen de gesluerde bruid, die wachtte tot haar (onbekende) man haar zou komen halen. Dergelijke huwelijken zijn maar definitief verdwenen sinds 1966. De Albanezen beklemtonen dan ook herhaaldelijk hoe de revolutie de emancipatie van de vrouw heeft mogelijk gemaakt. In een kunstgalerie in Korçë hingen 2 schilderijen naast elkaar : het eerste schilderij, gemaakt in 1932 toonde een straat-

ELBASSAN : DE ALBANESE VROUW WERKT MER OP ALLE WANEN EN IN ALLE
FUNKTIES VOOR DE OPBOUW VAN HET SOCIALISME.

beeld waar men alleen oude vrouwen voor de deur zag zitten; jonge vrouwen mochten dat immers niet. Daarnaast hing, als contrast, het schilderij van een jonge vrouwelijke lasser samen met een man aan het werk bij de opbouw van het staalkombinaat van Elbassan.

Zo kan men begrijpen welk een enorme ideologische strijd het ge-
vergd heeft om de Albanese vrouwen, vastgekluiserd door eeu-
wenoude achterlijke gewoonten en opvattingen, te overtuigen
in moderne fabrieken te gaan werken voor de opbouw van het so-
cialisme.

De eerste fabriek waar vrouwen werkten, werd opgericht in 1947
te Korçë. Om de vrouwen voor te bereiden op het fabriekswerk
werd eerst thuisarbeid georganiseerd zodat ze de machines leer-
den bedienen. De vrouwen die het eerst in de fabriek waren
gaan werken, deden overtuigingswerk om de anderen ook hiervoor
te winnen.

Overal in het land worden de vrouwen in Vrouwenkomitees georga-
niseerd, die als doel hebben de vrouwen bij het politiek en
ekonomies leven te betrekken. In de fabriek te Berat werden
massavergaderingen gehouden over de problemen van de produkti-
viteit en het spaarzaam besteden van de grondstoffen. Op een
aankondigingsbord konden we lezen "De vrouwen in de fabriek
organiseren opdat ze ononderbroken werken aan de ideologische
en politieke opvoeding van de klasse en aan de militaire trai-
ning." Daaronder hingen foto's van fabrieksarbeidsters op
schietoefening.

De Partij strijdt voor de volledige gelijkheid tussen mannen
en vrouwen. Zo bestaat er in Albanië geen verschil tussen de
lonen van mannelijke en vrouwelijke arbeiders. De directeur
van het textielkombinaat is een vrouw. Zij werd gekozen door
de arbeiders. De Partij had 7 kandidaten voorgedragen. Voor
deze keuze diskussieerden de arbeiders op basis van volgende
kriteria: kontakt met de massa's, politiek en ideologisch be-
wustzijn, bekwaamheid om leiding te geven. De keuze werd dan
door de Staat en de Partij goedgekeurd.

13. KUNST EN POLITIEK HEBBEN ALLES MET ELKAAR TE MAKEN.

*"De schrijvers en kunstenaars spelen een buitengewoon belangrijke rol (...) De Partij en het volk hebben hen nodig. Met hun krea-
tiviteit en talent moeten zij meehelpen de overblijfselen van
achterlijke delen van het bewustzijn van mensen te vernietigen,
en de grootsheid van de socialistiese wereld en de deugden van
de nieuwe mens aan te geven." (E. Hoxha)*

Met deze woorden beschreef partijleider Enver Hoxha op de 4°
plenaire zitting van het Centraal Komitee op 20 december 1974
het belang van de rol, die de schrijver en de kunstenaar in het
socialistiese Albanië spelen.
De grote ekonomiese en sociale veranderingen, die in Albanië
sinds de bevrijding hebben plaats gevonden, konden het kulturele
leven niet onberoerd laten.
Voor de bevrijding hadden progressieve schrijvers en kunstenaars
een belangrijke bijdrage geleverd aan de bevrijdingsstrijd door
het volk via hun werk entoesiast te maken. Na de bevrijding werd
de kunst en kultureel een wapen om het socialisme mee op te bou-
wen en het socialisties ideaal te bewaken.
Deze verbinding met het lot van het volk en van de natie was en
is het belangrijkste kenmerk van de kunst en literatuur. In de
sociaal-realistiese kunstvorm is deze verbinding overgenomen en
met de ideeën van de revolutie verrijkt. Dit blijkt uit de zoge-
naamde "proletariese partijdigheid" die uit zowat alle Albanese
kunstwerken spreekt.

beeld waar men alleen oude vrouwen voor de deur zag zitten; jonge vrouwen mochten dat immers niet. Daarnaast hing, als contrast, het schilderij van een jonge vrouwelijke lasser samen met een man aan het werk bij de opbouw van het staalkombinaat van Elbassan.

Zo kan men begrijpen welk een enorme ideologische strijd het ge-
vergd heeft om de Albanese vrouwen, vastgekluiserd door eeu-
wenoude achterlijke gewoonten en opvattingen, te overtuigen
in moderne fabrieken te gaan werken voor de opbouw van het so-
cialisme.

De eerste fabriek waar vrouwen werkten, werd opgericht in 1947
te Korçë. Om de vrouwen voor te bereiden op het fabriekswerk
werd eerst thuisarbeid georganiseerd zodat ze de machines leer-
den bedienen. De vrouwen die het eerst in de fabriek waren
gaan werken, deden overtuigingswerk om de anderen ook hiervoor
te winnen.

Overal in het land worden de vrouwen in Vrouwenkomitees georga-
niseerd, die als doel hebben de vrouwen bij het politiek en
ekonomies leven te betrekken. In de fabriek te Berat werden
massavergaderingen gehouden over de problemen van de produkti-
viteit en het spaarzaam besteden van de grondstoffen. Op een
aankondigingsbord konden we lezen "De vrouwen in de fabriek
organiseren opdat ze ononderbroken werken aan de ideologische
en politieke opvoeding van de klasse en aan de militaire trai-
ning." Daaronder hingen foto's van fabrieksarbeidsters op
schietoefening.

De Partij strijdt voor de volledige gelijkheid tussen mannen
en vrouwen. Zo bestaat er in Albanië geen verschil tussen de
lonen van mannelijke en vrouwelijke arbeiders. De directeur
van het textielkombinaat is een vrouw. Zij werd gekozen door
de arbeiders. De Partij had 7 kandidaten voorgedragen. Voor
deze keuze diskussieerden de arbeiders op basis van volgende
kriteria: kontakt met de massa's, politiek en ideologisch be-
wustzijn, bekwaamheid om leiding te geven. De keuze werd dan
door de Staat en de Partij goedgekeurd.

13. KUNST EN POLITIEK HEBBEN ALLES MET ELKAAR TE MAKEN.

*"De schrijvers en kunstenaars spelen een buitengewoon belangrijke rol (...) De Partij en het volk hebben hen nodig. Met hun krea-
tiviteit en talent moeten zij meehelpen de overblijfselen van
achterlijke delen van het bewustzijn van mensen te vernietigen,
en de grootsheid van de socialistiese wereld en de deugden van
de nieuwe mens aan te geven." (E. Hoxha)*

Met deze woorden beschreef partijleider Enver Hoxha op de 4°
plenaire zitting van het Centraal Komitee op 20 december 1974
het belang van de rol, die de schrijver en de kunstenaar in het
socialistiese Albanië spelen.
De grote ekonomiese en sociale veranderingen, die in Albanië
sinds de bevrijding hebben plaats gevonden, konden het kulturele
leven niet onberoerd laten.
Voor de bevrijding hadden progressieve schrijvers en kunstenaars
een belangrijke bijdrage geleverd aan de bevrijdingsstrijd door
het volk via hun werk entoesiast te maken. Na de bevrijding werd
de kunst en kultureel een wapen om het socialisme mee op te bou-
wen en het socialisties ideaal te bewaken.
Deze verbinding met het lot van het volk en van de natie was en
is het belangrijkste kenmerk van de kunst en literatuur. In de
sociaal-realistiese kunstvorm is deze verbinding overgenomen en
met de ideeën van de revolutie verrijkt. Dit blijkt uit de zoge-
naamde "proletariese partijdigheid" die uit zowat alle Albanese
kunstwerken spreekt.

Waarom Kroetsjow de fascist Solsjenitzin lanceerde.

Dat de juistheid van de politieke en ideologische lijn (ook in de kunst) van het grootste belang is voor de ontwikkeling van het socialisme, bewijst de verwording daarvan in de revisionistische landen, zoals in de Sovjet-Unie.

Na de dood van Stalin lanceerde Kroetsjow burgerlijke en reactionaire schrijvers. Hij liet zelfs toe dat een openlijke fascist als Solsjenitzin, die onder Stalin gevangene gezeten had, zijn vuilschrijverij en laster in het grootste Russische literaire tijdschrift "Novi Myr" mocht publiceren. Kroetsjow gaf deze fascistiese en burgerlijke "kunstenaars" volledige vrijheid om het werk en de juiste kommunistiese politiek, gevolgd door Stalin, met modder te besmeren. Deze "kunst" moest helpen om het Russiese volk politiek in verwarring te brengen en de burgerlijke ideeën terug aan te wakkeren. Van deze ideologische ontredde-ring profiteerde Kroetsjow om de weerstand tegen het all-round-herstel van het kapitalisme in Rusland af te zwakken en te breken.

Dit toont hoe kunst en cultuur kunnen gebruikt worden als middel om het socialisties bewustzijn van de werkers in een socialisties land te ondermijnen. Binnen- en buitenlandse vijanden hebben dit in Albanië reeds geprobeerd. Zo publiceerde het Albaneese blad "Nendori" in '56, de tijd van de zogenaamde "dooi" in de Russiese kunst (of anders gezegd: de opleving van de burgerlijke ideologie) een aanval op het idee, dat ieder mens bekeken moet worden als lid van zijn klasse. Deze onjuiste, anti-socialistische opvatting van dat blad werd zwaar bekritiseerd, wat typerend is voor de steeds terugkerende en voortdurende strijd, juist ook in de kunst, tegen burgerlijke tendenzen. Literatuur en kunst nemen duidelijk een klassestandpunt in, zo stelt partijleider E. Hoxha vast. In de kapitalistiese wereld stellen zij zich in hoofdzaak op het standpunt van de burgerlijke klasse en zijn een belangrijk hulpmiddel om de massa van de bevolking te demoraliseren en de slechte eigenschappen van de mens te benadrukken. In Albanië stellen de kunst en literatuur zich op het standpunt van de werkende klasse, benadrukken de positieve eigenschappen van de mens en zijn een instrument voor de vooruitgang.

Elk kunstwerk, stelt E. Hoxha, heeft zijn sterke en zwakke kant. Juist daarom is kritiek nodig, maar niet de allesvernietigende kritiek, gevoed door ambities en andere misselijke bedoelingen, maar de oprechte, opbouwende kritiek. Kritici moeten eenvoudig, begrijpelijk zijn voor het publiek, zij moeten net zo realistisch zijn als het werk, dat zij kritiekeren. Kritiek moet leerzaam zijn en de criticus moet niet vanaf de top van de Olympus spre-

HET SOCIALISME NEEMT DE GOEDE ELEMENTEN UIT DE VOLKSKULTUUR OVER EN GEEFT ER EEN SOCIALISTIESE INHOUD AAN.

Waaron Kroetsjow de fascist Solsjenitzin lanceerde.

Dat de juistheid van de politieke en ideologische lijn (ook in de kunst) van het grootste belang is voor de ontwikkeling van het socialisme, bewijst de verwording daarvan in de revisionistische landen, zoals in de Sovjet-Unie.

Na de dood van Stalin lanceerde Kroetsjow burgerlijke en reactionaire schrijvers. Hij liet zelfs toe dat een openlijke fascist als Solsjenitsin, die onder Stalin gevangenzet was, zijn vuilschrijverij en laster in het grootste Russische literaire tijdschrift "Novi Myr" mocht publiceren. Kroetsjow gaf deze fascistiese en burgerlijke "kunstenaars" volledige vrijheid om het werk en de juiste kommunistiese politiek, gevolgd door Stalin, met modder te besmeren. Deze "kunst" moest helpen om het Russiese volk politiek in verwarring te brengen en de burgerlijke ideeën terug aan te wakkeren. Van deze ideologische ontredde-ring profiteerde Kroetsjow om de weerstand tegen het all-roundherstel van het kapitalisme in Rusland af te zwakken en te breken.

Dit toont hoe kunst en cultuur kunnen gebruikt worden als middel om het socialistiese bewustzijn van de werkers in een socialisties land te ondermijnen. Binnen- en buitenlandse vijanden hebben dit in Albanië reeds geprobeerd. Zo publiceerde het Albanees blad "Nendori" in '56, de tijd van de zogenaamde "dooi" in de Russiese kunst (of anders gezegd: de opleving van de burgerlijke ideologie) een aanval op het idee, dat ieder mens bekeken moet worden als lid van zijn klasse. Deze onjuiste, anti-socialistiese opvatting van dat blad werd zwaar bekritiseerd, wat typerend is voor de steeds terugkerende en voortdurende strijd, juist ook in de kunst, tegen burgerlijke tendenzen. Literatuur en kunst nemen duidelijk een klassestandpunt in, zo stelt partijleider E. Hoxha vast. In de kapitalistiese wereld stellen zij zich in hoofdzaak op het standpunt van de burgerlijke klasse en zijn een belangrijk hulpmiddel om de massa van de bevolking te demoraliseren en de slechte eigenschappen van de mens te benadrukken. In Albanië stellen de kunst en literatuur zich op het standpunt van de werkende klasse, benadrukken de positieve eigenschappen van de mens en zijn een instrument voor de vooruitgang.

Elk kunstwerk, stelt E. Hoxha, heeft zijn sterke en zwakke kant. Juist daarom is kritiek nodig, maar niet de allesvernietigende kritiek, gevoed door ambities en andere misselijke bedoelingen, maar de oprechte, opbouwende kritiek. Kritici moeten eenvoudig, begrijpelijk zijn voor het publiek, zij moeten net zo realistisch zijn als het werk, dat zij kritiekereen. Kritiek moet leerzaam zijn en de criticus moet niet vanaf de top van de Olympus spre-

HET SOCIALISME NEEMT DE GOEDE ELEMENTEN UIT DE VOLKSKULTUUR OVER EN GEEFT ER EEN SOCIALISTIESE INHOUD AAN.

beeld waar men alleen oude vrouwen voor de deur zag zitten; jonge vrouwen mochten dat immers niet. Daarnaast hing, als contrast, het schilderij van een jonge vrouwelijke lasser samen met een man aan het werk bij de opbouw van het staalkombinaat van Elbassan.

Zo kan men begrijpen welk een enorme ideologische strijd het gevergd heeft om de Albanese vrouwen, vastgekleisterd door eeuwenoude achterlijke gewoonten en opvattingen, te overtuigen in moderne fabrieken te gaan werken voor de opbouw van het socialisme.

De eerste fabriek waar vrouwen werkten, werd opgericht in 1947 te Korçë. Om de vrouwen voor te bereiden op het fabriekswerk werd eerst thuisarbeid georganiseerd zodat ze de machines leerden bedienen. De vrouwen die het eerst in de fabriek waren aan werken, deden overtuigingswerk om de anderen ook hiervoor te winnen.

Overal in het land worden de vrouwen in Vrouwenkomitees georganiseerd, die als doel hebben de vrouwen bij het politiek en economies leven te betrekken. In de fabriek te Berat werden massavergaderingen gehouden over de problemen van de produktiviteit en het spaarzaam besteden van de grondstoffen. Op een aankondigingsbord konden we lezen "De vrouwen in de fabriek organiseren opdat ze ononderbroken werken aan de ideologische en politieke opvoeding van de klasse en aan de militaire training." Daaronder hingen foto's van fabrieksarbeidsters op schietoefening.

De Partij strijdt voor de volledige gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Zo bestaat er in Albanië geen verschil tussen de lonen van mannelijke en vrouwelijke arbeiders. De directeur van het textielkombinaat is een vrouw. Zij werd gekozen door de arbeiders. De Partij had 7 kandidaten voorgedragen. Voor deze keuze diskussieerden de arbeiders op basis van volgende criteria : contact met de massa's, politiek en ideologies bewustzijn, bekwaamheid om leiding te geven. De keuze werd dan door de Staat en de Partij goedgekeurd.

13. KUNST EN POLITIEK HEBBEN ALLES MET ELKAAR TE MAKEN.

"De schrijvers en kunstenaars spelen een buitengewoon belangrijke rol (...) De Partij en het volk hebben hen nodig. Met hun creativiteit en talent moeten zij meehelpen de overblijfselen van achterlijke delen van het bewustzijn van mensen te vernietigen, en de grootsheid van de socialistiese wereld en de deugden van de nieuwe mens aan te geven." (E. Hoxha)

Met deze woorden beschreef partijleider Enver Hoxha op de 4° plenaire zitting van het Centraal Komitee op 20 december 1974 het belang van de rol, die de schrijver en de kunstenaar in het socialistiese Albanië spelen.

De grote ekonomiese en sociale veranderingen, die in Albanië sinds de bevrijding hebben plaats gevonden, konden het kulturele leven niet onberoerd laten.

Voor de bevrijding hadden progressieve schrijvers en kunstenaars een belangrijke bijdrage geleverd aan de bevrijdingsstrijd door het volk via hun werk entoesiast te maken. Na de bevrijding werd de kunst en kultureel een wapen om het socialisme mee op te bouwen en het socialisties ideaal te bewaken.

Deze verbinding met het lot van het volk en van de natie was en is het belangrijkste kenmerk van de kunst en literatuur. In de sociaal-realistiese kunstvorm is deze verbinding overgenomen en met de ideeën van de revolutie verrijkt. Dit blijkt uit de zogenaamde "proletariese partijdigheid" die uit zowat alle Albanese kunstwerken spreekt.

beeld waar men alleen oude vrouwen voor de deur zag zitten; jonge vrouwen mochten dat immers niet. Daarnaast hing, als contrast, het schilderij van een jonge vrouwelijke lasser samen met een man aan het werk bij de opbouw van het staalkombinaat van Elbassan.

Zo kan men begrijpen welk een enorme ideologische strijd het gevergd heeft om de Albanese vrouwen, vastgekleusterd door eeuwenoude achterlijke gewoonten en opvattingen, te overtuigen in moderne fabrieken te gaan werken voor de opbouw van het socialisme.

De eerste fabriek waar vrouwen werkten, werd opgericht in 1947 te Korçë. Om de vrouwen voor te bereiden op het fabriekswerk werd eerst thuisarbeid georganiseerd zodat ze de machines leerden bedienen. De vrouwen die het eerst in de fabriek waren aan werken, deden overtuigingswerk om de anderen ook hiervoor te winnen.

Overal in het land worden de vrouwen in Vrouwenkomitees georganiseerd, die als doel hebben de vrouwen bij het politiek en economies leven te betrekken. In de fabriek te Berat werden massavergaderingen gehouden over de problemen van de produktiviteit en het spaarzaam besteden van de grondstoffen. Op een aankondigingsbord konden we lezen "De vrouwen in de fabriek organiseren opdat ze ononderbroken werken aan de ideologische en politieke opvoeding van de klasse en aan de militaire training." Daaronder hingen foto's van fabrieksarbeidsters op schietoefening.

De Partij strijdt voor de volledige gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Zo bestaat er in Albanië geen verschil tussen de lonen van mannelijke en vrouwelijke arbeiders. De directeur van het textielkombinaat is een vrouw. Zij werd gekozen door de arbeiders. De Partij had 7 kandidaten voorgedragen. Voor deze keuze diskussieerden de arbeiders op basis van volgende criteria : kontakt met de massa's, politiek en ideologies bewustzijn, bekwaamheid om leiding te geven. De keuze werd dan door de Staat en de Partij goedgekeurd.

13. KUNST EN POLITIEK HEBBEN ALLES MET ELKAAR TE MAKEN.

"De schrijvers en kunstenaars spelen een buitengewoon belangrijke rol (...) De Partij en het volk hebben hen nodig. Met hun creativiteit en talent moeten zij meehelpen de overblijfselen van achterlijke delen van het bewustzijn van mensen te vernietigen, en de grootsheid van de socialistiese wereld en de deugden van de nieuwe mens aan te geven." (E. Hoxha)

Met deze woorden beschreef partijleider Enver Hoxha op de 4° plenaire zitting van het Centraal Komitee op 20 december 1974 het belang van de rol, die de schrijver en de kunstenaar in het socialistiese Albanië spelen.

De grote ekonomiese en sociale veranderingen, die in Albanië sinds de bevrijding hebben plaats gevonden, konden het kulturele leven niet onberoerd laten.

Voor de bevrijding hadden progressieve schrijvers en kunstenaars een belangrijke bijdrage geleverd aan de bevrijdingsstrijd door het volk via hun werk entoesiast te maken. Na de bevrijding werd de kunst en kultuur een wapen om het socialisme mee op te bouwen en het socialisties ideaal te bewaken.

Deze verbinding met het lot van het volk en van de natie was en is het belangrijkste kenmerk van de kunst en literatuur. In de sociaal-realistiese kunstvorm is deze verbinding overgenomen en met de ideeën van de revolutie verrijkt. Dit blijkt uit de zogenaamde "proletariese partijdigheid" die uit zowat alle Albanese kunstwerken spreekt.

Waarom Kroetsjow de fascist Solsjenitzin lanceerde.

Dat de juistheid van de politieke en ideologische lijn (ook in de kunst) van het grootste belang is voor de ontwikkeling van het socialisme, bewijst de verwording daarvan in de revisionistische landen, zoals in de Sovjet-Unie.

Na de dood van Stalin lanceerde Kroetsjow burgerlijke en reactionaire schrijvers. Hij liet zelfs toe dat een openlijke fascist als Solsjenitzin, die onder Stalin gevangen gezeten had, zijn vuilschrijverij en laster in het grootste Russische literaire tijdschrift "Novi Myr" mocht publiceren. Kroetsjow gaf deze fascistiese en burgerlijke "kunstenaars" volledige vrijheid om het werk en de juiste kommunistiese politiek, gevolgd door Stalin, met modder te besmeren. Deze "kunst" moest helpen om het Russiese volk politiek in verwarring te brengen en de burgerlijke ideeën terug aan te wakkeren. Van deze ideologische ontredering profiteerde Kroetsjow om de weerstand tegen het all-roundherstel van het kapitalisme in Rusland af te zwakken en te breken.

Dit toont hoe kunst en cultuur kunnen gebruikt worden als middel om het socialisties bewustzijn van de werkers in een socialisties land te ondermijnen. Binnen- en buitenlandse vijanden hebben dit in Albanië reeds geprobeerd. Zo publiceerde het Albanese blad "Nendori" in '56, de tijd van de zogenaamde "dooi" in de Russiese kunst (of anders gezegd: de opleving van de burgerlijke ideologie) een aanval op het idee, dat ieder mens bekeken moet worden als lid van zijn klasse. Deze onjuiste, anti-socialistiese opvatting van dat blad werd zwaar bekritikeerd, wat typerend is voor de steeds terugkerende en voortdurende strijd, juist ook in de kunst, tegen burgerlijke tendenzen.

Literatuur en kunst nemen duidelijk een klassestandpunt in, zo stelt partijleider E. Hoxha vast. In de kapitalistiese wereld stellen zij zich in hoofdzaak op het standpunt van de burgerlijke klasse en zijn een belangrijk hulpmiddel om de massa van de bevolking te demoraliseren en de slechte eigenschappen van de mens te benadrukken. In Albanië stellen de kunst en literatuur zich op het standpunt van de werkende klasse, benadrukken de positieve eigenschappen van de mens en zijn een instrument voor de vooruitgang.

Elk kunstwerk, stelt E. Hoxha, heeft zijn sterke en zwakke kant. Juist daarom is kritiek nodig, maar niet de allesvernietigende kritiek, gevoed door ambities en andere misselijke bedoelingen, maar de oprechte, opbouwende kritiek. Kritici moeten eenvoudig, begrijpelijk zijn voor het publiek, zij moeten net zo realistisch zijn als het werk, dat zij kritiekeren. Kritiek moet leerzaam zijn en de criticus moet niet vanaf de top van de Olympus spre-

HET SOCIALISME NEEMT DE GOEDE ELEMENTEN UIT DE VOLKSKULTUUR OVER
EN GEEFT ER EEN SOCIALISTIESE INHOUD AAN.

ken, maar moet de schepper van een werk beschouwen als een kameraad, en hem altijd verder willen helpen.

Kunst voor en door het volk.

In de Albanese opvatting van goede socialistiese kunst komen steeds drie punten terug, te weten:

1. Kunst moet voor iedereen begrijpelijk en duidelijk zijn.
2. De kunst moet meehelpen aan de opbouw van het socialisme en daartoe moet het leven in zijn revolutionaire ontwikkeling weerspiegeld worden. Een belangrijk stijlfiguur is daarom "de held", die men zich tot voorbeeld moet nemen, of de negatieve held, die bekritikeerd moet worden.
3. De literatuur moet uitgaan van de alledaagse werkelijkheid.

Schrijvers en kunstenaars kunnen alleen een positieve bijdrage leveren, als ze nauw met het volk verbonden zijn, haar levensomstandigheden en emoties kent, en hun vak in nauw contact daarmee uitoefenen. Daarom gaan bijvoorbeeld schrijvers onder het volk in dorpen en steden leven en werken en begeleidt de schrijversbond hen.

Na de bevrijding is Albanië niet in één klap een socialisties land geworden. Voortdurend moet de strijd worden aangegaan, ook na 30 jaar bevrijding, met oude, reaktionaire denkwijzen. In deze ideologische strijd kunnen schrijvers en kunstenaars een bijdrage leveren, maar dan moet hun werk wel zeggingskracht hebben voor het Albanese volk. Hetgeen betekent, dat zij hun werk voortdurend bloot moeten stellen aan de kritiek van de bevolking. Albanese arbeiders en boeren hebben dan ook de mogelijkheid hun schrijvers en kunstenaars te bekritiker en veranderingen in hun werk te verlangen, als dat werk tegen hun belang en overtuiging ingaat.

In het vormen van de nieuwe mens, onder leiding van de Albanese Partij van de Arbeid, is er sprake van een wisselwerking tussen schrijvers en kunstenaars en het volk. De rangen van schrijvers en kunstenaars worden voortdurend aangevuld met nieuw talent uit bedrijven, koöperatieven en onderwijsinstellingen. Bij de ontwikkeling van de Albanese literatuur en kunst wordt een groot beroep gedaan op het rijke potentieel aan talent onder de bevolking. De vrouwelijke arbeiders van de "Migjeni"-fabriek bijvoorbeeld worden als voorbeeld gesteld van hoog ontwikkelde amateurskunst, die zelfs de professionele artiesten inspireert. Het is in Albanië niet nodig eerst een kunstakademie gevolgd te hebben, voordat iemand als kunstenaar wordt erkend. De ontwikkeling van de volkskunst staat voorop en de pracht van de Albanese folklore dient als voorbeeld van het ontwikkelde talent van de Albanese bevolking.

Sociaal-realisme spoort aan tot veelheid van tema's en vormen.

Vaak wordt tegen de kunstopvatting van het sociaal-realisme, zoals die in Albanië geldt, ingebracht, dat het sociaal-realisme begrensd is, dat er teveel beperkende regels zijn, dat de kunstenaar niet vrij is. De Albanezen gaan er echter vanuit, dat het sociaal-realisme een onlosmakelijk onderdeel van de revolutie is. Het sociaal-realisme past zich dan ook aan aan de wetten van de revolutie en respecteert die. Maar vaak genoeg zien de kunstenaars die wetten veel te eng, kennen ze zelf niet genoeg de mogelijkheden, de veelheid van thema's die uitgewerkt kunnen worden.

Die vrijheid, die door de revolutie in het socialisme ontstaat, is de grootste vrijheid die er ooit op de aardbol bestond, want het is de vrijheid van miljoenen - niet van een enkel individu, of een beperkte groep. Deze vrijheid wordt in het sociaal-realisme uitgedrukt, en hierin ligt geen zwakte en kortzichtigheid, maar kracht en onsterfelijkheid.

Ons teater, zegt Enver Hoxha bijvoorbeeld, is een politiek en ideologisch wapen in de ontwikkeling van het volk en het moet daarom begrijpelijk zijn en de gevoelens van de toeschouwers uitdrukken. Het moet niet enkel tegemoetkomen aan de kulturele verlangens van de toeschouwers op dat moment, maar ook de inspirator zijn van de verdere ontwikkeling van het kulturele leven.

In het Albanese teater staan de beste voorbeelden uit de massa, de beste voorbeelden van de socialistiese maatschappij centraal. Dit betekent niet, dat het persoonlijke en creatieve talent van de artiest wordt ondergewaardeerd of weggecijferd, zoals het burgerlijk toneel in de kapitalistiese landen wel beweert. Integendeel, het brede scala van gevoelens en gedachten verrijkt de artiest in zijn creativiteit.

Het sociaal-realisme is zich nog pas enkele tientallen jaren aan het ontwikkelen; de opgang van het socialisme zal een enorme ontsluiting betekenen van de creativiteit en het talent van de massa's.

Dit hoofdstuk, evenals hoofdstuk 10, werd grotendeels overgenomen uit nummers van ALBANIË INFORMATIE, driemaandelijks uitgave van het Albanië Informatie Komitee, postbus 2096 Utrecht, postgiro 3262459, t.n.v. G. Mulder, Utrecht.

Men kan zich op het blad abonneren door 10 gulden op bovenstaand gironummer over te maken. Albanië Informatie wordt dan een jaar lang toegestuurd.

WAT STAAT ER IN EEN ALBANESE KRANT ?

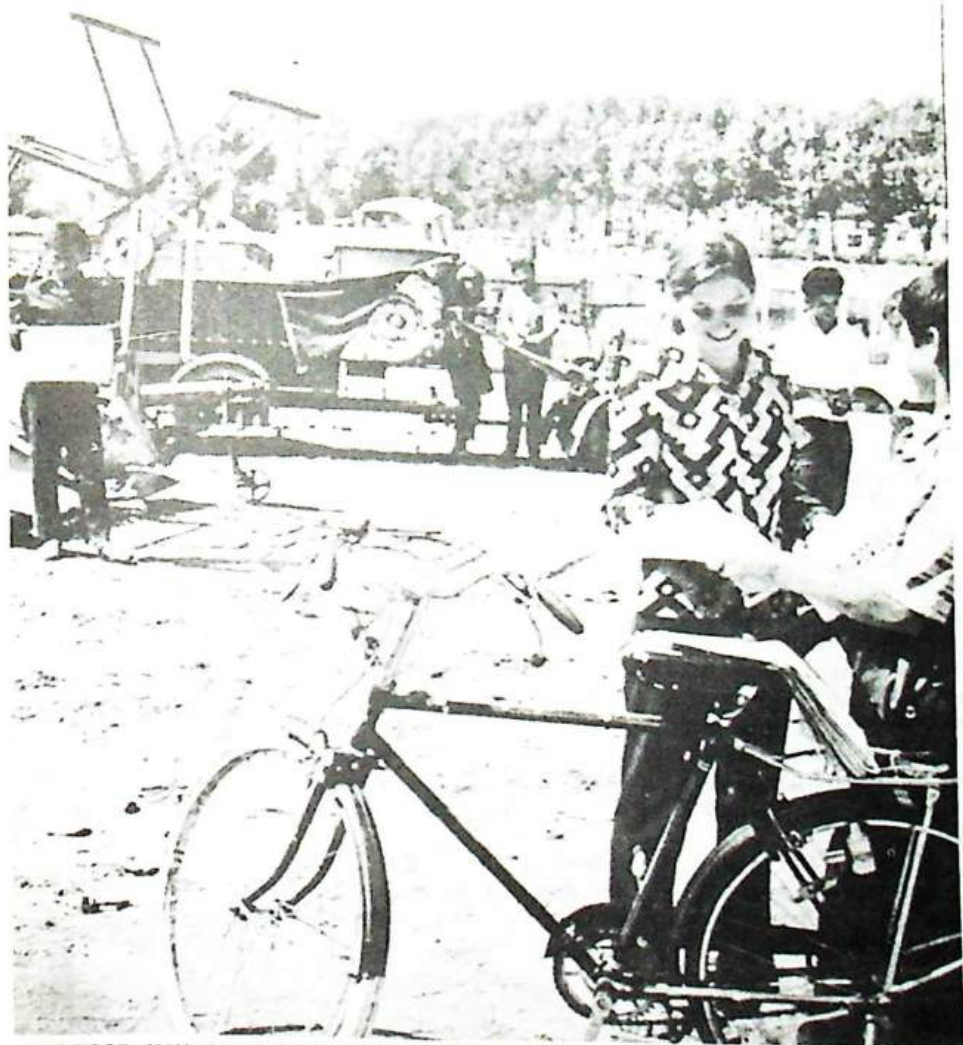
In Albanië verschijnen een 15-tal dag- en weekbladen over het hele land, naast talrijke regionale kranten van de verschillende partij-afdelingen. Er is zeer veel interesse voor de persorganen - meer dan 80 % van de informatie wordt door losse medewerkers doorgegeven aan de kranten. De meeste Albanezen hebben een abonnement op een krant, zodat ook de verst afgelegen dorpen met de post kranten ontvangen.

De wortels van de huidige Albanese pers liggen vooral in de periode van de bevrijdingsstrijd. Vanaf de eerste dagen gaf de Partij kranten en bulletins uit, die bedoeld waren voor de verschillende bevolkingslagen (arbeiders, boeren, kleinburgerij, de vrouwen, de jongeren...), voor de Albanese partizanen en soldaten, voor de Italiaanse soldaten van het fascistiese bezettingsleger - om hen aan te sporen tot desertie. Het doel van de pers is - zoals Lenin stelde - zowel propagandisties, mobilisatories als organisatories. Daarom was de pers een zeer machtig wapen in de strijd tegen de bezetters en voor de opvoeding van de volksmassa's. De volledige infra-structuur (van druk- en schrijfmachines tot het papier) werden veroverd op de vijand door speciale guerilla-operaties. Het gebeurde zelfs dat een krant 's nachts klandestien op de persen van een fascistiese gazet gedrukt werd - met bijgevolg dezelfde lay-out en hetzelfde lettertype. Het hele volk werkte op grote schaal mee aan het verspreidingsnet van de klandestiene pers, door 's nachts te bussen en van hand tot hand door te geven.

In het nieuwe Albanië zijn de kranten echte massa-organen, die een sterk wapen vormen in de strijd tegen fouten en afwijkingen. Daarom moet ook iedereen kritiek leveren en voorstellen doen ter verbetering. De Partij geeft hierbij als richtlijn dat in de periode van 20 dagen na de publikatie van een kritiek, de gekritikeerde persoon of instelling een geschreven antwoord moet doorgeven aan de krant, die dit op dezelfde plaats en bladzijde publiceert. Ter illustratie sommen we hier de vertaling van titels uit het centrale orgaan van de Albanese Partij op om een idee te geven van de inhoud van het belangrijkste dagblad van Albanië.

ZERI I POPULLIT (Stem van het Volk), 11 juli 1975.

- Maatregelen treffen tegen de bureaucratiese houdingen en tegen de technocratie bij het opstellen van het plan voor 1976: de arbeiders van de Automobiel Tirana (reparatie) hebben methodes gevon-

VERKOOP VAN DE PARTIJKRANT "ZERI I POPULLIT" : GEEN MOORD- EN
SENSATIEPERS, MAAR ZORG VOOR DE ONTWIKKELING VAN HET POLITIEK EN
KULTUREEL PEIL VAN HET VOLK.

den om het technies werk snel en met goede kwaliteit te volbrengen. Die van Korçë hebben alle middelen gebruikt: betere verhoudingen tussen basisberoepen (stielmannen) en de hulpberoepen plus voorstellen van de administratieve direktie spaart arbeiderstijd en -kracht uit.

- Is het juist om alles zo fel te plannen?
- "Uw bakstenen moeten van betere kwaliteit worden!" (artikel van een fabriek aan een steenbakkerij.)
- Partijleven: de leidende rol van de partij neemt toe wanneer de verantwoordelijkheid van iedere kommunist voor de uitvoering van de taken toeneemt.
- Het nieuwe leven in het bergachtige KODOVJATIÏ (streek van Albanië)
- De bekende dichter en wetenschapsman van onze renaissance: A.N.Cajupi, 'Een klein uittreksel uit zijn poëzie.'
- Chinese en Albanese atleten in vriendschappelijke wedstrijd.
- Hongarije verzinkt verder in zijn schulden: lening van 100 miljoen DM van West-Duitsland.
- Joegoslavië: stijging van de prijzen.
- De USA moet het Panama-kanaal teruggeven aan het Panamese volk.
- Artikel overgenomen uit de Renmin Ribao (Chinees Volksdagblad) over de oprichting van het Volksbevrijdingsleger op 10 juli '43.

ZERI I POPULLIT 12 juli 1975.

- De snelle en goede realisatie van de taken in de landbouw eist een voortdurende mobilisatie.
- Nationaal seminarie over de rol en activiteiten van de basisorganisaties (cellen) van de staatsboerderijen en de koöperatieven van het hogere type.
- Albanese jongeren bouwen spoorweg van Prenjas-Guri.
- Realisatie van de oogst volgens de toepassing van het principe: steun op eigen krachten.
- Zich inspannen om beter vreemde talen te leren: Marx zegde: "Een vreemde taal is een wapen voor de strijd." - Lenin: "Een vreemde taal is een belangrijk wapen voor de internationale solidariteit."
- De Spartakusspelen voor de jeugd.
- De waarheid over de konsumptiemaatschappij.
- Het Kambodjaanse volk werkt krachtig aan de heropbouw van het land.
- 1.100.000 Italiaanse arbeiders in staking.
- Start van de Arabies-Afrikaanse Konferentie in Kaïro.
- Farroek Kaddoem: "De enige weg van het Palestijnse volk is de gewapende strijd."

WELKE PROGRAMMA'S KOMEN OP DE ALBANESE TELEVISIE?

12 JULI 1975.

18.00: nieuws - 18.45: voor kinderen 'In de mooie wereld van de sprookjes' - 19.15: voor de jeugd 'De produktiekwaliteit' - 19.45: wekelijks programma: de muziek kennen; de houtinstrumenten - 21.00: regelmatig programma 'Ken uw helden': herdenking van de dood van de nationale held Champi 45 jaar geleden - 21.30: varié-té-programma: professionele kunstgroep van Shkoder; Humoristische film van Charlie Chaplin - 22.50: laatste nieuws.

13 JULI 1975 (zondag).

11.00: programma-aankondigingen - 11.02: poppentheater voor kinderen - 11.35: wonen, praktische raadgevingen - 12.00: nieuws - 13.15: kunstfilm - 14.45: weekoverzicht - 15.00: einde middaguit-zendingen.

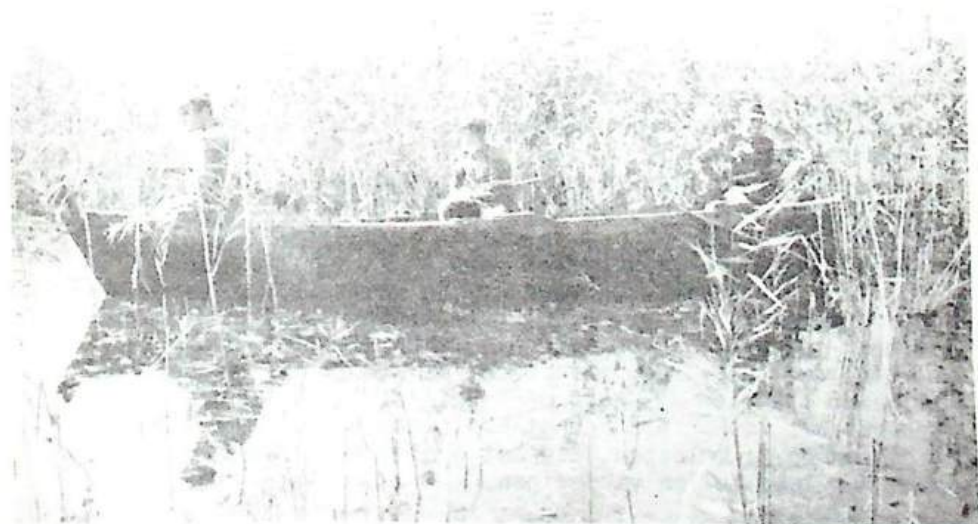
16.30: programma-aankondigingen en nieuws - 19.45: nationale wedstrijd voor kleine artisten (3-14 jaar) - 19.15: horizon van de wetenschap en de techniek - 19.40: Nieuwe stemmen: Studentenkoncert van de middelbare kunstschool Tirana - 20.05: kunst door de eeuwen heen: Kalo, schilder 17^e eeuw - 20.30: weerbericht en TV-overzicht - 21.30: feuilleton: De spion van de Keizer (10^e aflevering Franse produktie) - 22.10: overzicht weekprogramma's - 22.30 laatste nieuws.

Opmerking: In Albanië en China worden nog niet genoeg films gemaakt om een volledig TV programma te vullen. Daarom draait de Albanese TV ook buitenlandse films, die ze vooral in Frankrijk aankopen omdat ze geen betrekkingen onderhouden met Rusland of Amerika. Via kranten is er steeds kritiek mogelijk op die films, zoals trouwens op alle TV- en radioprogramma's. Aan de hand hiervan wordt bepaald welke films aangekocht zullen worden en welke uit de omloop genomen worden.

14. IN ALBANIË IS ELKE ARBEIDER EN WERKER EEN SOLDAAT.

Tijdens onze reizen naar Albanië zagen we regelmatig voorbeelden van de grote paraatheid van het Albanese volk op een buitenlandse aanval. Albanië, dat consequent het Russies revisionisme en de oorlogsdrijfverijen van het Russies sociaal-imperialisme ontmaskert, is een doorn in het oog van de Russiese nieuwe tsaren. Het Albanese volk is zich hier terdege van bewust. Het herinnert zich nog de tijd toen Kroetsjev Albanië's kuststad Vlorë bezocht en zei dat dit een gedroomde haven was voor de Russiese onderzeeërs om aldus de hele Middellandse Zee te beheersen. De plannen van de Brezjnev-kliek zijn er slechts agressiever op geworden.

De Partij houdt het volk daarom de volgende slogan voor : "Het socialisme opbouwen, met het houweel in de ene en het geweer in de andere hand". In Albanië stelt elke arbeider en boer zich het probleem van de nationale onafhankelijkheid. Naast het staande leger is er een militaire opleiding voor elke burger, man en vrouw. Na hun legerdienst krijgen iedere Albanees nog 17 dagen tot een maand per jaar militaire training. Dit geldt voor elke student, elke boer, bediende en arbeider, die tijdens deze training natuurlijk hun loon doorbetaald krijgen. Daarnaast bestaan nog de volksmilities of verdedigingsgroepen in elke fabriek en landbouwkoöperatief. In vele fabrieken zagen we foto's van deze groepen op training. Regelmatig zagen we ook een boer, met het geweer op de rug, op z'n fiets van of naar de training rijden. In de omgeving van een aantal fabrieken en van bijvoorbeeld de stuwdam Mao Tsetoeng bemerkten we luchtafweergeschut.

EEN AANTAL WEKEN PER JAAR ONTVANGT IEDERE ALBANEES MILITAIRE TRAINING. ALS HET HELE VOLK SOLDAAT IS, KAN HET ONMOGELIJK BLIJVEND OVERWONNEN WORDEN.

«De verdediging van het socialisties vaderland is de allerhoogste taak».

De vaderlandsliefde, de vastberadenheid om het socialisties vaderland te verdedigen tegen elke agressie wordt van jongsaf aan bijgebracht. In een kleuterschool te Dürres zagen wij bijvoorbeeld een dans van de kleinste jongens en meisjes. Ze hanteerden daarbij houten houweeltjes en geweren en hieven tot slot de armpjes op naar het portret van Enver Hoxha, het symbool van de Partij die het land leidt in de socialistiese opbouw en de verdediging der nationale onafhankelijkheid.

Het hele volk is soldaat en tegelijk is het staand leger nauw verbonden met het volk. De Albanese partij heeft het leger uitgerust met moderne wapens en technieken, ze heeft de gevechtstraining en de technische opleiding verbeterd... maar ze is ervan overtuigd dat de onoverwinnelijkheid van het Albanese leger ligt in zijn nauwe banden met het volk. In het leger worden de beste zonen onder het volk gekozen. In elke legereenheid werken Partijkomitees, want de Partij heeft over alles, dus ook over het leger, de leiding. Deze Partijkomitees zorgen voor de politieke en ideologische vorming van de soldaten. Ze leren hen het principe van "het volk dienen" en voeden hen op in opofferingsgeest en vaderlandsliefde. In 1946 probeerden de Joegoslaviese revisionisten het jonge Albanië binnen te vallen. De enkele soldaten die aan de grensposten stonden, leverden een heldhaftig gevecht, waarbij velen het leven lieten. Op de nauwe bergpassen tussen Joegoslavië en Albanië wisten ze de Joegoslaviese aanvallen zolang op te houden dat de hoofdmacht van het leger tijdig ter hulp kon snellen en de Joegoslaviese soldaten kon verdrijven.

Deze moedige grenswachten worden als voorbeeld gesteld voor alle Albanese soldaten.

Het Albanese leger is een gedisciplineerd leger. Deze discipline berust echter op politiek bewustzijn en niet op blinde onderwerping, zoals in de westerse en revisionistische landen. Het Albanese leger heeft daarom geen angst een brede democratie in haar rangen te onderhouden. De soldaten kunnen vrij hun mening uitdrukken en op "bliksembladen" te kennen geven. Ze kunnen hun beklag doen over bijvoorbeeld een slechte behandeling door bepaalde officieren, of kunnen een eenheid bekritisieren die zich misdadig of vanuit de hoogte gedraagt tegenover het volk. Dit brengt een goede band mee tussen de officieren en de soldaten, die met groter bewustzijn en entoesiasme hun land zullen verdedigen.

Het Albanese volksleger heeft als taak "mee te werken aan de

oobouw van het socialisme". Op de moeilijkste en zwaarste bouwerven werkt de soldaat schouder aan schouder met de arbeiders en boeren en de studenten die vrijwillige arbeid leveren. De Partij leert de soldaten dat ze zich in alle omstandigheden korrekt moeten gedragen tegenover het volk.

Dit alles scheidt onverbreekbare banden met het volk. Bij een Russiese aanvalsoorlog zal Rusland honderdmaal meer en zwaardere wapens kunnen inzetten. De bevrijdingsstrijd zal opnieuw lang duren. Maar het hele volk zal weten te strijden tegen de bezetter en het volksleider zal in elke actie voor honderd procent gesteund worden door de boeren en arbeiders, die de soldaten zullen verbergen, zullen zorgen voor hun bevoorrading en die de vijand op een dwaalspoor zullen brengen tot hij tenslotte verdrinkt in "de oceaan van de volksoorlog".

DE ALBANESE JEUGD WORDT OPGEOED IN LIEFDE EN RESPEKT VOOR DE PATRIOTTEN DIE STIERVEN VOOR DE BEVRIJDING VAN HUN LAND.

INHOUD

INLEIDING	3
-----------------	---

DEEL I : AARDRIJKSKUNDIGE EN GESCHIEDKUNDIGE GEGEVENS OVER ALBANIE.

DE NATIONALE EN INTERNATIONALE AVANTGARDE-ROL VAN DE PARTIJ VAN DE ARBEID VAN ALBANIE.

GEOGRAFIES : ZO GROOT ALS BELGIE, EN AMPER 2 MILJOEN INWONERS.....	8
GESCHIEDENIS : EEUWEN STRIJD TEGEN VREEMDE OVERHEER- SING	8
1. DE PARTIJ VAN DE ARBEID VAN ALBANIE, LEIDENDE KRACHT IN DE NATIONALE BEVRIJDINGSSTRIJD TEGEN DE ITALIAANSE EN DUITSE FASCISTEN (1939-1944).....	12
INTERVIEW MET KAMERAAD SOFOLKI : HOE ONDER LEIDING VAN DE KOMMUNISTISCHE PARTIJ HET EENHEIDSFRONT EN VOLKSLEGER STAP VOOR STAP WERDEN UITGEBOUWD.....	15
2. HET LAND IN SOCIALISTISCHE ZIN HEROPBOUWEN.....	19
HOE FUNKTIONEERT HET SYSTEEM VAN DIKTATUUR VAN HET PROLETARIAAT ?.....	21
3. DE BEGINVASTE STRIJD VAN DE ALBANESE PARTIJ TEGEN HET REVISIONISME VAN TITO.....	27
1974 : ALBANIE PLEIT VOOR EENHEID VAN DE BALKANLANDEN TEGEN DE RUSSIESE OORLOGSDREIGING.....	29
4. DE ONVERSCHROKKEN STRIJD VAN DE KLEINE PARTIJ VAN ALBANIE TEGEN HET VERRAAD VAN KROETSJOW AAN HET MARXISME - LENINISME.....	33
DE HISTORISCHE REDE VAN ENVER HOXHA OP DE KONFEREN- TIE VAN 81 KOMMUNISTIESE EN ARBEIDERSPARTIJEN TE MOS- KOU.....	37

**DEEL II : HET SOCIALISTIES
ALBANIE VAN DICHTBIJ
GEZIEN.
REISVERSLAGEN 1974
EN 1975.**

**BEGINSELEN VOOR DE
OPBOUW VAN HET SO-
CIALISME IN DE PRAK-
TIJK VAN HET HEDEN-
DAAGSE ALBANIE.**

1. WELK VERSCHIL ZIEN WE TUSSEN HET REVISIONISTIES JOEGO-SLAVIE EN HET SOCIALISTIES ALBANIE ?.....	53
2. DE KOMMUNISTIESE PARTIJ EN HAAR LEDEN VERVULLEN EEN VOORHOEDEROL BIJ DE OPBOUW VAN HET SOCIALISME.	59
INTERVIEW MET ARBEIDER EN INGENIEUR VAN DE TRAKTOR-ONDERDELENFABRIEK «TRACTORI» IN TIRANA.	59
BEZOEK AAN DE KOPERDRAADTREKKERIJ VAN SHKODER.	64
EEN KOMMUNISTIES PLOEGBAAS VAN DE BOUW KIEST EEN PLOEG MET LAGER LOON.	67
3. HOE KON ALBANIE ZO SNEL EEN MODERNE INDUSTRIE OPBOUWEN ?.....	69
ENKELE GRAFIEKEN OVER DE EKONOMIESE EN SOCIALE VOORUITGANG IN ALBANIE.	72
HET STAALBOMBINAAT VAN ELBASAN : DE «TWEDE BEVRIJDING» VAN ALBANIE.	74
HET VERSCHIL TUSSEN DE CHINESE HULP EN DE RUSSIESE «BIJSTAND».	78
APRIL 1976 : ENVER HOXHA VERKLAART : «DE CHINESE-ALBANESE VRIENDSCHAP IS ONVERBREKELIJK».	79
4. LANDBOUWPRODUKTIE : 3,5 MAAL TOEGENOMEN SINDS DE REVOLUTIE.	80
5. BEZOEK AAN PLASTIKA-FABRIEK : ENTOESIAST WERKEN IN GEZONDE EN VEILIGE FABRIEKEN VAN HET VOLK.	90
OVER PLOEGENSTELSELS EN SOCIALISTIESE WEDIJVER.	92
6. GEEN KRISSEN MEER - STABIELE OF DALENDE PRIJZEN - GEEN BELASTINGEN VOOR DE WERKERS.	95
LOONMAARREGEL BRENGT KOMMUNISME EEN STAPJE DICHTERBIJ.	101
7. GENEESKUNDE VOOR HET VOLK.	103
ALBANESE DORPEN GETROFFEN DOOR AARDBEVING, IN 23 DAGEN VOLLEDIG HERSTELD OP KOSTEN VAN DE STAAT.	108
8. ARBEIDERSKONTROLE IS IN ALBANIE WERKELIJKHEID.	109
HOE ARBEIDERSKONTROLE WERD UITGEOEFEND IN EEN FABRIEK, EEN ZIEKENHUIS, EEN STADSBESTUUR EN EEN KINDERKRIBBE.	110
9. DE STRIJD TEGEN DE BUROKRATISERING VAN DE KADERS EN VOOR DE REVOLUTIONARISERING VAN ALLE ARBEIDERS.	116
10. DE VAKBONDEN : VERBINDING TUSSEN DE PARTIJ EN DE MASSA DER WERKERS.	122
11. DE ALBANESE JEUGD OP DE VOORPOST VAN DE STRIJD VOOR DE VORMING VAN DE NIEUWE MENS.	127
REVOLUTIONAIRE DEUGDEN WORDEN IN DE KINDERTUIN AANGELEERD.	130
PIONIERS TREKKEN DE WACHT OP.	131
12. BEZOEK AAN TEKSTIELKOMBINAAT «MAO-TSE-TOENG» : REVOLUTIE BRACHT ECHTE VROUWEN-EMANCIPATIE.	133
13. KUNST EN POLITIEK HEBBEN ALLES MET ELKAAR TE MAKEN.	137
WAT STAAT ER IN EEN ALBANESE KRANT ?.....	142
WELKE PROGRAMMA'S KOMEN OP DE ALBANESE TELEVISIE?.....	145
14. IN ALBANIE IS ELKE ARBEIDER EN WERKER EEN SOLDAAT.	146

ALBANIE

lichtbaken van het
socialisme in europa

education
proletarienne

EPO

proletariese
opvoeding

ALBANIE

lichtbaken van het
socialisme in europa

education proletarienne

EPO

proletariese opvoeding